

**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„НАТА ВЕЉКОВИЋ“
КРУШЕВАЦ**

***ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ
ГОДИШЊЕГ ПЛАНА
РАДА ЗА 2019/20.***

Садржај

8.3. Припремни предшколски програм	18
8.4. Васпитно-образовни рад са децом са развојним сметњама у редовним васпитним групама - инклузија	19
8.5. Рад са децом на болничком лечењу.....	20
8.6. Врсте и начини остваривања различитих (диверсификованих) облика и програма које остварује Установа.....	21
8.6.2. Услуге породици са децом раног узраста	23
8.6.3. Рекреативни боравак и излет деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи	24
8.6.4. Пригодни програми	31
Мешовити хор „Звончић“	31
Драмска играоница.....	32
9. САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ.....	34
10. САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ.....	40
10.1. Сарадња Установе са локалном самоуправом	42
10.2. Сарадња са основном школом	42
10.3. Сарадња са Народном библиотеком Крушевац	44
10.4. Сарадње Установе са Народним музејом у Крушевцу	45
10.5. Сарадња Установе са Црвеним крстом у Крушевцу	45
10.6. Сарадња Установе са Центром за промоцију науке –	45
Научним клубом у Крушевцу	45
10.7. Сарадња Установе са локалном заједницом у реализацији спортских манифестација	46
12. ПЛАНОВИ РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА.....	48
12.1. Васпитно-образовно веће.....	48
12.2. Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе	49
12.3. Педагошки колегијум	50
12.4. Актив медицинских сестара.....	51
12.5. Актив васпитача у групама деце од 3 године до укључивања у ППП	52
12.6. Актив васпитача реализатора ППП и ПИС	54
12.7. Актив стручних сарадника и сарадника	57
12.8. Тим за самовредновање	59
12.9. Актив за развојно планирање.....	61
12.10. Тим за стручно усавршавање и професионални развој	63
12.11. Тим ментора и приправника.....	64
12.12. Тим за инклузивно образовање	67
12.13. Тим за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	70
12.14. Тима за заштиту животне средине –	72
екокоординатори и мобилни координатори	72
12.15. Тим за информационо-комуникационе технологије.....	74
12.17. Група за уређење средине за васпитно-образовни рад и израду дидактичких средстава.....	81

12.18. Тим за припрему, организацију и реализацију Завршне приредбе предшколаца	81
13. ПРОГРАМИ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА И САРАДНИКА	82
14. ПЛАНОВИ РАДА ОРГАНА УПРАВЉАЊА	83
14.2. Управни одбор.....	83
14.3. Савет родитеља.....	83
15. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	84
16. ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ	88
17. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ.....	94
17.1. Стручно усавршавање и праћење остваривања стручног усавршавања васпитно-образовног особља	94
17.5. Стручно усавршавање запослених у другим ОЈ	98
17.6. Библиотечко-информациона делатност	98
18. ЗАДАЦИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ОСНОВА ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНОГ РАДА	100
19. ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ.....	101
20. ИСХРАНА, БРОЈ И ВРСТА ОБРОКА	104
20.1. Циљеви и задаци исхране предшколске деце	104

На основу члана 126. став 4. тачка 17. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 46. став 1. тачка 16. Статута Предшколске установе “Ната Вельковић“ Крушевац, директор Установе, дана 15 .09.2020. године подноси Управном одбору

***ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ
ПЛАНА
РАДА ЗА 2019/20. ГОДИНУ***

Септембар, 2020.

I. ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

1. Активности на реализацији Програма развоја града

Предшколска установа „Ната Вељковић“ Крушевац основана је 01. јануара 1979. године спајањем Дечијег вртића „Пчелица“ и ОУР „Пионир“.

Основна делатност Установе је васпитање, образовање, нега и исхрана, превентивно – здравствена и социјална заштита деце узраста до 6,5 година старости.

Организована је у форми три организационе целине сходно делатностима којима се баве:

1) Организациона јединица Вртићи се бави непосредним васпитно-образовним радом, негом, исхраном, превентивно-здравственом и социјалном заштитом деце узраста од једне до шест и по година, укључујући и програме од општег интереса и рад са децом на болничком лечењу.

Организациона јединица Вртићи у свом саставу има 13 објеката комбинованог типа: „Невен“, „Звончић“, „Лабуд“, „Колибри“, „Бисери“, „Голуб мира“, „Лептирић“, „Наша радост“, „Пчелица“, „Владо Јурић“, „Дечји клуб“, „Лане“ и „Сунце“ и објекти за полудневни боравк деце у којима се спроводи обавезан припремни предшколски програм: „Вук Карацић“, Мудраковац, Читлук, ОШ „Јован Поповић“ и 35 објеката-прилагођени простори при основним школама у приградским и сеоским насељима.

У састав ОЈ „вртићи“ улазе и специфични облици рада и услуга породици:

Рад са децом организован је путем различитих програма: целодневни, полудневни, као и повремене специфични, у форми пружања услуга породици.

ПУ „Ната Вељковић“

А) Целодневни боравак, је облик рада који обухвата боравак деце у објектима Установе у трајању од 11 часова дневно.

Просечан број деце у целодневном боравку је 2.598

Целодневни боравак (стање на дан 31.05.2020.године)

Деца до 5,5 година		Деца ППП	
<u>Број деце</u>	<u>Цена</u>	<u>Број деце</u>	<u>Цена</u>
1.605	3.640	300	2.964
238	2.912	122	2.371
216	- треће дете	39	- треће дете
9	- деца са сметњама у развоју	3	- деца са сметњама у развоју
6	- деца без родитељског старања	2	- деца без родитељског старања
46	- корисници социјалне помоћи	12	- корисници социјалне помоћи
2.120	У К У П Н О	478	У К У П Н О

б) Полудневни боравак је облик рада који обухвата боравак деце у трајању од 5 часова дневно.

Табеларни преглед деце у полудневном бораваку

Полудневни боравак (стање на дан 31.05.2020.године)

Деца до 5,5 година		Деца ППП	
<u>ГРАД</u>		<u>ГРАД</u>	
<u>Број деце</u>	<u>Цена</u>	<u>Број деце</u>	<u>Цена</u>
29	1.758	129	1.082
0	1.406	7	865
11	- треће дете	18	- треће дете
0	- деца са сметњама у развоју	6	- деца са сметњама у развоју
	- деца без родитељског старања		- деца без родитељског старања
0	- корисници социјалне помоћи	7	- корисници социјалне помоћи
40	У К У П Н О	167	У К У П Н О

Деца до 5,5 година		Деца ППП	
Сеоско подручје		Сеоско подручје	
Број деце	Цена	Број деце	Цена
128	1.758	288	1.082
1	1.406	14	865
14	- треће дете	41	- треће дете
	- деца са сметњама у развоју	6	- деца са сметњама у развоју
2	- деца без родитељског старања		- деца без родитељског старања
9	- корисници социјалне помоћи	5	- корисници социјалне помоћи
154	УКУПНО	354	УКУПНО

Просечан број деце у полудневном боравку је 715

ц) Болничка група је специфичан облик рада који се одвија на дечијем одељењу крушевачке болнице и подразумева рад са децом предшколског узраста која се налазе на дужем болничком лечењу. Рад се одвија у оквиру једне групе, пет сати дневно са просечно 15 деце.

д) Драмска играоница као специфичан облик рада са децом, припрема и реализује позоришне представе, контакт програме и приредбе за децу предшколског и основношколског узраста. Са децом систематски организује непосредан рад у сваком од вртића у форми драмских игара под називом драмске играонице.

е) Кухиња Пионир за основну делатност има припрему и дистрибуцију хране за децу предшколског узраста. Поред тога, а из делокруга свог производног програма припрема и дистрибуира ужине за децу основношколског узраста на територији града, оброке за кориснике Народне кухиње, и други уговорени послови за продају хране. Такође врши се продаја пекарских и посластичарских производа преко кантина.

ф) Ресторан „НАТИНА КАШИКА“

Крајем маја 2016. године почео је са радом ресторан готових јела, које припрема кухиња Пионир. Ресторан је отворен у пословном простору који је у закупу од ЈП Пословни центар, по повлашћеној цени одлуком Градског већа Града Крушевца. У ресторану раде 3 запослена у две смене од 8-18 часова. У адаптацију простора су уложена значајна средства, и пословни простор је сада модерно уређен и пријатан амбијент.

Приходи које је остварио ресторан у овом периоду, је знатно олакшао тешку финансијску ситуацију у установи, обзиром на велики пад прихода услед усвајања нове, знатно ниже економске цене.

2. Активности на реализацији политике цена

Почев од 01.04.2015.године до 10.06.2017. године у примени је била економска цена боравка деце у износу од 12.000,00 динара за целодневни боравак и 5.455 за полудневни боравак.

На основу Решења о утврђивању економске цене програма васпитања и образовања у предшколској установи „Ната Вељковић“ Крушевац, број III Бр. 38-4/17/01.06.2017. године, од 10.06.2017. године у примени је нова економска цена боравка деце у износу од 18.200,00 динара за целодневни боравак и 8.790,00 динара за полудневни боравак.

У току школске 2019/20. године није било промене економске цене боравка деце у установи.

Учешће корисника-родитеља у цени боравка је 20% од утврђене економске цене, и износи 3.640,00 динара за целодневни боравак и 1.758,00 динара.

Разлика до прихваћене економске цене надокнађује се из буџета града и буџета републике.

Право на регресирање свих трошкова боравка у предшколској установи из средстава буџета града имају:

- Деца без родитељског старања
- Деца са сметњама у развоју
- Деца ратних војних инвалида категорије I-IV из оружаних акција после 17. августа 1990. године
- Деца корисника права на материјално обезбеђење породице по прописима о социјалној заштити
- Деца која бораве у дому „Јефимија“ у оквиру спровођења услуге интервентног смештаја деце у кризним ситуацијама, по прописима о социјалној заштити и решењу центра за социјални рад.
- Треће и свако наредно дете у породици

Право на регресирање дела трошкова боравка у установи из средстава буџета града остварују родитељи за:

- Прво дете у износу од 20%, ако су у предшколској установи смештена два детета, и то од тренутка уписа другог детета у предшколску установу.
- Самохраном родитељу износу од 20% од цене коју би плаћао.

Од укупног броја уписане деце право на регресирање свих трошкова у предшколској установи остварује у просеку око 466 деце, док још око 382 деце остварије права на додатно умањење цене боравка.

У буџету Републике Србије – Министарство просвете, обезбеђују се средства за:

- Остваривање припремног предшколског програма у години пред полазак у школу по групи у седишту установе 33 групе и ван седишта установе 37 група.
- Остваривање предшколског програма за рад са децом на болничком лечењу на одељењу крушевачке болнице.

- У буџету Републике Србије – Министарство за рад и социјална питања, обезбеђују се средства за накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељког старања и децу ометену у развоју, у висини учешћа корисника у цени услуге, под условом да су остварили право на дечији додатак.

II. ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ И ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ

Установа је за инвестиционе активности и текуће одржавање објеката и опреме у периоду 01.07.2019. до 30.06.2020.године укупно утрошила **35.828.177** динара и то:

- 1) инвестиције 26.739.139 динара
- период 01.07.-31.12.2019.године..... 24.001.085 динара
 - период 01.01.-30.06.2020.године..... 2.738.054 динара
- 2) текуће одржавање објеката и опреме9.089.038 динара
- период 01.07.-31.12.2019.године..... 5.385.252 динара
 - период 01.01.-30.06.2020.године..... 3.703.786 динара

1. Реализоване инвестиције у периоду 01.07.-31.12.2019.

	Задатак	Предузете активности	Резултати
1	УГРАДЊА ПВЦ СТОЛАРИЈЕ У ВРТИЋУ КОЛИБРИ	05.09-24.09 ЕКОНОМИК АЛУ ПЛАСТ ДОО Крушевац	3.205.200
2	УГРАДЊА СИСТЕМА ЗА АУТОМАТСКУ ДОЈАВУ ПОЖАРА У КИХИЊИ ПИОНИР	15.07-30.07 ИПОН СИСТЕМ ДОО БЕОГРАД	325.422
3	УГРАДЊА КИСЕЛООТПОРНИХ ПОДНИХ И ЗИДНИХ ПЛОЧИЦА У КУХИЊИ ПИОНИР	12.09-18.09 ЛОЦА 48 ДОО Крушевац	1.247.392
4	Израда пројектне документације за доградњу вртића ЗВОНЧИЋ И ЛАБУД	01.08-14.08 ТЕХНОСЕКТОР ДОО КРАГУЈЕВАЦ	596.400
5	Набавка два миибуса са 18 седишта	01.09-01.11 РАЈАН ДОО ЧАЧАК	10.993.620
6	6 ком кутлаче инокс за кухињу	28.08 АМД УНИОН КРУШЕВАЦ	15.000
7	Делилица за тесто - пекара Пионир	01.10-25.10 ТЕХНО ПЕК СЕРВИС БЕОГРАД	1.500.000

ПУ „Ната Вељковић“

8	6 ком индустријске машине за судове - за вртиће	01.10-04.11 ТЕРМИКОМ ДОО БЕОГРАД	2.799.972
9	Термоси за транспорт хране 1 ком - 20 лит, 2 ком - 12 лит	01.12-05.12 ТЕРМИКОМ ДОО БЕОГРАД	60.720
10	206 ком КРЕВЕТИЋИ ДЕЧИЈИ СА ДУШЕКОМ	01.09-18.12 ИТРО КООП АРИЉЕ	1.165.548
11	150 ком ДУШЕЦИ ЗА КРЕВЕТИЋЕ	15.09-01.10 - ЈУГОТЕКС АЛЕКСАНДРОВАЦ	117.000
12	АУТОМОБИЛ ФИАТ ТИПО СЕДАН 1.4	01.-30.12 АУТО ГАРАНТ ДОО ЧАЧАК	1.298.000
13	26 столица за радну собу у В.Шиљеговцу (део намештаја)	01.12-26.12 ИТРО КООП АРИЉЕ	48.672
14	Рачунарска опрема - 3 лап топа, таблет и звучници	01.11-15.11 ГЕНЕКОМ ДОО АЛЕКСАНДРОВАЦ	154.035
15	Пројектор са платном за репродукцију слике	01.11-15.11 ГЕНЕКОМ ДОО АЛЕКСАНДРОВАЦ	64.000
16	2 ком ласерски штампач ХП	01.11-15.11 ГЕНЕКОМ ДОО АЛЕКСАНДРОВАЦ	30.000
17	2 КОМ МОБИЛНИ ТЕЛЕФОН Ј6	01.11-15.11 ГЕНЕКОМ ДОО АЛЕКСАНДРОВАЦ	42.000
18	Клима 18 за групу у В.Шиљеговцу	01.11-15.11 ЈУГОСТРОЈ СЕРВИС КРУШЕВАЦ	35.000
19	ПЕРТИНИ играчке за радне собе	01.11-15.11 ПЕТРИНИ ТОЈС ДОО БЕОГРАД	303.104

УКУПНО: 24.001.085

ПУ „Ната Вељковић“

2. Реализоване инвестиције у периоду од 01.01.-30.06.2020. године

Ред. број	НАЗИВ ИНВЕСТИЦИЈЕ	ИЗВОЂАЧ РАДОВА	УГОВОРЕНА ВРЕДНОСТ РАДОВА)
1	НАБАВКА НОВОГ ДОСТАВНОГ ВОЗИЛА ФИАТ ДОБЛО 1,5 Т	АУТО ГАРАНТ ЧАЧАК	1.890.000
2	2 ком ЈАП ТОП за главне васпитаче у вртићима Колибти и Бисери	ГЕНЕКОМ ХАРДВЕР АЛЕКСАНДРОВАЦ	65.000
3	Штампач ХП ЛАСЕР ЈЕТ СА СКЕНЕРОМ	ВД СОФТ КРУШЕВАЦ	16.000
4	ПОСУЂЕ ЗА КАНТИНУ - НАТИНА КАШИКА	САБВЕЈ ДОО КРУШЕВАЦ	22.020
5	Пластични креветићи са постељином ком.	ПЕРТИНИ ТОЈС БЕОГРАД	745.034

УКУПНО: 2.738.054

Текуће одржавање објеката и опреме

Текуће одржавање објеката и опреме финансирано је из сопствених средстава а односи се на следеће активности:

Ред. бр.	Активност	Период 01.07.- 31.12.2019.	Период 01.01.- 30.06.2020.	Укупно
А	Поправке објеката	4.352.446	2.722.644	7.075.090
1.	Зидарски радови	164.033	1.383.396	1.547.429
2.	Столарски радови	1.176.470	369.953	1.546.423
3.	Молерски радови	73.060	51.193	124.253
4.	Радови на крову	1.412.615	608.500	2.021.115
5.	Радови на водоводу и канализацији	722.940	154.756	877.696
6.	Централно грејање	283.053	0	283.053
7.	Електричне инсталације	520.275	154.846	675.121
Б	Поправке опреме	1.032.806	981.142	2.013.948
1.	Поправке опреме за саобраћај	548.655	696.200	1.244.855
2.	Поправка електричне опреме	0	0	0

ПУ „Ната Вељковић“

3.	Поправка рачунарске опреме	16.200	28.500	44.700
4.	Опрема за комуникацију	3.200	0	3.200
5.	Поправке електронске и фотографске опреме	47.040	0	47.040
6.	Поправка остале административне опреме	5.160	0	5.160
7.	Поправке опреме за домаћинство	412.551	224.402	636.953
8.	Поправка медицинске опреме	0	0	0
9.	Поправке опреме за јавну безбедност	0	0	0
10.	Поправке мерних и контролних инструмената	0	32.040	32.040
	УКУПНО (А+Б)	5.385.252	3.703.786	9.089.038

У установи се уредно одржаваа опрема и уређаји по вртићима, сеоским групама и кухињи. На свим објектима су вршене текуће поправке и одржавање.

Такође, сва опрема, уређаји и запослени су осигурани код WIENER STADTISCHE OSIGURANJE.

III ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

У ПУ *Ната Вељковић*, током радне 2019/20. године, програми неге и васпитно-образовног рада одвијали су се према Правилнику о општим основама предшколског програма, Предшколском програму вртића и Годишњем плану рада Установе, а од 16.03.2020. године тј. од проглашења ванредног стања на територији Републике Србије услед епидемије COVID-19, и по посебним препорукама МПНТР (предмет: *Одговор ситета предшколског васпитања и образовања у време трајања епидемије COVID-19*, од 23.03.2020. године) и *Оперативним планом рада ПУ „Ната Вељковић“* од 01.04.2020. године

8.1. Програм неге и васпитно-образовног рада у групама деце до 3 године

Деца узраста до 3 године су у радној 2019/20. години била распоређена у 32 групе млађег, средњег и старијег узраста деце до 3 године. Од наведеног броја група, четири групе (у вртићима „Лане“, „Сунце“, „Колибри“ и „Владо Јурић“) су биле мешовитог састава. Просечан број уписане деце овог узраста током радне године био је 768. Просечан број присутне деце износио је 284, што износи 37% присутности.

Планирање, реализација и евалуација програма неге и васпитно-образовног рада одвијали су се у складу са Предшколским програмом дечјег вртића, Годишњим планом рада Установе и препорукама МПНТР за рад ПУ у време ванредног стања. Евиденција у *Књигама неге и васпитно-образовног рада* се водила благовремено. Током трајања ванредног стања и обуставе рада ПУ, када се васпитно-образовни рад одвијао на даљину, евиденција о реализацији рада водила се електронски, у форми месечних извештавања.

Програм неге имао је за циљ општи развој детета кроз одржавање хигијене деце и стварање услова за усвајање хигијенских навика, задовољавање дечјих потреба за сном, исхраном и боравком на свежем ваздуху. У оквиру превентивно-здравствене заштите, сестре-васпитачи уз учешће сестре на превентиви систематски су пратиле и сагледавале све факторе који штите или угрожавају дечје здравље и планирале различите активности неге и превентивно-здравствене заштите, које су биле у функцији очувања и унапређивања здравља деце. Од 11.05.2020. године, након поновног успотсваљања редовног рада ПУ, мере превентивно-здравствене заштите су подигнуте на виши ниво ради превенције инфекције COVID-19.

У периоду трајања ванредног стања услед епидемије COVID-19, задаци медицинских сестара-васпитача односиле су се на обезбеђивање континуитета у реализацији ВОР-а на даљину кроз пружање подршке породици, обезбеђивање континуитета у остваривању других видова подршке породици и професионални развој кроз хоризонталну размену.

Имајући у виду приоритетне задатке у оквиру Програма неге и васпитно-образовног рада са децом до три године за радну 2019/20. годину, а након увида у педагошку документацију медицинских сестара васпитача током године и увида у непосредну реализацију програма, може се закључити да:

- *физичка средина* је у великој мери структурирана према постављеним циљевима и задацима вор-а и потребама деце. Стварани су услови да играчке и материјали буду доступни а простор флексибилан;
- *васпитно-образовни рад* се одвијао кроз игру путем система активности и игара које су осмишљене на принципима интегрисаног и кооперативног учења. Мада избор активности вршен и на основу развојних могућности и потреба деце, недовољно често планирани садржаји и активности уважавају различите могућности деце (у свега трећини група). Индивидуализација у раду са децом је само делимично заступљена. Запажања и процена о развоју и напредовању деце и вредновање васпитно-образовног процеса нису у континуитету основа за планирање неге и вор-а. Неопходно је надаље радити на избору развојних циљева и активности који су усклађени са евалуацијом неге и вор-а, уоченим дејим интересовањима, потребама и развојним могућностима,
- током непосредне реализације и рада на даљину, планирале су се и реализовале активности и игре у области опажања, социјално-емоционалних односа, моторичких, музичко-ритмичких, графичко-ликовних, језичких, интелектуалних активности. Током рада на даљину, посебан акценат у сарадњи са родитељима је стављан на игре које могу да примељују са децом а имају за циљ оснаживање емоционалне сфере развоја деце, а у циљу што оптималнијег прихватања новонастале ситуације у време епидемије;
- медицинске сестре васпитачи не наводе прецизну динамику *организације активности на отвореном простору*,
- *подаци добијени редовним праћењем дејег развоја и напредовања* (најчешће применом скале за праћење свих области развоја деце) употребљени су за анализу дејег развоја и напредовања деце током године, од стране васпитног особља (нпр. израда тромесечне анализе неге и вор-а, недељна запажања), планирање и програмирање неге и вор-а (нпр. израда недељних планова на основу уочених потреба и интересовања деце...) и као средство информисања родитеља о напредовању детета. Није уочљиво да се врши систематска анализа података добијених кроз праћењем адаптације деце (евидентирани у *Листу за праћење адаптације*).
- Током периода адаптације, сестре су, у сарадњи са родитељима и стручним сарадницима, планирале прилагођавање деце у ПУ. Евиденција о овом процесу је, осим у Књигама неге и вор-а, вођена и у *Листама за праћење адаптације*. Родитељи су, током периода адаптације били укључени кроз пружање основних података о детету и његовом развоју путем упитника, учешће на општем родитељском састанку, индивидуалне разговоре са родитељима са циљем планирања даљих корака у адаптацији и стварање услова за укључивање родитеља у активности у васпитној групи (нередовно се користи као могућност, процена је медицинске сестре –васпитача...);

Током радне 2020/21. године потребно је и даље радити на:

1. усклађености тема и развојних циљева са уоченим дечјим интересовањима, потребама и развојним могућностима, као и повезаности тема,
2. користити различите/нове технике за праћење дечјег развоја,
3. запажања и процена о развоју и напредовању деце и вредновање васпитно-образовног процеса треба да буде основа за планирање неге и вор-а за наредни период,
4. подршци социо-емоционалном учењу деце у оквиру васпитно-образовног рада.

8.2. Васпитно-образовни рад са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу

Васпитно-образовни рад са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу у току 2019/20.год. реализован је у 40 васпитних група .

Васпитно-образовни рад реализован је по моделу А у вртићу Невен у 8 група, а по моделу Б у 32 васпитне групе у осталим вртићима .

Овим програмом на годишњем нивоу у 40 група било је обухваћено 1172 деце , а проценат присутности деце износио је 68%.

Васпитно-образовни рад имао је за циљ:

- стварање услова да дете/ца стичу позитивну слику о себи и развијају поверење у себе и друге;
- стварање подстицајне средине за развој и учење деце;
- стимулисање дечијег развоја кроз све аспекте, праћење развојних карактеристика деце;
- култивисање дечјих емоција и неговање односа уважавања, поверења и предвидљивости који доприносе стварању осећаја сигурности код деце;
- развијање свести о значају заштитите и очувању природне и друштвене средине;
- култивисање дечјих емоција и неговање односа ненасилне комуникације и толеранције;
- развој моторних способности и спретности;
- подстицање креативног изражавања детета.
- развијању свести о значају заштите животне средине и очувању природне и друштвене средине.

На основу извршеног увида у Књиге ВОР-а ,може се констатовати да је Педагошка документација од стране васпитача вођена благовремено и у складу са датим упутством.Једанаесторо деце узраста од 3 године до укључивања у програм припреме за школу је имало мишљење Интерресорне комисије. За децу којој је потребна додатна подршка и помоћ, израђен је 1 ИОП,који је саставни део плана рада васпитне групе које похађа дете коме је потребна додатна подршка и помоћ,а за осморо деце су израђене мере индивидуализације (образ.бр.3).На основу непосредног контакта са децом и извршеног увида у *Белешке о деци*, може се констатовати да је евидентан напредак.

За двоје деце мишљење Интерресорне комисије је достављењo у мају 2020. године. Због ванредног стања и новонастале ситуације у организацији рада и недоласка деце није било прилике да се уради педагошки профил за децу.

У области Васпитно-образовни рад са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу, посебна пажња је била усмерена на реализацију следећих задатака:

- систематичност у документовању укључивања деце у процес планирања дневних активности,
- редовно организовање боравка деце на отвореном простору и реализација активности из различитих области васпитно-образовног рада;
- даља примена активних метода у раду са децом у свим васпитно-образовним областима и активности које су осмишљене на принципима интегрисаног учења;
- неговање сарадничког односа са родитељима кроз модел родитељске укључености у токове процеса праћења,напредовања и документовања дечјег развоја, као и интензивније укључивање родитеља у процес планирања ,реализације и евалуације васпитно-образовног рада.

У односу на планом предвиђене задатке, а након прегледа педагошке документације закључује се да:

- систематичност у документовању укључивања деце у процес планирања дневних активности је задатак на коме ће се у будућем периоду радити;
- активности на отвореном простору се реализују у оквиру свих области васпитно –образовног рада (најчешће из области физичког васпитања и познавања околине /света око нас) али динамика реализације активности у јесењем и зимском периоду није у складу са РП и стандардима квалитета. На овом задатку ће се и даље предано радити;
- учење деце одвијало се кроз различите типове васпитно –образовних активности које су осмишљене на принципима интегрисаног учења и почивале су на примени стеченог искуства васпитача са различитих програма обуке .
- неговање сарадничког односа са родитељима кроз модел родитељске укључености у токове процеса праћења, напредовања и документовања дечјег развоја, као и интензивније укључивање родитеља у процес планирања, реализације и евалуације васпитно-образовног рада, које је најмање заступљено у процесу сарадње, биће задатак на коме ће се и даље интензивно радити у следећој радној години.

У периоду трајања ванредног стања услед епидемије COVID-19, задаци васпитача у раду са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу односили су се на обезбеђивање континуитета у реализацији ВОР-а на даљину, кроз пружање подршке породици као и у обезбеђивању континуитета у остваривању других

видова подршке породици. Од проглашења ванредног стања због епидемије COVID 19, од 16.03.2020.године до 11.05.2020.године, васпитно-образовни рад са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу био је органивазон као рад на даљину, путем различитих платформи, а најчешће путем Viber група.

8.3. Припремни предшколски програм

У радној 2019/20.години у Установи је Припремни предшколски програм похађао укупно 991 предшколац, и то:

- * у 22 групе у целодневном облику рада у седишту Установе,
- * у 11 група у полудневном облику рада у седишту Установе,
- * у 37 група у полудневном облику рада ван седишта Установе.

Васпитно-образовни рад у оквиру Припремног предшколског програма у ПУ „Ната Вељковић“ школи је био усклађен са *Правилником о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2019/2020. Годину*, као и *Измене календара васпитно-образовног рада основне и средње школе за школску 2019/2020.* и оствариван је у току два полугодишта. Прво полугодиште почело је у 2. септембра 2019. године, а завршено је 31.јануара 2020. године. Друго полугодиште почело је 18. фебруара 2020. године, а завршено је 16. јуна 2020. Током трајања ванредног стања васпитно-образовни рад је реализован учењем на даљину, до 05.јуна 2020. Почевши од 11.маја 2020.године, на основу одлуке надлежних о укидању ванредног стања, у Установи је ППП (у целодневном трајању), кроз непосредан рад васпитача са децом, ППП похађало **X** деце.

Васпитно-образовни рад је реализован по Моделу А у 3 групе целодневног боравка (у вртићу „Невен“), а 67 група је радила по Моделу Б (*Правилник о општим основама предшколског програма дечјег вртића*). Током године Градској управи Града Крушевца-Одељењу за друштвене делатности је пријављено 1 дете које није похађало обавезни Припремни предшколски програм. Дете до увођења ванредног стања није враћено у систем ПВО.

У току реализације васпитно-образовног рада остварен је циљ припремања деце за полазак у школу, кроз утицање на њихов целовит развој и стварање услова да свако дете развија своје способности и особине личности, проширује своја искуства, изграђује сазнања о себи, другим људима и свету око себе. То истовремено представља основ за стицање нових облика учења, сазнања и понашања.

Васпитачи су своја запажања и продукте дечјег стваралаштва систематизовали у документ о дечјем развоју и напредовању *Моја ризница из вртића* (дечји портфолио), који је достављен стучним сарадницима основних школа приликом тестирања деце за полазак у школу. Портфолио ће размотрити и учитељи на почетку школске 2020/21. године.

У оквиру инклузивног програма функционисао је Тим за инклузивно образовање. Циљ је био заједничко доношење одлука о аспектима развоја који ће се оснаживати код сваког детета понаособ. Резултати рада су задовољавајући, а остварена је и конструктивна сарадња са Одељењем за друштвене делатности Градске управе и Интерресорном комисијом на нивоу града. Припремни предшколски програм је, на основу мишљења Интрересорне комисије током 2019/2020. поново похађало 28 деце. На основу мишљења Интрересорне комисије, која су дата током 2019/2020.,

Припремни предшколски програм ће и током 2020/2021. похађати и деца старија од 6,5 година.

Сарадња са родитељима/другим законским заступницима, основним школама и локалном заједницом је остваривана путем планираних облика сарадње на нивоу Установе и конкретне групе, у складу са Годишњим планом рада Установе за 2019/2020.

У периоду трајања ванредног стања услед епидемије COVID-19, задаци васпитача у раду са децом у програму припреме за школу односили су се на обезбеђивање континуитета у реализацији ВОР-а на даљину, кроз пружање подршке породици као и у обезбеђивању континуитета у остваривању других видова подршке породици. Од проглашења ванредног стања због епидемије COVID 19, од 16.03.2020. године до 11.05.2020.године, васпитно-образовни рад са децом од 3 године до укључивања у програм припреме за школу био је организован као рад на даљину, путем различитих платформи, а најчешће путем Viber група.

Извештај је начињен на основу увида у документа Установе, као и педагошку документацију васпитача-реализатора Припремног предшколског програма (и извештаје у електронској форми током трајања ванредног стања/ситуације), о чему постоје посебни извештаји стручне службе.

8.4. Васпитно-образовни рад са децом са развојним сметњама у редовним васпитним групама - инклузија

На основу расположиве и од родитеља приложене документације у вртићима и васпитним групама ван седишта Установе, током радне 2019./2020.године уписано је 65-оро деце којој је потребна додатна подршка и/или са развојним сметњама (dysphasia evolucionis et exspressiva, cer.paraliza, sy L.Down, Rettov sy , мешовити развојни поремећај са елементима дисхармоничног развоја и аутизма, код којих је IR испод просека за календарски узраст, hemiplegia inf., срчане аномалије...), 46-оро у својој документацији имају и *мишљење Комисије за процену потребе за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету/ученику (ИРК)*, од којих је 28-оро поново похађа ППП.

Деца су смештена у редовне васпитне групе у складу са принципима инклузивног васпитања и образовања. Ради унапређивања рада са децом којој је потребна додатна подршка на предшколском узрасту и стварање услова за њихово потпуно укључивање у редовни васпитно-образовни систем ПУ у право време и на одговарајући начин, а након дуже опсервације и праћења у васпитним групама (укључивање у рад и напредовање) и израде педагошких профила за 44-оро деце, Тим за инклузивно образовање је током новембра, децембра, јануара, фебруара и прве половине марта месеца радионичарским типом рада са васпитачима који у својим групама имају децу којој је потребна додатна подршка израдила је 26 мера индивидуализације (МИ). Њима су дефинисане области развоја на које се односе циљеви пружања подршке, прилагођене методе, материјали и учила, простор/услови у којима се активност одвија. Васпитно-образовни рад по ИОПу у ПУ „Ната Вељковић“ реализује се за 5 детета. Планови су дугорочни, обухватају све области дечјег развоја а њима се усклађују методе, облици и средства рада са могућностима деце и индивидуалним приступом у раду, стимулишући како развој свих очуваних

способности, тако и активирајући развој оних области у којима постоје извесна ограничења.

На основу *мишљења Комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету/ученику(ИРК)* 28-оро деце поново похађа ППП. Након дуже опсервације и праћења у васпитним групама (укључивање у рад и напредовање) као и израде педагошких профила од стране васпитача, Тим за ИО није израдио мере индивидуализације за сву децу која поново похађају ППП. Индивидуални приступ у раду биће у оним областима у којима им је потребна додатна подршка у оквиру редовних васпитно-образовних активности.

За 21 дете је као додатна подршка одређен и пратилац за пружање личне помоћи детету. Тренутно је ангажовано 20 пратиоца.

Треба напоменути да је од проглашења ванредног стања због епидемије COVID 19, рад у ПУ је од 16.03.2020.године до 11.05.2020.године, васпитно-образовни рад био организован као рад на даљину, путем различитих платформи. а најчешће путем Viber група. Васпитачи који ВОР реализују по ИОПу/Мерама индивидуализације, добили су од Тима за инклузивно образовање упутства за рад и примену истих у раду са децом, што је укључено и у њихове извештаје о раду као обавезној документацији. Повратком у вртић, а следећи упутства за почетак рада након ванредног стања и анкетањем родитеља, у вртићима је било походеће зависно од ситуације до петоро деце са развојним сметњама са својим пратиоцима.

8.5. Рад са децом на болничком лечењу

Рад са децом на болничком лечењу одвијао у просторији Дечјег одељења Крушевачке болнице, у периоду од 13 до 18 часова, са циљем хуманизације хоспитализације детета.

Структура групе је током године била хетерогена и променљива, што се односи на узраст деце, различите врсте болести и стања деце, брзе промене састава групе, дужину боравка деце и др. Васпитач је о свим наведеним елементима водио рачуна, тако да је планирање васпитно-образовног рада било флексибилно. Васпитач је радио са целом групом и индивидуално у складу са потребама и здравственим стањем детета.

Планирани су садржаји, игре и активности којима се стварају услови да дете прихвати болест и суочи се са ограничењима, да се кроз игру растеређује, каналише своје емоције, ослобађа стреса и учи.

Васпитач је сарађивао са родитељима кроз укључивање родитеља у групне и индивидуалне активности са децом, информисање родитеља о понашању детета и његовим развојним потребама и уређивање пана за родитеље.

Током трајања ванредног стања у Републици Србији услед епидемије COVID-19, рад у болничкој групи одвијао се несметано од 16.03.-19.03.2020.године. након тога рад је обустављен у периоду од 19.03-20.06.2020. године.

Сарадња са здравственим радницима одвијала се путем размене информација о детету и договора око планираних активности.

8.6. Врсте и начини остваривања различитих (диверсификованих) облика и програма које остварује Установа

У радној 2019/20. години у Установи су реализовани различити програми (*Клуб малих еколога, Весело поподне, Читаоница/причаоница, Ликовна радионица* и програм *Корак по корак у знање о саобраћају*). Ове програме је у периоду 1.октобар 2019.-13. март 2020. године (период реализације програма је измењен у односу на план због проглашења ванредног стања и обуставе рада ПУ). Наведене програме у полудневном трајању је похађало око 700 деце у 48 група.

Креиреан је и уведен програм предшколског васпитања и образовања у полудневном трајању (до 4 сата дневно) под називом **Живимо и учимо заједно - *Sikavas bešas savore*** је намењен деци узраста од 3 до 5,5 година у насељеним местима Читлук и Велики Шиљеговац. Функција програма је била да стимулише целовити развој укљученог детета, пружи могућност за социјализацију и подршку развоју посебних склоности и интересовања, уз уважавање перспективе детета (и деловања у складу са њом), као и његових психофизичких могућности. Подразумева континуирано остваривање различитих облика сарадње са породицом (непосредно укључивање у васпитно-образовни рад, креативне радионице, заједничке приредбе, испитивање ставова у односу на предшколско васпитање и образовање...). Програм је реализован свакодневно, почевши од 1.октобра 2019.- 13.03.2020. године (због проглашења ванредног стања), у насељеним местима Читлук (29-оро деце) и Велики Шиљеговац (32-је деце). Похађање програма за сву децу је бесплатно. За организацију и квалитетну реализацију програма Установа је ангажовала потребне људске ресурсе (васпитаче, стручне сараднике и сараднике). Свако дете је током похађања предшколског програма добило поклон-књигу добродошлице. Књиге су током процеса коришћене и као дидактичко средство. У циљу спровођења ове активности набављена су дидактичка средства (средства, играчке и материјали за васпитно-образовни рад, поклон-књиге за децу), опрема (опрема, дигитални уређаји, интернет и други елементи неопходни за рад), трошкови транспорта реализатора програма, као и потрошни материјал и трошкови осталих услуга.

Стручни сарадници/сарадници запослени у ПУ „Ната Вељковић“ су као чланови *Мобилног тима* у сарадњи са осталим члановима одржали следеће радионице за децу и родитеље:

- *Очување оралног здравља* (др Јованка Антић, стоматолог и мр Далиборка Живковић, сарадник), радионица са децом, група у Читлуку, октобар 2019.; Након радионице је обављен и саветодавни рад са родитељима на ову тему (поред осталих тема); присутно: 20 деце
- *Очување оралног здравља* (др Јованка Антић, стоматолог), радионица са децом, група у Великом Шиљеговцу, децембар 2019. године; Након радионице је обављен и саветодавни рад са родитељима на ову тему (поред осталих тема); присутно: 14 деце
- *Књига* (Марија Средојевић, психолог), радионица са децом, група у Читлуку, децембар 2019.; присутно: 20 деце
- *Јабука* (Мирјана Зорнић, нутрициониста), радионица за децу и родитеље о значају здраве исхране, група у Читлуку, новембар 2019., након чега је обављен и саветодавни рад са родитељима о овој теми; присутно: 15 деце

- *Здрави стилови живота* (др Јованка Антић, стоматолог, Биљана Стефановић, патронажна сестра и Далиборка Живковић, сарадник), радионица за децу (јануар 2020), припремљен је и родитељима посредством васпитача подељен посебан материјал (флајери) који се односи на ову тему; присутно: 31 дете (била су присутна и деца старијег узраста, вршњачко дружење са децом која похађају обавезни ППП).
- *Здрави стилови живота* (Марија Средојевић, психолог и Биљана Стефановић, патронажна сестра), радионица са децом, група у Читлуку, јануар 2020. Након радионице је обављен и саветодавни рад са родитељима на ову тему (поред осталих тема), припремљен је и родитељима подељен посебан материјал (флајери) који се односи на ову тему; присутно: 21 дете.
- *Упознавање са запосленима у вртићу-шта ради педагог* (Слободанка Миладиновић, педагог, радионица са децом, група у Великом Шиљеговцу), март 2020.; присутно: 15 деце

Остваривање програма *Рачунар у свету предшколца* на начин који је био планиран ГПР није био могућ, јер није остварен предуслов – промењени услови рада.

Курс енглеског језика реализовали су: *Центар за стране језике BBC* и Школа страних језика Summerhill, у периоду октобар 2019.- март 2020. године (до проглашења ванредног стања и обуставе рада ПУ), у вртићима и полудневним групама (нпр. Велики Шиљеговац, Кукљин, Бела Вода, Јасика, Коњух, Дворане, Сушица, Кобиље, Крвавица, Мудраковац...). Активности су реализоване 2 пута недељно по 30 минута. Специјализовани курс енглеског језика се спроводио према програму који су школе енглеског језика доставиле Установи, по расписаном конкурсном. Овим обликом рада било је обухваћено око 428-оро деце узраста од 5 година до поласка у школу.

Курс плеса, током радне 2019/20. године (до прекида редовног рада ПУ због проглашења ванредног стања), реализовали су инструктори плеса *Плесног клуба Крушевац* у свим вртићима. Активности су реализоване једном недељно по 30 минута. Овим програмом било је обухваћено просечно 430-оро деце узраста од 3 године до поласка у школу на градском подручју и 130-оро деце у групама ван седишта Установе. „Плесни клуб Крушевац“ је у свом плесном програму обухватио преко 20 дечијих игара/кореографија, осмишљених на музику наших познатих дечијих аутора.

У току реализације васпитно-образовног рада остваривани су циљеви ових програма, кроз утицање на целовит развој сваког детета и стварање услова да свако дете развија своје способности и особине личности, проширује своја искуства, изграђује сазнања о себи, другим људима и свету око себе. То истовремено представља основ за стицање нових облика учења, сазнања и понашања. Сарадња са родитељима/другим законским заступницима и локалном заједницом је остваривана путем планираних облика сарадње на нивоу Установе и конкретне групе.

Имајући у виду искуства из радне 2019/20. године, посебна пажња првенствено ће бити усмерена на прилагођавање новим законским решењима (различити облици рада и услуга), на већи обухват деце, као и усклађивање евидентирања са новом документацијом.

Извештај је начињен на основу увида у педагошку документацију васпитача-реализатора Припремног предшколског програма, различитих облика и програма, о чему постоји посебан извештај стручне службе.

8.6.2. Услуге породици са децом раног узраста

Саветовалиште за родитеље/друге законске заступнике је програм услуга породици са децом раног узраста. *Циљна група* програма су сви заинтересовани родитељи/старатељи на територији локалне самоуправе. Стручни тим Саветовалишта су током 2019/2020. чинили стручни сарадници - педагог, психолози, дефектолог-логопед и сарадници – координатор у реализацији ППП и нутрициониста. Термини рада су били два пута недељно у трајању од 12,00 до 15,00 часова у просторијама вртића „Невен“ (од октобра до 13.03.2020.). Реализатори су редовно сачињавали *Месечне оперативне планове* (распоред рада) и пружали услуге предвиђене програмом. Током трајања ванредног стања и обуставе рада ПУ, саветодавни рад се одвијао путем *Саветовалишта на даљину*

(http://www.nataveljkovic.edu.rs/Ponuda_usluga/vanredno_stanje/savetovaliste.pdf)

Током радне године у *Саветовалишту за родитеље/друге законске заступнике* остварено је више од 40 саветодавних разговора са родитељима деце која већ похађају ПУ или још увек нису обухваћена предшколским васпитањем и образовањем. Током трајања ванредног стања и рада у оквиру *Саветовалишта на даљину*, психосоцијална подршка породицама је пружана на иницијативу породице (преко 30 разговора) и на иницијативу сарадника (преко 50 разговора). Најчешћи поводи за разговоре били су развијање родитељских васпитних компетенција, првенствено са циљем превезилажења потешкоћа (насталих у понашању или емоционалној сфери развоја детета) насталих услед епидемије и наложених мера заштите од COVID-19, усаглашавање васпитног деловања вртића и породице, пружање информација о правима деце и родитеља у систему друштвене бриге о деци и социјалне заштите, подршка родитељима деце из осетљивих група у процесу социјализације и укључивања у систем предшколског васпитања и образовања и др.

Мобилно саветовалиште је на почетку реализације пројекта одржало едукативну трибину за родитеље/друге законске заступнике о значају и видовима подршке у раном развоју у насељеним местима Велики Шиљеговац и Читлук. За ову трибину је припремљен припремљен двојезични информативно-едукативни флајер (на српском и ромском језику).

Одржана едукативна трибина за родитеље/друге законске заступнике, једна реализација у Читлуку, а једна у Великом Шиљеговцу.

Подигнут ниво знања/свести 54 родитеља/других законских заступника (3 оца) и будућих родитеља о смислу и значају ПВО (на трибинама).

Број посета *Мобилног саветовалишта* насељеном месту Читлук је био 9, а у насељеном месту Велики Шиљеговац 10 посета.

Укупно је евидентирано 100 саветодавних разговора са родитељима/другим законским заступницима (постојали су и краћи разговори који су обављани у смислу указивања могућности родитељима на коришћење ове услуге). У саветодавним разговорима је учествовало 15 очева. Поред наведеног др стоматологије је обавила и више од 30 стоматолошких, а др педијатар 7 педијатријских прегледа деце. Стручна служба је у оквиру редовних активности вршила опсервацију деце у групи, са циљем креирања индивидуалног плана подршке.

Од октобра 2019. до марта 2020. године подтимови Мобилног саветовилишта су сваке друге среде посећивали Читлук/Велики Шиљеговац и остваривали програмске активности (индивидуални саветодавни рад са родитељима/другим законским заступницима информативно-едукативног карактера, а у складу да исказаним потребама корисника). Чланови Мобилног саветовилишта су по потреби остваривали и телефонску комуникацију/комуникацију електронском поштом (посебно отворен мејл mobilnosavetovaliste@gmail.com) са родитељима/другим заступницима деце предшколског узраста и васпитачима-реализаторима програма, као и међусобну, како би се благовремено обезбедили сложенији видови подршке.

У циљу промовисања позитивног родитељства (одговорно родитељство, укљученост очева, здраве навике, исхрана, учење кроз игру) и пружања других видова подршке породици (информисање/помоћ за остваривање права из области здравствене и социјалне заштите и други видови подршке), а у функцији остваривања здравствене неге детета, унапређивања квалитета васпитно-образовног рада са децом, ширења разноврсности понуде програма, облика, рада и услуга предшколске установе, обезбеђивања доступности, праведности и повећања обухвата деце, као и олакшавања процеса уписа деце у предшколске програме који претходе обавезном ППП, као и упис у обавезни ППП, те олакшавање процеса транзиције у основну школу - ПУ „Ната Вељковић“ је у сарадњи са партнерским институцијама отпочела остваривање програма *Мобилно саветовалиште*

8.6.3. Рекреативни боравак и излет деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи

У радној 2019/2020. години у *јесењем периоду* у форми одмора и рекреације реализован је рекреативни боравак и излет деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи. Ово је посебно значајно јер данас деца због савременог стила живота, не проводе довољно времена на отвореном простору а нарочито у природи. Зато ПУ у складу са потребама деце и породице пружа прилику да се кроз боравак у овом прелепом амбијенту компензује недовољан боравак у природи.

Током године у објекту "Јеленко", борави око 80% од укупног броја уписане узраста од 4 год. до поласка у школу што представља велики допринос ПУ у психофизичком развоју деце.

У *пролећном периоду* због проглашења ванредног стања услед пандемије корона вируса, актуелне епидемиолошке ситуације и препорука Министарства просвете, науке и технолошког развоја за вртиће рекреативни боравак и излет деце није реализован.

1. Општа организација

У радној 2019/2020. години у *јесењем периоду* рекреативни боравак и излет деце организован је и реализован по плану и програму.

Рекреативни боравак је реализован у месецу новембру у две смене у тајању од 5 дана (4 ноћења) у периоду од **06.11.2019.год. до 14.11.2019.год.** У овом периоду на рекреативном боравку било је **87 детета и 12 васпитача** старијих и припремних група

вртића "Голуб мира", "Дечији клуб", "Лептирић", "Лане", "Бисери", "Колибри" и "Пчелица".

За рекреативни боравак било је планирано 112 детета, али је у већини случајева због болести одустало 25 детета.

У *пролећном периоду* извршене су све припреме за реализацију две смене у периоду од **23.03.2020.год. до 31.03.2020.год.** али због проглашења ванредног стања рекреативни боравак није реализован. За овај период било је планирано **160 детета и 16 васпитача** средњих, старијих и припремних група вртића "Бисери", "Лептирић", "Пчелица", "Колибри", "Дечији клуб", "Невен" и "Голуб мира".

Целодневни излет је реализован радним данима у месецу октобру у **14 група** у периоду од **09.10.2019.год. до 28.10.2019.год.** У овом периоду на излету било је **991 дете и 107 васпитача** млађих, средњих, старијих и припремних група вртића "Невен", "Колибри", "Пчелица", "Лабуд", "Звончић", "Наша радост", "Бисери", "Голуб мира", "Дечији клуб", "Лане", "Сунце", "Лептирић", "Владо Јурић", ОШ "Јован Поповић", "Вук Караџић" и група ван седишта Установе из Лукавца, Великог Шилеговца, Дедине, Макрешана, Јабланице, Кобиља, Глободера, Јасике, Коњуха, Кукљина, Великог Головода, Мудраковца, Беле Воде, Крвавице, Мајдева, Пепељевца, Жабара, Текија, Ђуниса, Великих Купаца, Горњег Степоша, Падежа и Шанца.

За целодневни излет било је планирано 1120 детета, али је у већини случајева због болести одустало 129 детета.

Припрема, организација и реализација у *јесењем периоду* одвијала се по плану и програму и подразумевала је анимирање деце и родитеља за излет и рекреативни боравак, пријављивање деце уз сагласност родитеља, реализацију родитељског састанка, формирање група и смена, израду распореда реализације рекреативног боравка и излета, израду документа "Обавезе запослених поводом припреме, организације и реализације рекреативног боравка деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи", реализацију састанка Тима за припрему, организацију и реализацију рекреативног боравка и излета на нивоу Установе, склапање уговора са родитељима, прикупљање потписаних уговора и новчаних средстава, израду спискова путника, реализацију састанка са главним васпитачима и васпитачима група, израду Извештаја са састанка са васпитачима, избор лекара, избор превозника, сарадњу са изабраним превозником "Југопревоз" Крушевац, Полицијском управом Крушевац, Дечијим диспансером, Домом здравља Крушевац и Специјалном болницом Рибарска Бања.

2. Припрема за одлазак на рекреативни боравак и излет

Реализацији рекреативног боравка и излета предходила је припрема васпитача, деце и родитеља која се одвијала по плану.

Припрема васпитача обухватала је радне састанке са стручним сарадником за физичко васпитање, упознавање са документом "Обавезе запослених поводом припреме, организације и реализације рекреативног боравка и излета деце у Рибарској Бањи", упознавање са Програмом рекреативног боравка и излета, документацијом која ће се водити у објекту, планирање активности и садржаја и припрему за састанке са родитељима.

Припрема деце обухватала је упознавање са местом у које одлазе, припрему за одвајање од породице и боравак у новим условима, упознавање са активностима које ће се реализовати и њиховим обавезама у новој средини.

Припрема родитеља обухватала је пружање информација о месту боравка, условима у објекту и околини, програму рекреативног боравка и излета, јеловнику,

превознику, осигурању, превентивно-здравственој заштити деце, времену поласка и повратка, цени и условима плаћања, потребној гардероби и осталом прибору, здравственој документацији коју треба да припреме као и стручне информације о њиховој улози у психо-педагошкој припреми деце.

У току радне 2019/2020.године одржана су 3 састанка Тима за припрему, организацију и реализацију излета и рекреативног боравка деце, 4 састанака са главним васпитачима поводом опште организације, 2 састанка са васпитачима група поводом припреме и реализације рекреативног боравка и 8 састанка са васпитачима група поводом припреме и реализације излета.

3. Програм васпитно-образовног рада на рекреативном боравку и излету

Планирање васпитно-образовног рада на рекреативном боравку и излету било је условљено могућностима објекта, ближе и шире околине, временским условима, узрастом, интересовањима и потребама деце конкретне васпитне групе.

Рекреативни боравак и излет деце у Рибарској Бањи успешно су реализовани и остварени су сви циљеви задати програмом:

- Очување и унапређивање здравља деце
- Активан одмор
- Развијање природних облика кретања и моторичких способности деце у природним условима
- Развијање навика о здравом начину живота
- Развијање способности доживљавања и упознавања природе, њених законитости и лепота
- Формирање и доградња моралних ставова о поступцима човека у односу на природу
- Развијање навика креативног провођења слободног времена
- Стицање искуства у колективном животу и заједништву, уз развијање толеранције у односима са другима
- Успостављање позитивне социо-емотивне климе у групи и објекту и подстицање веселог расположења

Рекреативни боравак

Рекреативни боравак се одвијао према плану и програму.

Сви циљеви и задаци остварени су кроз реализацију активности физичког васпитања, здравствено-хигијенских активности, активности упознавања околине и еколошког васпитања у коорелацији са свим другим областима васпитно-образовног рада.

У складу са програмом у преподневним и поподневним часовима реализоване су шетње у природи у различитим деловима Рибарске Бање, активности сналажења у природи, игре и активности у дворишту вртића, активности из области упознавања околине, еколошке активности, упознавање са историјом краја уз обилазак културно-историјских споменика и значајних објеката.

У поподневним часовима деца су имала одмор, а пре вечере реализоване су мирне активности.

У вечерњим часовима реализоване су такмичарске активности рекреативно-забавног карактера: Маскембал, "Еко квиз", "Игре без граница", "Покажи ншта знаш"-

имитације, рецитовање, певање, плес и Завршна журка након које су додељиване награде-дипломе за сваку групу учесника.

Конкретни садржаји активности васпитно-образовног рада налазе се у документацији коју су водили васпитачи на нивоу своје групе.

Излет

У свим групама излет се одвијао према плану и програму излета.

Сви циљеви и задаци остварени су кроз реализацију активности физичког васпитања, активности упознавања околине и еколошког васпитања у коорелацији са свим другим областима васпитно-образовног рада.

У преподневним сатима након доручка, реализоване су шетње у природи у различитим деловима Рибарске Бање, активности сналажења у природи, активности из области упознавања околине, еколошке активности, упознавање са историјом краја уз обилазак културно-историјских споменика и значајних објеката. Након прве ужине реализоване су активности у дворишту вртића (елементарне, штафетне, мини спортске игре и игре на справама). У току поподневног одмора у оквиру објекта реализоване су мирне игре, а након поподневног одмора реализована је шетња на брду "Самар".

Конкретни садржаји активности васпитно-образовног рада налазе се у документацији коју је водио вођа излета на нивоу своје групе.

По повратку са рекреативног боравка и излета реализоване су следеће активности: илустрација најлепших доживљаја, разговори о доживљеном и бележење дечијих исказа, изложба дечијих ликовних радова, исказа, слика на паноима за родитеље и израда презентације на нивоу Установе за сајт Установе.

4. Документовање рада

Рекреативни боравак

Током реализације рекреативног боравка вођена је документација: Књига реализације рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи (водио је вођа смене), Књига реализације васпитно-образовног рада на нивоу групе (водили су је васпитачи на нивоу своје групе), Књига евиденције здравственог стања деце и здравствено-хигијенских услова у објекту (водиле су је медицинске сестре и лекар), здравствена документација – здравствена књижица за свако дете и здравствени лист (попуњавао је лекар).

Документовање рада остваривано је и након реализације рекреативног боравка сваке смене од стране вође смене и медицинских сестара у форми писаног извештаја. Део извештаја који се односио на бројно стање деце на рекреативном боравку, стручни сарадник за физичко васпитање достављао је служби рачуноводства.

Сва документација је уредно вођена у складу са упутством и достављана стручном сараднику за физичко васпитање.

Излет

Током реализације излета вође излета и медицинске сестре у објекту водиле су "Књигу реализације целодневног излета деце у Рибарској Бањи", која је након реализације излета на нивоу Установе предата стручном сараднику за физичко васпитање.

Након реализације излета, све вође излета и медицинске сестре су стручном сараднику за физичко васпитање предале "Извештаје о реализацији целодневног излета" у писаној форми.

Део извештаја који се односио на бројно стање деце на излету стручни сарадник за физичко васпитање је достављао служби рачуноводства.

Сва документација је уредно вођена у складу са упутством и достављана стручном сараднику за физичко васпитање.

5. Превентивно-здравствена заштита

Пре одласка деце на *рекреативни боравк* формиран је Здравствени тим који су чинили лекар и медицинска сестра. За време рекреативног боравка Здравствени тим је водио рачуна о здравственој безбедности деце. Поред тога медицинска сестра је свакодневно вршила увид у здравствено-хигијенске услове у објекту и дворишту вртића и рад сервирке и спремачице.

У току рекреативног боравка долазило је до промене здравственог стања мањег броја деце.

У 1. смени 4 детета добила су богиње и по позиву родитеља напустила су објекат. 2 детета су имала благо повишену температуру и 1 дете алергију које је лекар у објекту успешно санирао, тако да су деца остала у објекту.

У 2. смени 3 детета су имала стомачне тегобе и 2 детета болове у грлу које је лекар у објекту успешно санирао тако да су деца остала у објекту.

Здравствено-хигијенски услови у објекту и дворишту, као и рад сервирке и спремачице били су задовољавајући.

Током реализације *излета* превентивне и медицинске сестре су у сарадњи са васпитачима вршиле увид у здравствено стање деце. Поред тога медицинске сестре вршиле су и увид у здравствено-хигијенске услове у објекту као и у рад сервирке и спремачица, који су били на задовољавајућем нивоу.

У току излета долазило је промена здравственог стања мањег броја деце које су се углавном односиле на повишену температуру, стомачне тегобе и ујед инсеката. Код деце код које су се симптоми болести погоршавали, медицинске сестре су их водиле у амбуланту Специјалне болнице Рибарска Бања, где су добијала адекватну терапију, а затим по позиву и доласку родитеља, деца су напустила објекат. Током реализације излета због болести објекат је напустило 2 детета.

6. Исхрана

Исхрану за децу током рекреативног боравка и излета обезбеђивала је кухиња "Пионир". Храна је припремана према јеловнику који су направили дијететичари и сваког јутра је допремана у објекат.

На рекреативном боравку деца су имала четири појачана оброка дневно и то доручак, ручак, ужину и вечеру, а на излету деца су имала четири оброка дневно и то доручак, ужину, ручак и ужину.

За децу која су била на специјалном режиму исхране, храна је припремана у складу са њиховим режимом исхране.

7. Сарадња са родитељима

Сарадња са родитељима одвијала се пре, за време и по завршетку рекреативног боравка и излета.

Пре одласка на рекреативни боравак и излет, родитељима су на паноима у вртићима као и на родитељском састанку пружане информације о месту боравка, условима у објекту и околини, условима одласка на рекреативни боравак и излет, исхрани деце, осигурању, превентивно-здравственој заштити деце, програму васпитно-образовног рада на рекреативном боравку и излету као и њиховој улози у припреми деце за одвајање од породице.

За време рекреативног боравка и излета родитељи су путем телефонског контакта могли да се информишу о својој деци.

По завршеном рекреативном боравку и излету, васпитачи су обављали информативне разговоре са родитељима, а на паноима испред радних соба излагани су дечији ликовни радови, искази, фотографије са коментарима као и награде-дипломе које су деца освојила у појединим активностима.

8.Превоз деце

Превоз деце је обављан у сарадњи са "Југопревозом" Крушевац. Пре поласка аутобуса од стране саобраћајне полиције вршена је контрола како би се испоштовала законом предвиђена нова правила за превоз деце. Током контроле саобраћајне полиције није било никаквих проблема тако да су аутобуси кретали у планирано време.

За рекреативни боравак била су ангажована два аутобуса за 1. смену и један аутобус за 2. смену. Време поласка је било 08.00 ч. са паркинг простора код ОШ "Драгомир Марковић" а време повратка је било 10.00 ч. са паркинг простора објекта.

За излет била су ангажована два аутобуса која су ујутру у 08.00 ч. са паркинг простора код ОШ "Драгомир Марковић" возила једну групу до Рибарске Бање и враћала исту на исто место у 18.00 ч. Изузетак су чиниле групе на сеоском подручју које се налазе на путу за Рибарску Бању, за које је место поласка и повратка било аутобуско стајалиште у селу.

9.Осигурање деце

Пре реализације рекреативног боравка и излета родитељи су у "Списку деце за излет/ рекреативни боравак уз сагласност родитеља" попуњавали рубрику о осигурању деце у Установи за текућу годину. Деца чији су родитељи заокружили да нису осигурана у Установи, добила су једнодневно осигурање за време реализације излета и вишедневно осигурање за време реализације рекреативног боравка од стране осигуравајуће куће "Wiener stadtshe". Деца која су била осигурана у Установи, осигурање је било важно и за време трајања рекреативног боравка и излета.

10.Кадровски услови

У јесењем периоду на рекреативном боравку укупно је било 12 васпитача, 3 медицинске сестре, 1 лекар, 1 сервирка и 1 спремачица.

У јесењем периоду на излету укупно је било 107 васпитача, 6 пратилаца/родитеља, 2 превентивне сестре, 6 медицинских сестара, 14 сервирки и 14 спремачица.

У свакој смени/групи по један васпитач био је именован за руководиоца смене/вођу излета.

Послове припреме и организације рекреативног боравка и излета обављали су стручни сарадник за физичко васпитање - координатор, управник кухиње "Пионир", шеф службе одржавања, служба рачуноводства, службеник за послове одбране, заштите и безбедности на раду, а увид су вршили директор и стручни сарадник за

физичко васпитање, који су непосредно пратили организацију и реализацију излета и обилазили објекат.

11. Технички услови

Технички услови у објекту и дворишту вртића су били задовољавајући и није долазило до већих проблема. Мањи технички проблеми који су се дешавали током реализације санирани су доласком радника службе одржавања у објекат по позиву руководиоца смене/вођа рекреативног боравка/излета.

12. Финансирање и цена рекреативног боравка и излета

Цена рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи за 5 дана (4 ноћења) била је 6000 динара, подељена у 4 једнаке месечних рата почев од месеца новембра. Родитељи су пре поласка на рекреативни боравак склапали уговор код васпитача групе и вршили уплату рата на благајни Установе. Васпитачи су пре поласка на рекреативни боравак достављали по два примерка Уговора служби рачуноводства.

Цена излета деце у Рибарској Бањи била је 1500,00 динара. Родитељи су пре поласка на излет склапали уговор на нивоу групе код васпитача и предавали новац за излет. Васпитачи су по доласку са излета на благајни Установе предавали примерак уговора и новац за своју групу.

13. Праћење реализације рекреативног боравка и излета

Праћење реализације рекреативног боравка и излета остварено је у складу са планом.

Руководиоци смена и вође излета биле су одговорне за општу организацију и реализацију програма рекреативног боравка/излета на нивоу смене/групе и по повратку из Рибарске Бање подносили су извештаје стручном сараднику за физичко васпитање.

Сестре на превентивно-здравственој заштити, медицинске сестре на рекреативном боравку/излету и лекар на рекреативном боравку били су одговорни за превентивно- здравствену заштиту деце и по повратку из Рибарске Бање подносили су извештаје стручном сараднику за физичко васпитање.

За исхрану деце у током рекреативног боравка/излета био је одговоран управник кухиње "Пионир" који је подносио извештај директору.

За безбедност објекта био је одговоран службеник за послове одбране, заштите и безбедности на раду који је подносио извештај директору.

За техничку исправност објекта и дворишта вртића био је одговоран шеф одржавања који је подносио извештај директору.

За општу припрему, организацију и реализацију, као и реализацију програма васпитно – образовног рада на излету био је одговоран стручни сарадник за физичко васпитање који је подносио извештај директору и Активу стручних сарадника и сарадника.

За општу организацију и реализацију Програма рекреативног боравка/излета на нивоу Установе био је одговоран директор који је подносио извештаје Управном одбору и Савету родитеља.

8.6.4. Пригодни програми

Мешовити хор „Звончић“

Годишњим планом за радну 2019-2020. годину у оквиру Пригодних програма реализован је програм „Мешовити хор Звончић“.

Програм је реализован у вртићима „Невен“, „Наша радост“, „Бисери“, „Дечији клуб“, у периоду редовног боравка деце у вртићу. Програм су похађала деца са посебним музичким потенцијалима, узраста од 4,5 до 6,5 год..

Број деце која су уписана и похађала програм по вртићима: вртић **“Невен“** 40-оро деце, вртић **„Наша радост“**-28-оро деце, вртић **„Бисери“**-36-оро деце, вртић **„Дечији клуб“**-26-оро деце. Укупан број деце на нивоу установе који је похађао програм је 130 детета. Евиденција о присутности деце се редовно води у посебној документацији, свески о Пригодном програму „Мешовити хор Звончић“. Долазност деце је задовољавајући и износи око 85%.

Пробе су реализоване два пута недељно у сваком од ових вртића, а по потреби и чешће у зависности од активности које су предвиђене Годишњим програмом рада у делу културно-јавних манифестација на нивоу Установе, где хор редовно наступа.

За обележавање прославе Дана Установе, мешовити хор запослених и деца вртића „Невен“, припремали су заједничку тачку, али због новонастале ситуације вируса COVID, ова манифестација није одржана, као ни остале предвиђене Годишњим планом рада.

Од важнијих манифестација на нивоу вртића и Установе, деца мешовитог хора су наступала поводом:

- такмичења деце рецитатора Расинског округа под називом „Лете, лете, лепе речи“ одржаног у вртићу „Бисери“, Деца вртића „Бисери“ су пригодним програмом учествовала у овој манифестацији.
- акције „Треће дете“ у Градској управи. Мешовити хор Установе, вртић „Дечији клуб“ представио се хорском песмом Сви смо ми исти“.
- обележавања Дана Светог Саве, који се на нивоу Установе обележио у вртићу „Наша радост“. Мешовити хор установе отворио је Светосавску академију певајући Химну Светом Сави и певао песме „Негујмо српски језик“ и „Свети Сава“.

Остале манифестације (Дан Установе, Завршна приредба предшколаца, Акција „Треће дете“) нису реализоване због настанка пандемије вируса COVID-19.

За реализацију овог програма користи се клавир, ритмички инструменти из групе Орфовог инструментарија, као и музички уређаји по потреби.

Садржај програма су песме и музичке радионице прилагођене предшколском узрасту и могућностима деце, као и садржаји који прате активности предвиђене Годишњим програмом рада.

Драмска играоница

Драмска играоница је у оквиру културних и јавних манифестација, као и оквиру редовних активности нивоу вртића и Установе реализовала следеће:

- Обележавање Дечије недеље чији је мото: „Да право свако - дете ужива лако“ реализовано је у периоду од 07. октобра до 13. октобра 2019.
Учешће су имале све јаслене и васпитне групе свих вртића, предвиђено Програмом рада Дечије недеље.
У оквиру Дечије недеље одржано је такмичење рецитатора Расинског округа у организацији УВРО „Јефимија“, под називом: „Лете, лете, лепе речи“. На такмичењу су учествовала деца Предшколских Установа из Ћићевац, Трстеник, Алесандровца, Варварин и Брус. Укупно је учествовало 26 предшколаца Расинског округа.
У сарадњи са Саветом за безбедност саобраћаја на територији Града Крушевца, у оквиру Дечије недеље, реализована је и централна активност у вртићима „Голуб мира“, „Невен“ и „Колибри“. (октобар)
- Светски Дан Правилне Исхране обележен је посетом и пригодним програмом предшколске групе „Бубамарци“ (ОШ Јован Поповић) објекту за припрему хране „Пионир“ у објекту „Натина кашика“. Овај догађај је био медијски пропраћен од стране регионалних телевизија.
На наградном ликовном конкурс у организацији Завод за Јавно здравље Крушевац, на тему „Храни се правилно и буди здрав“, учествовала су сва деца Установе. Већи број ликовних радова деце су награђени и медијски пропраћени. (октобар)
- Светски Дан Детета реализован је у форми радионице са децом и родитељима у вртићу „Дечији клуб“. Тема радионице је била: „И лепа реч гвоздена врата отвара“. Деца у сарадњи са родитељима кроз активност „Понашање у возу“ су реализовала активност чији је основни циљ био да се представе кроз лепе речи и манире. (новембар)
- У оквиру *Рода феста* под називом: „Зашто Рода небом хода“, Установа је учествовала на Завршној свечаности у крушевачком Позоришту, и то деца вртића „Невен“ и Вук Караџић. (новембар)
- Акција „Треће дете“ у Градској управи обележена је плесном тачком деце вртића „Дечији клуб“ са песмом „Сви смо ми исти, под капом небеском“ (новембар)
- Новогодишња луткарска представа за децу под називом: „Деда Мраз и седам јарића“, реализована је у свим вртићима, у периоду од 23. децембра до 27. децембра 2019. Представу су реализовали васпитачи и мед.сестре васпитачи чланови драмске играонице. (децембар)

- Прослава Дана Светог Саве, реализована је у вртићу „Наша радост“. Приредба је носила назив „Свети Сава, слава знања и васпитања“. На прослави су присуствовали представници Градске Управе, пословни партнери, родитељи и запослени у Установи. (јануар)
- Дан жена 8. март, реализован је са децом вртића „Бисери“. На приредби су традиционално присуствовали пензионери Установе, родитељи и запослени. (март)
- Дан Установе који је био планиран да се реализује у априлу месецу. Одложен је због пандемије изазван вирусом COVID -19. . (април)

Завршна приредба предшколаца које је требало да се одржи на Слободишту почетком јуна месеца, је одложена због пандемије изазване вирусом COVID-19. (мај-јун)

9. САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

Сарадња са породицом током 2019/20. године реализована је у складу са Годишњим планом рада, Анексом ГПР и Развојним планом Установе. Током трајања ванредног стања 2020. у РС сарадња са породицом је остваривана у складу са Оперативним планом рада од 01.04.2020. услед пандемије COVID 19. Такође, поједини сегменти сарадње су остваривани у складу са посебно датим препорукама/одлукама надлежних током трајања ванредног стања/ситуације 2020.

У свим васпитним групама су, на почетку радне године, израђени оквирни планови сарадње са породицом, на основу плана Сарадње са породицом за ниво Установе као и на основу потреба и карактеристика васпитне групе и потреба родитеља/других законских заступника. Током године, сарадња са породицом конкретније је планирана на нивоу етапних, односно оквирних планова рада васпитача. Евиденција о остварености планираних облика и садржаја сарадње вођена је благовремено у Књигама (неге и) васпитно-образовног рада.

Током трајања ванредног стања услед епидемије COVID-19 и обуставе рада ПУ, приоритети у раду су се односили на активности подршке породицама са децом како да обезбеде услове за нормално функционисање, учење и развој деце у ситуацији ванредног стања и кућне изолације тј. обезбеде повољну психолошку климу и подржавајуће и присне односе, организују подстицајну средину и услове за развој деце и учење кроз заједничку игру деце и родитеља.

Током године били су заступљени следећи планирани облици сарадње:

1. *Узајамно информисање родитеља и васпитног особља*

- *Индивидуални разговори*, обављани су поводом: адаптације детета на колектив, здравственог стања, исхране, развијања/усвајања навика, социјализације, напредовања у развоју, тешкоћа у развоју детета, новонасталих ситуацијама у породици. Разговори су иницирани од стране родитеља или васпитача. Број обављених индивидуалних разговора је већи у узрасно млађим групама. Васпитачи су током обављања индивидуалних разговора давали на увид родитељима дечји портфолио као и *путујући портфолио* и тако им омогућили да активно прате дечји развој и напредовање и учествују у његовом документовању, развијајући притом приступ подељене, а не појединачне одговорности у сарадничком односу.

Поред индивидуалних разговора, а са циљем информисања родитеља, у пракси је била заступљена свакодневна размена информација приликом довођења/одвођења деце у вртић.

- *Посете породици* – нису реализоване.
- *Групни родитељски састанци* – реализована су просечно 2-3 групна родитељска састанка. Остали планирани састанци нису реализовани због обуставе рада ПУ услед епидемије COVID-19.

Дневни ред првог родитељског састанка обухвата све важне тачке значајне за почетак радне године и живот и рад једне васпитне групе: упознавање са програмом рада, ритмом и структуром дневних активности, планом адаптације деце, документима који имају за циљ заштиту права детета, укључујући и Програмом заштите деце од насиља и Тимом за заштиту на нивоу вртића, избор чланова родитељског одбора, упознавање родитеља са дидактичким средствима за реализацију ВОР-а и препорука о набавци прибора за рад, *Дечји портфолио*, информације о организацији једнодневног излета у Р. Бањи.

Информисање родитеља о развоју и напредовању детета евидентирано је као посебна тачка дневног реда на групним родитељским састанцима у половини васпитних група. У наредној радној години потребно је унапређивати начине информисања родитеља о развоју и напредовању деце, посебно уколико се ВОР буде одвијао на даљину, с обзиром да је то уочено као слабост у остваривању Оперативног плана рада од 01.04.2020. услед пандемије COVID 19.

Присуство родитеља на реализованим родитељским састанцима износио од 50-80%.

- *Пано за родитеље* - једном недељно су на паноу испред радне собе истицани садржаји намењени родитељима (недељни план ВОР-а, чланци из часописа и стр. литературе који се односе на раст, здравље, развој и васпитање деце, информације о актуелним догађањима у вртићу и Установи, обавезе и задужења родитеља). У холовима, на улазу у све вртиће, налазе се панои на којима су јасно истакнуте неопходне информације о вртићу (лична карта вртића и/или мапа, пано са информацијама о Тиму за заштиту деце од насиља, пано са информацијама о ПЗЗ...).

Током трајања ванредног стања, прослеђивање информативно-едукативног садржаја као вид стручне подршке у новонасталим околностима родитељима вршио се примарно преко *viber* група као усвојеног начина комуникације (али и других апликација – месинџер, смс и др.), као и на сајту Установе у делу http://www.nataveljkovic.edu.rs/Ponuda_usluga/vanredno_stanje (преко 35 оглашавања).

- *Изложбе деčјих радова* - изложбе за родитеље су се током непосредне реализације ВОР-а постављале до два пута недељно испред радних соба и односиле су се на планиране и реализоване активности са децом, као и обележавање значајних датума.

Током трајања ванредног стања, изложбе деčјих радова су представљане путем Youtube канала Установе, *viber* група и других апликација.

- *Приредбе за родитеље* - у појединим васпитним групама су реализоване групне приредбе за родитеље, у периоду до 13.03.2020. године. У свим вртићима и групама ППП на сеоском подручју реализоване су приредбе поводом обележавања Дана Светог Саве. Централне приредбе за родитеље на нивоу Установе поводом Дана Установе и Завршна приредба за предшколцена Слободишту нису реализоване.

У свим групама ППП организована је свечена додела Уверења о похађању ППП, у складу са препорукама надлежних служби у циљу заштите од инфекције COVID-19.

- На званичној интернет презентацији Установе, редовно су постављане информације о актуелним дешавањима у Установи и вртићима, као и текстови о значају предшколског васпитања и образовања.

2. Едукација родитеља/других законских заступника

- На општим родитељским састанцима представљене су стручне теме:

- ◆ *Здрава исхрана деце предшколског узраста* -, вртић *Колибри*, реализатори Олгица Божилковић, саветник за исхрану, у 10.12. 2019.

Због проглашења ванредног стања и обуставе рада ПУ, нису непосредно реализоване теме:

- ◆ *Нега и лечење зуба код деце предшколског узраста*,

- ◆ *Утицај музике на развој детета*,

- ◆ *Улога родитеља у стимулисању говорно-језичкиг развоја*,

- ◆ састанци са родитељима новоуписане деце у јуну 2020. године.

Напомињемо да је тема *Улога родитеља у стимулисању говорно-језичкиг развоја* представљена путем сајта Установе.

- Групни родитељски састанци

На родитељским састанцима, поред информација значајних за живот и рад групе, васпитачи су излагали здравствене или педагошко-психолошке теме, изабране на основу потреба родитеља и групе. На основу процене васпитача, у оквиру Програма заштите, одржана је тема: *Агресивност код деце и како је превазићи*. Током октобра 2019. године у групама ППП одржано је предавање за родитеље на тему *Припрема деце за полазак у школу*. Реализатори су били васпитачи група, уз подршку стручних сарадника и сарадника.

- Саветодавни рад са родитељима – стручни сарадници и сарадници су реализовали саветодавни рад током године у оквиру редовних активности и у оквиру рада *Саветовалишта за родитеље/друге законске заступнике* (два пута недељно, у периоду октобар-март), *Саветовалишта на даљину* током трајања обуставе рада ПУ и ванредног стања и *Мобилног саветовалишта* (са родитељима предшколске деце у насељима Читлук и Велики Шиљеговац), а све са циљем пружња услуга породицама са децом раног узраста.

Посебно истичемо рада *Саветовалишта на даљину*, путем ког су стр.сарадници и сарадници пружали психосоцијалну помоћ родитељима/другим законским заступницима у време изолације и ванредног стања у циљу организације активности са децом у кућним условима, услед промена у понашању код детета због ускраћености социјалног контакта са широм породицом или промене животног простора, родитељима у статусу потребе заштите здравља деце, као и родитељима у статусу потребе за уписом детета у вртић. Обављено је преко 80 разговора.

- Израда едукативних листића и мултимедијалних презентација - стручни сарадници и сарадници су сачинили едукативне материјале (нпр. *Припрема детета за полазак у школу*, http://www.nataveljkovic.edu.rs/Ponuda_usluga/vanredno_stanje/uvodna_rec.pdf). Наведени материјали су дистрибуирани родитељима на групним родитељским састанцима и путем званичне интернет презентације Установе.

- Васпитно-образовна делатност и актуелна дешавања у Установи представљени су путем званичне интернет презентације Установе, у едукативним емисијама у локалним медијима, током године.

3. Учешће родитеља у животу и раду вртића, одвијало се на следеће начине:

- *родитељски одбор групе* - изабран у свим групама у Установи на првом родитељском састанку у септембару 2019. године и броји по три члана у групи. Током године, одбор се бавио питањима значајним за живот и рад конкретне групе.
- *Савет родитеља* - током године заседао је 6 пута. Савет се бавио питањима од интереса за децу на нивоу Установе, а по плану рада Савета родитеља. Представници Савета родитеља (3) учествовали су и у раду Управног одбора.
- *Активности за родитеље* - учешће родитеља у васпитно-образовном раду током године огледало се у реализацији активности и радионицама са децом. Васпитачи у сваком етапном/оквирном плану планирају укључивање родитеља у живот

и рад васпитне групе и учешће у непосредним васпитно-образовним активностима са децом. Родитељи се најчешће укључују у следеће активности: доношење материјала рад, прикупљање игровног материјала, израда играчака од амбалажног материјала, оплемењивање средине за учење и развој деце, учешће у реализацији активности са децом у току редовног васпитно-образовног рада, учешће у радионицама са децом, учешће родитеља у пројектима на нивоу Установе. Родитељи/други законски заступници деце која су похађала ППП су у јуну месецу преузели дечји порфолио и доставили га стручној служби приликом тестирања детета за упис у први разред, чиме је, и ове године, пружена подршка транзицији деце из првог у наредни ниво предуниверзитетског васпитања и образовања. Учешће родитеља/других законских заступника чија деца остварују право на додатну подршку су учествовала у свим активностима предвиђеним одговарајући законским и подзаконским актима.

У радној 2019/20. години посебно се истиче учешће родитеља у процесу васпитања и образовања деце у раду на даљину, током трајања ванредног стања, од 16.03.2020. године. Посебно истичемо:

- укупан број породица који је учествовао у неким видовима комуникације са васпитачима и стручним сарадницима у домену подршке игри и учењу деце у кућним условима износио је више од 2000;
- у учењу на даљину били су заступљени следећи облици укључености породице: примењивање предлога и информација, давање свакодневно повратне информације о ангажованости и реакцији детета на активности, делљење предлога са другим родитељима, активно давање предлоге за нове игре и животно практичне активности... У припреми и избору материјала који је дистрибуиран родитељима учествовали су васпитачи групе (уз повремено укључивање представника родитељског одбора групе) - ниво васпитне групе; васпитачи и стручни сарадници и сарадници - ниво рада на платформи Google учионица, чланови стручних тимова и актива, као и стручни тим на нивоу установе (уз укључивање УО и СР) - ниво креирања сајта установе и ниво општег информисања јавности
- најуспешније врсте активности Установе у домену подршке деци и породицама били су:

1. дистрибуција предлога игара и различитих врста активности, које прате планове вор-а и развојне могућности деце (при чему су васпитачи у највећој мери користили ресурсе понуђене у оквиру Вртићке заједнице, платформе која је, поред осталих, понудила могућност хоризонталне размене садржаја запослених у ОЈ Вртићи и стручних сарадника и сарадника)

2. упућивање на ресурсе (сајт и Youtube канал Установе, интернет препоруке страница и канала који су намењени деци и родитељима, предлози сликовница и књига, музички садржаји...)

3. обележавање значајних датума (1. Дан установе-Честитка *Мој вртић слави рођендан*. 2. Дечји ликовни салон *Васкрс у нашој кући*, у сарадњи са *Ротари клубом Крушевац*, учесници су била деца свих узраста и њихове породице. 3. Породична

радост, породична радионица *Васкрс у нашој кући*, учесници су била деца свих узраста и њихове породице)

4. пружање психосоцијалне подршке породицама.

- предлози родитеља су се углавном односили на предложене активности које су испробали са децом, договарање врсте информација које се размењују у оквиру одређеног канала комуникације, као и потребе родитеља да добију савет од васпитача како да мотивишу децу да учествују у предложеним играма и активностима,
- највећи изазови у оваквом виду сарадње односили су се на недостатак времена родитеља за учешће у активностима које организује/предлаже установа у домену подршке деци и породици, одређивање праве мере у одабиру садржаја који се прослеђују породицама/деци, недостатак дигиталне опреме, недовољно познавање одређених дигиталних алата, као и одређивање праве мере у динамици и начинима комуникације са породицама/децом...

Анализа података добијених од родитеља путем упитника, а у оквиру реализације пројекта: *Обележавање Међународног дана породице*, активности *Моја породица слави...* (нпр. 8.март), *активности у оквиру пројекта Остваривање циљева популационе политике-Рода фестивал и Подришка деци и породици-добробит за будућност*, *Екоосвести се, природи окрени се*, те реализације акционог истраживања и општих родитељских састанака показала је следеће:

- директно учешће родитеља/други законски заступници у активностима које се реализују у васпитној групи око 70% родитеља сматра најкориснијим видом сарадње породице и вртића, те ће се и у наредном периоду наставити са сличним активностима,
- предлози које родитељи/други законски заступници најчешће дају, а односе се на организацију и реализацију васпитно-образовног рада, усмерени су ка чешћој примени активних облика и метода рада.

Пројекати који су започети у претходној радној години (*Мали археолог-истраживачке активности у годинама узлета*, *Био башта – природа и машта* и активности у оквиру *Мај-месећ математике*) су као примери добре праксе ове године (2019/2020.) представљали ресурс психосоцијалне и стручне подршке – били су постављени на званичној интернет страници Установе, те је већи број родитеља био у прилици да их прати и примени у кућним условима.

○ *Завршна приредба за предшколце* – учешће родитеља у припреми манифестације (до тренутка увођења ванредног стања 2020).

Током године Установа је на више начина спровела испитивања потреба деце и породица како би прилагодила понуду програма и услуга. Анкете/упитници су се односили на: прикупљање предлога за даљи процес планирања и реализације вор-а, избор облика рада за ППП, прикупљање података о развоју и навикама новоуписане деце у вртић, испитивање ставова родитеља о начинима унапређивања квалитета рада и сарадње, потреби стицања знања из области ИКТ, што говори да Установа излази у

сусрет потребама родитеља и да су то области у оквиру којих родитељи имају потребу за новим информацијама и сазнањима.

Један од облика сарадње са породицом коме је посвећена посебна пажња био је рад са родитељима/другим законским заступницима новопримљене деце током адаптационог периода. Родитељски састанци за родитеље новопримљене деце у јуну 2020. године, нису одржани због препорука надлежних органа и служби због сузбијања епидемије COVID-19. Одвијао се кроз: информисање и едукацију родитеља, индивидуалне разговоре са родитељима, израду плана адаптације, стварање услова за укључивање родитеља у рад групе током адаптационог периода (када су то услови дозвољавали) и праћење процеса адаптације. Сви родитељи новопримљене деце су добили информаторе о корацима приликом склапања Уговора, адаптацији, као и упитнике о навикама деце.

У септембру 2019. године одржани су родитељски састанци са родитељима деце у новоформираним васпитним групама у Читлуку и Великом Шиљеговцу у којима се реализује програм *Живимо и учимо заједно*.

Сарадња са родитељима, у оквиру реализације целодневног излета и рекреативног боравка у вртићу *Јеленко* (јесењи период), одвијала се пре одласка, за и по завршетку излета/рекреативног боравка, у складу са предвиђеним начинима остваривања сарадње. Детаљније је оствареност ове сарадње са родитељима описана у делу извештавања о реализацији повремених програма.

У оквиру реализације различитих програма, оставрена је сарадња са родитељима кроз све планиране облике сарадње (информисање, припрема родитеља и укључивање у живот и рад васпитне групе).

На Сајту Установе www.nataveljkovic.edu.rs налази се велики број прилога постављен од стране Тима Установе за ИКТ који говоре о активностима реализованим кроз сараднички однос породице и предшколске установе *Ната Вељковић*.

10. САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Током радне године Установа је, са циљем реализације програмских задатака и унапређивања васпитно-образовне праксе, остварила сарадњу са следећим институцијама:

Просветне установе

- Висока струковна школа за васпитаче - кроз праксу студената у свим вртићима
- Средња медицинска школа- кроз праксу ученика у вртићима „Лептирић“ и „Колибри“
- Музичка школа „Стеван Христић“ – планиран јавни час ученика школе у вртићима „Голуб мира“, „Лабуд“ и Читлуку у оквиру реализације родитељског састанка. Циљ ових активности је улога и значај музике за децу, као и популаризација класичне музике на најранијем узрасту, али услед пандемије вируса ове активности нису реализоване.
- Центар за стручно усавршавање – континуирано стручно усавршавање запослених, а нарочито васпитног особља

Здравствене установе

- Дечји диспанзер - посете педијатра, праћење здравствено-хигијенских услова и епидемиолошке ситуације у свим вртићима, сарадња поводом рекреативног боравка деце
- Дечја стоматолошка амбуланта - посете стоматолога, превентивни и саветодавни рад у вртићима, заказивање систематских прегледа деце и обележавање Недеље здравих зуба кроз активност са децом у свим вртићима.
- Завод за јавно здравље - обележавање Светског дана срца у свим вртићима, обележавање Месеца правилне исхране у свим вртићима (централна активност реализована у објекту за припрему хране «Пионир» «Натина кашика» са децом вртића Јован Поповић, редовна сарадња поводом здравствено-хигијенских услова у Установи
- Учесће на ликовним конкурсима на теме «Здравље на уста улази» и «Здрава храна, здраво пиће»
- У сарадњи са патроножном службом, реализоване радионице на тему Здравље, хигијена и правилна исхрана» са децом припремних група на сеоском подручју.
- Дечје одељење Здравственог центра – сарадња у оквиру рада групе деце на болничком лечењу.
- Здравствени центар Крушевац – сарадња поводом реализације излета и рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи
- Специјална болница Рибарска Бања – сарадња поводом реализације излета и рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи

Институције социјалне заштите

- Центар за социјални рад – превенција и решавање проблема породица са децом која су у стању социјалне потребе
- Геронтолошки центар - посета и приредба деце вртића „Наша радост“ поводом Дечје недеље, Дана старих лица и 8. марта.
- Удружење особа са инвалидитетом - дружење и приредба деце вртића "Лабуд» у току Дечје недеље

Институције културе

- Народни музеј – учешће деце свих вртића на ликовним конкурсима у организацији Народног музеја, посета деце музеју, галерији и кући Симића.
- Крушевачко позориште - посета деце припремних група вртића позоришту у оквиру Дечије недеље, реализована дечија представа «Ружно паче».
- Културни центар Крушевац - учешће деце вртића "Невен" на манифестацији "Песнички фијакер" .

МУП РЈ Крушевац

- Обележавање акције „Недеља заштите деце у саобраћају“ реализоване у свим вртићима, радионица - контакт програм одржан са децом вртића «Колибри»
- Сарадња поводом реализације излета и рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи
- Реализована активност са припадницима МУП на тему «Безбедна средина, безбедно дете, корак по корак» у вртићу «Невен»

Ватрогасна служба

- Сарадња ватрогасне јединице и показне активности деци у вртићима „Невен“ и „Наша радост“
- Активности у оквиру Дечије недеље (показне вежбе са децом у свим вртићима)

ЈКП Водовод

- Сарадња поводом реализације Светског дана вода, учешће деце вртића „Невен“

Војска Србије

- Посета деце вртића "Невен" касарни "Цар Лазар" поводом Дана отворених врата

Ветеринарска станица Крушевац

- Вршење дезинфекције, дезинсекције и дератизације објеката Установе

Црква:

- Свечано сечење славског колача поводом обележавања Дана Светог Саве у свим вртићима и посете деце црквама у окружењу

ЈКП Крушевац

- Учешће деце у обележавању Светског дана животне средине
- Прикупљање, сортирање и одлагање отпадног материјала у свим вртићима

Медијске куће

- Током године медијске куће су пропратиле све битније догађаје у вртићима
- Објављивање актуелних информација
- Учешће у едукативним емисијама везаних за раст и развој деце

Месне заједнице

- Све месне заједнице су узеле учешће у решавању проблема припадајућих вртића.

Савет за безбедност саобраћаја на путевима на територији града Крушевца

- Учешће у обележавању Европске недеље мобилности – вртић «Голуб мира»
- Превентивне активности из области саобраћајног васпитања, активности реализоване у вртићима «Голуб мира», «Лептирић» , «Невен», «Колибри».

Невладине организације

- Ротари клуб- Учешће у реализацији ликовног конкурса на тему "Васкс у нашој кући"

Обзиром на новонасталу пандемију условљену вирусом COVID, активности поводом реализације Завршне приредбе и установе које су учествовале на тој манифестацији, манифестација није реализована. То су институције *МУП РЈ Крушевац, Ватрогасна служба, ЈКП Водовод, Војска Србије, Ветеринарска станица Крушевац, ЈКП Крушевац, Југопревоз ДО Крушевац, Комунална полиција Крушевац, Служба Хитне помоћи.*

Светски дан здравих зуба у сарадњи са Здравственом стоматолошком амбулантом Крушевац, није реализован.

10.1. Сарадња Установе са локалном самоуправом

Сарадња Установе са јединицом локалне самоуправе је током 2019/2020. године реализована на три нивоа:

- Сарадња представника оснивача и руководства Установе,
- Сарадња стручних и саветодавних органа,
- Организација и реализација великих манифестација.

Разнолики видови сарадње су остваривани кроз одржавање састанака, сусрета, реализацију пројеката и програма (*Minicipal Energy Efficiency and Management Project (МЕЕМР), програми заштите животне средине и одрживе мобилности...*), кроз заједничко учешће у покретању и реализацији нових пројеката (код МНПТР-компоненте ЕСЕС пројекта *Подришка деци и породици-добробит за будућност*, код Министарства за демографију и популациону политику, као и Министарства правде), при припреми и реализацији пројеката у оквиру реализације Локалног акционог плана за децу (*Екоосвести се, природи окрени се*) и Локалног акционог плана за младе (*Екосвест за екосвет*), при изради нових стратешких докумената Града Крушевца (израда нове стратегије за унапређивање положаја Рома), при обележавању значајних датума и организацији манифестација (посебно са Саветом за саобраћај и Саветом за саобраћај), путем службених преписки и телефонских контаката, на иницијативу представника Установе, локалне самоуправе или обе сарадничке стране.

10.2. Сарадња са основном школом

Установа планира сарадњу са свим основним школама у Расинском округу, као и са школама изван њега, уколико се за то укаже потреба. Током 2019/2020.

године су, у том смислу, реализовани су планирани садржаји из области сарадње (сарадња директора и помоћника директора, сарадња стручних органа установа, сарадња васпитача и учитеља, сарадња васпитача и стручних сарадника уз укључивање родитеља/старатеља, сарадња деце из вртића и ученика):

Нивои сарадње	Садржај сарадње
Сарадња директора и помоћника директора	-службени контакти, посете и састанци; - присуствовање свечаностима и приредбама у организацији Установе/ школе -осмишљавање и организација нових видова сарадње
Сарадња стручних органа установа	-састанци, телефонски контакти и службене преписке са циљем усклађивања деловања школе и предшколске установе; -припремање, организовање и реализација заједничких састанака; - присуствовање свечаностима и приредбама, представама у организацији Установе / школе -осмишљавање и организација нових видова сарадње
Сарадња васпитача и учитеља	-службени контакти, посете и састанци; -припремање и реализација заједничких активности у просторијама вртића/школе; -припремање и реализација заједничких шетњи, приредби, изложби, прослава и др.; достављање/пријем дечјег портфолија, као сврсисходне колекције информација о детету; - присуствовање свечаностима и приредбама у организацији Установе/ школе.
Сарадња васпитача и стручних сарадника уз укључивање родитеља/старатеља	-достављање/пријем на увид дечјег портфолија, као сврсисходне колекције информација о детету; -организовање и заједничка реализација родитељских састанака
Сарадња деце из вртића и ученика	- посете деце из вртића школе –размена стваралачких постигнућа (заједничке активности); -посете деце из вртића школе, и обрнуто (завршне свечаности); -посете ученика вртићу - размена стваралачких постигнућа (заједничке активности); -заједничке шетње, приредбе, изложбе,представе, прославе и др.; -заједничко коришћење објеката, терена и других просторија

И други саставни делови Годишњег извештаја о раду садрже податке о појединим сегментима сарадње наше Установе и основних школа.

Поред сарадње са основним школама, Установа је остварила квалитетну сарадњу и са Музичком школом „Стеван Христић“ – укупључујући у своје активности ученике основношколског узраста (вртић, „Невен“).

Током 2019/2020., на нивоу локалне заједнице, тим наше Установе је активно сарађивао са представницима основних школа при израду малих пројеката у оквиру Локалног акционог плана за децу и Локалног акционог плана за младе.

Сарадња са основним школама је остваривана и након проглашења ванредног стања/ситуације проузрокованих пандемијом COVID19.

10.3. Сарадња са Народном библиотеком Крушевац

Током 2019/2020. године реализован је низ заједничких активности у сарадањи Установе и Народне библиотеке Крушевац. Следи табеларни приказ остварености активности планираних у оквиру Годишњег плана рада.

Садржај сарадње	Оствареност сарадње
Организовани упис деце која похађају обавезни ППП у НБК	остварено
Активности у оквиру обележавања <i>Дечје недеље – дан Њено величанство књига</i> : посета библиотекара	остварено
Библиотекар нам долази у госте (ППП групе, у складу са планом поједине групе)	остварено
Предшколци посећују НБК (ППП групе, у складу са планом поједине групе)	остварено
Организовани упис запослених у НБК	остварено

10.4. Сарадње Установе са Народним музејом у Крушевцу

Током 2019/2020. године реализован је низ заједничких активности у сарадањи Установе и Народне музеја. Следи табеларни приказ оствареног.

Садржај сарадње	Оствареност сарадње
Организовано обавештавање запослених, родитеља и деце о бесплатном коришћењу музејских ресурса током 2019/2020.	остварено
<i>Посете Музеју током године</i>	остварено

Током трајања ванредног стања/ситуације било је омогућено да корисници услуга ПУ “Ната Вељковић” прате садржаје постављене на сајту Народног музеја у Крушевцу.

10.5. Сарадња Установе са Црвеним крстом у Крушевцу

Током 2019/2020. године реализован је низ заједничких активности у сарадњи Установе и Црвеног крста. Следи табеларни приказ оствареног.

Садржај сарадње	Оствареност сарадње
<i>Светски дан здравља</i>	остварено
<i>Хуманитарне акције (у сарадњи са Колом српских сестара)</i>	остварено

10.6. Сарадња Установе са Центром за промоцију науке – Научним клубом у Крушевцу

Током 2019/2020. године реализован је низ заједничких активности у сарадњи Установе и Научног клуба. Следи табеларни приказ оствареног.

Садржај сарадње	Оствареност сарадње
<i>Недеља истраживача</i>	остварено
<i>Учешће у осталим програмима Центра за промоцију науке-Научног клуба у Крушевцу (Са науком на ти)</i>	остварено

10.7. Сарадња Установе са локалном заједницом у реализацији спортских манифестација

Спортске манифестације у сарадњи са локалном заједницом које су биле планиране до месеца марта реализоване су складу са Годишњим планом рада. У свим манифестацијама учествовала су деца, васпитачи и родитељи у сарадњи са стручним сарадником за физичко васпитање.

- Поводом обележавања **Европске недеље мобилности** под слоганом **"Пешиачите са нама"** у месецу септембру у периоду од **16. – 22.09.2019.год.** у сарадњи са **Градском Управом, Саветом за безбедност саобраћаја града Крушевца и АМСС** деца, васпитачи и родитељи група ППП вртића "Голуб мира", "Невен", "Дечији клуб" и "Пчелица" учествовали су у промовисању важности и вредности одрживе мобилности кроз различите активности.

На спортском терену у насељу Уједињене нације, деца, васпитачи и родитељи ППП група вртића "Голуб мира" реализовали су традиционалну акцију "Мобилност најмлађих" која је обухватала вожњу бицикли и тротинета на полигону спретности. Кроз ову акцију промовисана је употреба алтернативних средстава превоза.

У Пионирском парку деца и васпитачи ППП група вртића "Невен" реализовали су активност оријентације у простору под називом "Пронађи благо". Задатак је био да уз помоћ мапе и загонетки пронађу карактеристичне објекте и сакривене предмете у природи, како би дошли до коначног циља, "блага". Циљ ове активности је био да деца вежбају у природи, на отвореном простору као и да развијају оријентацију у простору, колективни и откривачки дух. На тргу Косовских јунака деца и васпитачи ППП групе вртића "Дечији клуб" у сарадњи са ЈП "Пошта Србије" реализовали су преформанс "Трка поштара".

Активност "Parking day" реализовала су деца и васпитачи ППП група вртића "Пчелица" и "Невен". У овој активности простор за паркирање аутомобила је постао дечије игралиште са различитим центрима интересовања у којима су се деца играла, маштала и дружила. Кроз ову активност деца су на

индиректан начин послала поруку запосленима и родитељима, да се у вртић може доћи пешачењем или неким алтернативним средством превоза.

- Током месеца **новембра и децембра** 2019.год. у сарадњи са Спортским савезом града Крушевца у свим вртићима на градском подручју реализована је традиционална акција **"Спортић у вртић"**. У овој акцији учествовала су деца, васпитачи и родитељи млађих, средњих, старијих и припремних група заједно са тренерима и спортистима *Атлетског клуба "Крушевац", Пливачког клуба "Расина", Карате клуба "Крушевац" и Плесног клуба "Фелићита"*. Кроз интерактивну комуникацију и заједничко вежбање са тренерима и спортистима деца су имала прилику да стичу сазнања о спортовима, спортској опреми, правилима у одређеном спорту као и свим предностима које бављење спортом пружа. Циљ ове Акције је био промовисања спорта као здравог стила живота и мотивисање деце за бављењем физичким активностима од најранијег узраста.

У оквиру ове акције расписан је ликовни конкурс на тему *"Мој омиљени спорт"* на којем су учествовали предшколци, а 60 најлепших радова које је изабрала комисија били су изложени у Народном музеју на церемонији доделе годишњих признања. Деци чији су радови изабрани Спортски савез града Крушевца у сарадњи са чланицама савеза доделио је бесплатне ваучере за бављење спортом.

- У сарадњи са *Савезом за школски спорт града Крушевца и Савезом за школски спорт Србије* у оквиру пројекта **"Спорт у школе"**, један професор физичког васпитања у сарадњи са васпитачима у припремним групама вртића "Невен" током године реализовао је активности физичког васпитања два пута недељно.

Због проглашења ванредног стања услед пандемије корона вируса, актуелне епидемиолошке ситуације и препорука Министарства просвете, науке и технолошког развоја за вртиће нису реализоване следеће манифестације планиране Годишњим планом рада:

- Трка предшколаца **"Дечији осмех"** у оквиру *Петог крушевачког полумаратона* у организацији *Града Крушевца и Атлетско рекреативног клуба Маратонац*, **15. марта и 4. јула 2020.год.** За ове манифестације урађене су све неопходне припреме, али до реализације није дошло из горе поменутих разлога.
- **Међународни дан физичке активности** у сарадњи са Спортским савезом града Крушевца који је требало да буде обележен **10. маја** на стадиону Радомир Мићић-Миче кроз такмичење предшколаца **"Олимпијске играрије"**. За ову манифестацију у месецу фебруару на Активу реализоване су припреме васпитача ППП група, али до реализације није дошло из горе поменутих разлога.
- Традиционални **Крос РТС-а "Кроз Србију"** под покровитељством *Министарства просвете науке и технолошког развоја* који је био планиран **22.05.2020.год.**

12. ПЛАНОВИ РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА

Стручни органи и тимови у установи у радној 2019/20. години су остварили планиране програмске задатке. До проглашења ванредног стања 15.03.2020. године седнице стручних органа су одржаване непосредно, а након тога реализоване су на даљину (путем интернет апликација).

12.1. Васпитно-образовно веће

У току радне 2019/20. године реализовано је 4 седнице Васпитно-образовног већа. Седницама је руководио директор, а у раду су учествовали стручни сарадници, сарадници, васпитачи и медицинске сестре. На свакој седници ВОВ вођен је записник и евиденција присутности чланова.

Сарджај рада и динамика реализације су били следећи:

Време, место одржавања	Садржај рада и приоритетна област СУ	Носиоци реализације
10.09.2019. <i>Невен</i> у 18,00	1. Извештај о реализацији ГПР Установе за 2018/19. 2. Извештај о реализацији Развојног плана за 2018/19. 3. Различити програми и облици ВО рада у 2019/20. 4. Анекс Предшколском програму децјег вртића 2019/20. 5. Годишњи план рада Установе за 2019/20.	Директор
	6. Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања и Програм за заштиту од дискриминације, уз тумачење <i>Правилника о поступању у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања....</i>	Љ. Јовановић
16.12.2019. <i>Невен</i> у 18,00	<i>Шта све може мали пројекат?</i> (иновативни видови сарадње са породицом и истраживачке активности у раду са децом предшколског узраста), приказ активности и дискусија	Д.Јочић Б.Недић Д.Живковић
11.02.2020. <i>Невен</i> у 18,00	1. Извештај о реализацији програма неге и васпитно-образовног рада у групама деце до 3 године	Стручни сарадници
	2. Извештај о реализацији програма васпитно-образовног рада	Стр. сарадници, сарадници
	3.1. Полугодишњи извештај о реализацији Програма заштите деце од насиља у 2019/20. години 3.2. Полугодишњи извештај о спровођењу мера заштите и безбедности деце и запослених	С. Миладиновић Директор
	4. Информација о упису деце у ППП за радну 2020/21. годину	Директор
	5. Текућа питања – Инфомисање васпитног особља о организацији Обука за примену нових Основа програма „Године узлета“	М. Средојевић
10.06.2020. године	Организација гласања за избор чланова Управног одбора из редова запослених (састанци одржани у вртићима уз поштовање мера заштите од инфекције COVID-19)	Комисија

Планиране теме рада (наведене у даљем тексту) реализоване су у периоду јун-август путем апликације вибер или дистрибуцијом извештаја свим вртићима и добијањем повратне информације од запослених о квалитету извештаја и допунама истих:

1. Организација уписа деце у целодневни боравак/план адаптације/ и превођења деце из јаслених у васпитне групе	Директор и чланови Комисије за пријем
2. Извештај о самовредновању	Директор и М. Средојевић
3. Број група у Установи за радну 2020/21. годину	Директор
4. Распоред радника у васпитно-образовном раду и чланови руководства стручних актива и тимова у Установи за 2020/21. годину	Директор
5. Извештај о реализацији Програма заштите деце од насиља у 2019/20. години, са извештајем о спровођењу мера заштите и безбедности деце и запослених	Љ.Јовановић Директор
6. Извештај о стручном усавршавању васпитно-образовног особља у радној 2019/20. години	Директор

12.2. Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе су чинили: Весна Живковић, директор руководилац Тима, руководства актива и координатори тимова, сви чланови Актива стручних сарадника и сарадника, Јелена Јовановић, секретар Установе, Ивко Михајловић, референт опшних послова, Сандра Драгојловић, сестра на превентивно-здравственој заштити и Ивана Маринковић, УВРО *Јефимија*.

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе се старао о обезбеђивању и унапређивању квалитета васпитно-образовног рада Установе; пратио остваривање предшколског програма; вредновао резултате рада васпитача и стручног сарадника/сарадника.

Задаци Тима	Носиоци реализације	
Давање мишљења у вези са реализацијом Развојног плана и процеса самовредновања	Чланови Тима, Актив за развојно планирање, Тим за СВ	Август 2019.
Давање мишљење у вези са осигурањем квалитета реализације Предшколског програма дечјег вртића	Чланови Тима, стручни сарадници и сарадници, представници стручних тимова	Август 2019.
Давање мишљења у вези са осигурањем и унапређивањем квалитета неге и васпитно-образовног рада при остваривању опшних исхода педагошке праксе и васпитно-образовног процеса	Чланови Тима - стручни сарадници и сарадници, представници стручних тимова	Фебруар, август 2019.
Давање мишљења у вези са остваривањем сарадње са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима	Чланови Тима, стручни сарадници и сарадници, представници стручних тимова	Март, јун, август 2019.
Праћење и давање мишљење и препорука за медијско представљање активности Установе	Чланови Тима и мултимедија дизајнер	Фебруар, март, април, јун 2019.

12.3. Педагошки колегијум

Педагошки колегијум је разматрао питања и давао мишљење у вези са:

- стручним усавршавањем и професионалним развојем запослених (*Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручног сарадника*) у јуну/јул 2020. године,
- увођењем различитих облика и програма у области предшколског васпитања и образовања у септембру 2019. године.

Педагошки колегијум у радној 2019/20. години су чинили: директор, руководиоци стручних актива, координатори тимова и стручни сарадници, и то:

- Тим за одржавање квалитета, Актив за развојно планирање – Весна Живковић, директор Установе
- Актива стручних сарадника и сарадника, Тим за самовредновање – Марија Средојевић,
- Актива медицинских сестара - Марија Станић,
- Актива васпитача деце узраста од 3 год. до укључивања у програм припреме за полазак у школу – Биљана Весић,
- Актива васпитача реализатора ППП, Тим за стручно усавршавање и професионални развој, Тим за заштиту животне средине – Далиборка Живковић,
- Тим приправника и ментора – Слободанка Миладиновић,
- Тим за инклузивно образовање – Драгана Дунђеровић,
- Тим за припрему, организацију и реализацију излета и рекреативног боравка деце у вртићу *Јеленко* у Рибарској Бањи – Весна Радмановац,
- Тим за припрему, организацију и реализацију Завршне приредбе предшколаца – Јелена Миливојевић.

12.4. Актив медицинских сестара

У току радне 2018/19. године планирано је пет седница Актива медицинских сестара, а реализоване су четири седнице (пета је доложена због увођења ванредног стања). Два састанка Актива реализована су кроз радионичарски начин рада.

Актив медицинских сестара ПУ „Ната Вељковић“ чиниле су медицинске сестре – васпитачи, васпитачи који раде у групама деце од 2 до 3 године (старије јаслене групе) и медицинске сестре на превентивној здравственој заштити, њих 66 укупно. У раду Актива и реализацији планираних активности учествовали су и стручни сарадници ПУ – психолози, педагог, логопед, стручни сарадник за физичко васпитање, стручни сарадник за музичко васпитање и организатор драмске радионице – луткарског позоришта.

Састанци Актива медицинских сестара одржавани су у вртићима „Колибри“ и „Невен“, док су радионице реализоване у Центру за стручно усавршавање Крушевац.

Првом састанку Актива, који је одржан 18.09.2019. године присуствовало је 50 медицинских сестара, а реализоване су теме карактеристичне за почетак радне године. Дневни ред:

- Извештај о раду Актива у претходној радној години
- План рада Актива за 2019/2020. годину
- Планирање неге и вор-а, документација о раду, дечји портфолио, план професионалног развоја васпитача - стручни сарадници су указали на приоритетне задатке у раду са децом до 3 године, а у складу са документима установе (Извештај о реализацији програма неге и вор-а, план развојних активности, ГПР...): оплемењивање физичке средине за учење и развој деце, наставити са тематским планирањем које се темељи на праћењу дечјих интересовања, систематично укључивање родитеља у процес праћења и документовања дечјег развоја и напредовања...
- План сарадње са породицом и приказ различитих облика сарадње (издвојени су приоритетни задаци у сегменту сарадње са породицом и представљен је детаљно програм сарадње са породицом на нивоу Установе, као и план активности које се односе на примере добре праксе у овој области)
- Адаптација деце и „Адаптациони лист“ (документовање процеса адаптације и активније укључивање родитеља у процес)
- Развојни план за 2019/20. годину
- Правилник о протоколу поступања у одговору на насиље...

Друга седница Актива одржана је 26. и 27.11.2019. године и присуствовало је укупно 55 медицинска сестара и три стручна сарадника. Актив је реализован кроз две радионице које су се одржале у Центру за стручно усавршавање. Носиоци реализације биле су Марија Средојевић, психолог и Далиборка Живковић, сарадник. Седница Актива од називом "Компетенције васпитача" реализована је кроз радионички начин рада. Основни циљ радионице био је упознавање васпитача са *Правилником о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја* и анализа компетенција, знања, умења и вредности и њихово повезивање са васпитно-образовном праксом васпитача.

Трећа седница Актива одржана је 27.02.2020. године и било је присутно 51 медицинска сестра. Тема ове седнице била је "Примена лутке у музичко-драмској игри деце јасленог узраста", а реализатори су били стручни сарадник за музичко васпитање,

Јелена Миливојевић и организатор драмске радионице – луткарског позоришта, Наташа Михајловић, у сарадњи са медицинским сестрама Љиљаном Лиздек и Горданом Антић. Кроз ову тему приказан је значај лутке у музичко-драмској игри, те неговање и развијање дечје игре коришћењем елемената драмских и музичких активности. Медицинске сестре васпитачи су приказале музичке активности реализоване у старијој групи вртића “Невен”.

Четврта седница Актива, планирана за 29.04.2020. године није одржана због проглашења ванредног стања.

Предлог плана рада Актива за наредну годину биће израђен на основу испитивања и сагледавања потреба запослених за стручним усавршавањем.

12.5. Актив васпитача у групама деце од 3 године до укључивања у ППП

У радној 2019/20. одржане су 3 седнице Актива васпитача у групама деце од 3 године до укључивања у ППП. У циљу реализације планираних активности током године остварена је сарадња са Активом стручних сарадника. Седнице су одржане у вртићима "Невен" и "Звончић".

Прва седница Актива васпитача одржана је 16.09.2019. у вртићу "Невен" са почетком у 17 часова. Седници је присуствовало 23 васпитача и један стручни сарадник.

Дневни ред:

- Извештај о раду Актива у предходној радној години
- План рада Актива за 2019/20.
- Планирање ВОР-а, документација о раду, дечији портфолио, план професионалног развоја васпитача
- План сарадње са породицом
- Развојни план за 2019/20.
- Правилник о протоколу поступања у Установи у одговору на насиље.

Након поздравне речи стручног сарадника Слободанке Миладиновић реч је дала руководиоцу Актива Биљани Весић која је упознала присутне са Извештајем о раду Актива васпитача у предходној години и планом рада Актива васпитача за 2019/20. Педагог Слободанка Миладиновић је информисала васпитаче о запажањима о увиду у педагошку документацију васпитача у 2018/19. години и дала смернице за даљи процес планирања, програмирања и документовања вор-а. Такође упознала нас је са Планом сарадње са породицом, Развојним планом и Правилником о протоколу поступања у Установи у одговору на насиље за радну 2019/20. годину.

Друга седница Актива васпитача одржана је кроз два састанка, 05. и 06.11.2019. у 10:30 у вртићу "Звончић" седници је присуствовало укупно 73 васпитача и 3 стручна сарадника. Носиоци реализације биле су Марија Средојевић, психолог и Далиборка Живковић, сарадник. Седница Актива од називом "Компетенције васпитача"

реализована је кроз радионички начин рада. Основни циљ радионице био је упознавање васпитача са *Правилником о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја* и анализа компетенција, знања, умења и вредности и њихово повезивање са васпитно-образовном праксом васпитача.

Трећа седница Актива васпитача одржана је 11.02.2020. у 17 часова у вртићу "Невен" састанку је присуствовао 61 васпитач и један стручни сарадник.

Дневни ред:

- *Ликовно стваралаштво деце као резултат реализације пројекта на нивоу групе.*

Васпитачи вртића "Пчелица" су сликовито представиле реализацију пројекта на тему "Ликовно стваралаштво деце као резултат реализације пројекта на нивоу млађе и млађе/средње васпитне групе". Представљена је и презентација стручног рада Дечји ликовни слон *Васкрс у нашој кући*, који је презентован на Конференцији *Васпитач за 21. век* од стране стручног сарадника Слободанке Миладиновић, педагога. На основу свега представљеног, донет је закључак да се оваквим активностима развијају вештине деце за примену различитих ликовних техника, да се подстиче дечје стваралаштво, креативност и маштовитост, као и смисао за комбинаторику.

Четврта седница Актива васпитача планирана за 11.03.2020. под називом "Природа је најбоље игралиште" није одржана због епидемиолошке ситуације и проглашења ванредне ситуације.

Предлог плана рада Актива за наредну годину биће израђен на основу испитивања и сагледавања потреба запослених за стручним усавршавањем.

12.6. Актив васпитача реализатора ППП и ПИС

Актив васпитача реализатора Припремног предшколског програма, различитих облика и програма су током 2019/2020. чинили координатор у реализацији ППП, различитих програма и услуга и васпитачи реализатори Припремног предшколског програма, различитих програма и услуга (*Весело поподне, Читаоница/причаоница, Клуб малих еколога, Ликовна радионица, Корак по корак у знање о саобраћају*) и програма *Живимо и учимо заједно*.

Руководство Актива у радној 2019/20. години су биле Далиборка Живковић, руководилац и Драгана Лазаревић, заменик и записничар.

Представник Актива у Педагошком колегијуму је Д. Живковић. Руководство и чланови Актива васпитача реализатора ППП, различитих програма и услуга активно су сарађивали са представницима Актива стручних сарадника и сарадника и других актива и тимова у реализацији планираних активности.

I Реализација седница Актива

Годишњим планом рада је предвиђено да седницама Актива присуствују 92 васпитача. Током извештајног периода седницама су присуствовали, по потреби и професионалним интересовањима, васпитачи на крађој/дужој замени одсутних запослених.

Поред стручног усавршавања, на седницама Актива се разматрају актуелне теме, чија анализа подуже ниво информисаности запослених, што је предуслов успешног и квалитетног функционисања Установе.

Четрдесет осма седница Актива је одржана 18. септембра 2019., са почетком у 18^{оо} часова у вртићу „Невен“. Разматран је следећи дневни ред: 1. Извештај о раду Актива у протеклој години, 2. Упутство и План рада Актива током 2019/2020., 3. Васпитно-образовни рад у припремним групама – актуелна питања (педагошка документација - вођење Књиге васпитно-образовног рада и документација о остваривању различитих програма, портфолио - праћење и документовање деце развоја и напредовања, тема родитељског састанка, израда ИПП/ИОП-а, план сарадње са породицом и школом и друга питања), 4. Развојни план за период 2019/20., 5. Стручно усавршавање и лични план професионалног развоја 2019/2020., 6. Актуелна питања.

Четрдесет девета седница Актива је одржана 16. децембра 2020., са почетком 17 часова. Разматран је следећи дневни ред: 1. „Компетенције васпитача“; 2. „Стрес у разреду“, приказ књиге и 3. Текућа питања.

Педесета седница Актива је одржана 5 и 6. фебруара 2020. (два термина, две групе учесника) са следећим дневним редом: 1. Приказ активности поводом реализације такмичења „Олимпијске игрије“.

Педесет прва седница Актива са планираним дневним редом није одржана због увођења ванредног стања 2020.

Током периода мај-јуни јуни 2020. извршена је анализа резултата анкетања запослених у области стручног усавршавања и професионалног развоја, а у вези са планирањем рада овог стручног Актива у наредној радној години. Стручне теме које нису реализоване током 2020. ће бити интегрисане у Годишњи план рада за 2020/2021., као и теме које организује МПНТР у оквиру пројекта ЕСЕС-Инклузивно предшколско васпитање и образовање.

I / а Присуствовање седницама Актива

Када је реч о присуствовању седницама Актива, као обавезног облика стручног усавршавања запослених, треба истаћи да чланови Актива имају право и дужност да присуствују састанцима Актива (о чему се води посебна евиденција), те да учествују у његовом раду, сходно *Закону о основама система васпитања и образовања*, који прописује стручно усавршавање на нивоу установе, као и *Правилнику о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника*.

Анализа документације која сведочи о присутности васпитача-реализатора Припремног предшколског програма седницама Актива (записници, евиденционе листе са личним потписима и Дневник рада Актива васпитача-реализатора Припремног предшколског програма за 2018/2019. годину показује да је првој седници Актива у радној 2019/2020. присуствовало 89%, другој 84 % , а трећој 96,8% чланова Актива. Уочена је повећана долазност на седнице Актива у односу на 2018/2019.годину., што је уочено као проблем током претходне године.

У Дневнику рада Актива васпитача реализатора Припремног предшколског програма, различитих програма и облика постоји анализа присутности по објектима.

Евиденција и даље показује и то да поједини васпитачи нису дошли ни на једну седницу Актива.

II Реализација пројеката и сарадња са локалном заједницом

Запажено је учешће чланова овог Актива у свим активностима дефинисаним следећим тачкама Годишњег плана рада Установе:

4.4. План развојних активности за текућу радну годину

4.5. Годишњи план самовредновања

8.5.5 Програми одласка деце у вртић „Јеленко“ у Рибарској бањи

10. Сарадња са локалном заједницом

10.2 Сарадња са основном школом

10.3. Сарадња са Народном библиотеком

10.4. Сарадња са Народним музејом

10.5. Сарадња са Црвеним крстом

10.6.Сарадња са Центром за промоцију науке-Научним клубом у Крушевцу

11. Културне и јавне манифестације

12. Програми рада стручних органа

16. Стручно усавршавање и професионални развој запослених

Од септембра 2020.Установа је у сарадњи са партнерима из локалне заједнице започела са реализацијом пројекта ЕСЕС-МПНТР *Подришка деци породици-добробит за будућност*. Са реализацијом овог пројекта,а у складу са уговорним обавезама, наставиће се и током радне 2020/2021. (уважавајући новонастале околности услед пандемије COVID-19).

III Учешће на стручним скуповима

Током претходне радне године на стручним скуповима су учествовали чланови Актива. Учешће на стручним скуповима, трибинама – по позиву:

Далиборка Живковић: <i>Екологија тела-одрастање без насиља</i> , пројекат Зашто рода небом хода, Локални план акције за децу
--

Далиборка Живковић: <i>Сазнања о здрављу и родитељству-морална обавеза младих</i> , пројекат Зашто рода небом хода, Локални план акције за децу

IV Додатне информације

Решењем министра просвете, науке и технолошког развоја од 12.01.2017. Далиборка Живковић, координатор у реализацији ППП и ПиСП је изабрана за саветника-спољног сарадника при Министарству просвете, науке и технолошког развоја за област предшколског васпитања и образовања. Током радне 2019/2020. је обављала и задатке као саветник-спољни сарадник МПНТР РС.

У том контексту, а заједно са директором Установе, Далиборка Живковић, је током трајања ванредног стања/ситуације покренула и преко посебне Вибер групе остваривала комуникацију и хоризонталну размену за предшколским установама из Расинског управног округа (Брус, Александровац, Ћићевац, Варварин и Трстеник).

V Закључак

Из наведеног се може закључити да је Програм рада Актива васпитача-реализатора Припремног предшколског програма, различитих програма и облика за 2019/2020. годину успешно реализован, као и да су постојале активности којима су планиране активности допуњене новим (учешће на онлајн организованим манифестацијама попут *Мај-месец математике*, као и почетак реализације пројеката у оквиру ЛПА за децу и ЛПА за младе), чиме је квалитет рада овог стручног тела, као и васпитно-образовног рада у Установи подигнут на виши ниво.

12.7. Актив стручних сарадника и сарадника

Актив стручних сарадника и сарадника се током године бавио различитим питањима, проблемима и потребама Установе и предлагао мере за унапређивање квалитета васпитно – образовног рада у Установи.

У раду Актива учествовали су: Марија Средојевић, стручни сарадник, психолог - председник Актива, Јелена Миливојевић, стручни сарадник педагог за музичко васпитање- записничар, Слободанка Миладиновић, стручни сарадник педагог, Љубинка Јовановић, стручни сарадник психолог, Драгана Дунђеровић, стручни сарадник – логопед, Далиборка Живковић, координатор у реализацији ППП, Весна Радмановац, стручни сарадник педагог за физичко васпитање, Наташа Михајловић, организатор позоришта лутака и Весна Живковић, директор. Поред сталних чланова, седницама Актива су по потреби присуствовали и представници других актива/служби.

Активом стручних сарадника и сарадника је руководила председник Актива Марија Средојевић, психолог.

У току радне 2019/2020.год. непосредно реализовано је 6 седница Актива стручних сарадника и сарадника. Остале седнице Актива реализовале су се online, по препоруци Министарства просвете, због новонастале ситуације узроковане епидемијом вируса COVID.

Преглед одржаних седница Актива:

Садржај рада	Динамика одржавања
<ul style="list-style-type: none"> - Договор у вези учешћа на Сусретима стручних сарадника и сарадника ПУ Србије. - Предлог за набавку: играчака и дидактичког материјала, стручне литературе за централну Библиотеку Установе као и библиотеке вртића. - Развојни план за 2019.-2020. - Договор о изради Програма активности за време трајања <i>Дечје недеље</i>.. - Информисање о организацији целодневног излета и рекреативног боравка деце у Р.Бању. - Израда плана праћења васпитно-образовних активности у периоду октобар-децембар (у седишту и ван седишта Установе) - Информисање о реализацији пројеката у Установи - Текућа питања 	Септембар
<ul style="list-style-type: none"> - Извештај о реализацији и евалуација активности за време трајања <i>Дечје недеље</i>. - Приказ активности поводом обележавања Светског Дана детета - <i>Стрес у разреду</i>, Брижит Транкен, приказ књиге, (реализатор М.Средојевић) - Текућа питања 	Октобар
<ul style="list-style-type: none"> - Приказ активности поводом обележавања Нове године - Извештај са учешћа на Сусретима стручних сарадника и сарадника ПУ Србије - Извештаји стручних сарадника и сарадника о активностима у претходном периоду. - Евалуација активности обележавања Светског дана детета - Разматрање предлога и израда анкете за родитеље о избору различитих програма и облика рада 	Новембар

- Текућа питања	
- План активности за обележавање Дана Светог Саве. - Извештај о реализацији целодневног излета деце у Рибарској Бањи. - Прикази акредитованих семинара који су похађали стручни сарадници/сарадници у периоду IX/XII - Разматрање тромесечног извештаја о СУ - Размена искуства стручних сарадника о праћењу и вредновању васпитно-образовних активности - Текућа питања	Децембар
- Извештај о реализацији и евалуација новогодишњих и светосавских активности - Извештај стручних сарадника и сарадника о реализацији ВО рада на основу извршеног увида у Књиге рада васпитног особља и непосредним увидом -Текућа питања	Јануар
- Приказ активности поводом обележавања 8.марта - Планирање организације Завршне приредбе (избор теме, места реализације, броја учесника, костими...) - Припреме за упис деце у ППП: организација, план активности, носиоци реализације и предлог мера за обухват деце из осетљивих група - Планирање испитивања потреба породица са децом за коришћењем различитих програма и услуга на сеоском и градском подручју - Израда плана праћења васпитно-образовних активности за период март-мај (у седишту и ван седишта Установе) - Текућа питања	Фебруар

На састанцима стручних сарадника и сарадника који су се одржавали онлине, путем дигиталних апликација, разматрале су се следеће теме сходно плану и програму рада:

- план активности везаних за структурирање група у вртићима и активности везаних за упис деце у вртиће и превођење деце,
- процена потреба за добијањем сагласности Оснивача за већим бројем деце у васпитним групама,
- разматрање тромесечног извештаја о СУ,
- договор о изради Годишњег плана рада за радну 2019.-20.годину и подела задужења, у сарадњи са Тимом за израду Предшколског програма и Годишњег плана рада,
- васпитно-образовни рад у летњем периоду,
- извештање координатора у реализацији ППП о извршеном упису у ППП, са посебним освртом на обухват деце из осетљивих група,
- разматрање свих актуелних питања у вези примене мера заштите и организације ВО рада у ПУ услед проглашења епидемије COVID 19.

12.8. Тим за самовредновање

Током радне 2019/20. године Тима за самовредновање чинило је 18 чланова из редова запослених и по један представник Савета родитеља и Управног одбора. У раду тима учествовао је и директор.

Тим је функционисао као целина, по принципу расподеле задужења. У спровођењу истраживања и обради резултата учествовали су сви чланови Тима, у складу са договореним задужењима. Динамика спровођења процеса била је углавном у складу са планом рада Тима.

Предмет самовредновања била је област квалитета *Професионална заједница учења*. Вредновање области вршено је утврђеном динамиком Годишњим планом самовредновања.

Активности	Реализација
Подношење извештаја свим интересним групама о процесу СВ у претходном периоду	На седницама ВОВ, УО и СР, током августа и септембра 2019. године, директор и координатор Тима су поднеле Извештај о СВ са предлогом мера за унапређивање вредноване области квалитета рада.
Даљи рад на анализи стандарда квалитета рада установе ради унапређивања компетенција нових чланова Тима за спровођење процеса СВ	- Извршена анализа стандарда и индикатора за изабрану област 3. и попис потребних доказа о оставрености истих. -Реализација радионица „Компетенције васпитача“ (5/6.11. и 26/27.11.2019.) са циљем анализа компетенција, знања, умења и вредности и њихово повезивање са васпитно-образовном праксом васпитача и рефлексijом.
Организација истраживања у области <i>Професионална заједница учења</i> , ради вршења самовредновања и процене квалитета наведене области.	У циљу остваривања наведене активности одржана су 4 састанка Тима (непосредно или путем вибер групе). Током радне године у вртићима одржавани су и интерни састанци са циљем преноса информација, према потреби и захтеву радника. Организација истраживања одвијала се кроз: дефинисање узорка и критеријума за оствареност стандарда, израда инструмената за процену изабране области (анкете за родитеље и васпитаче путем платформе Google упитници), реализација истраживања и процеса самовредновања.
Израда извештаја о самовредновању	Након спроведеног истраживања и анализе документације Установе, приступило се изради извештаја. <i>Извештај о самовредновању</i> је током августа 2020. године био доступан васпитном особљу у свим вртићима, о чему постоји адекватна документација. Извештај је презентован и на седници ВОВ, 28.08.2019.
Израда плана за унапређивање квалитета рада, на основу резултата самовредновања	Саставни део извештаја је и предлог мера за унапређивање самовредноване области, на основу чега се израђује план унапређивања квалитета рада (у ГПР). Представници Тима за самовредновање су сарађивали са члановима Актива за Развојно планирање у оквиру сагледавања остварености циљева РП за период 01.09.2019-31.8.2020. године.

Израда плана самовредновања

Извршен је избор области која је предмет самовредновања у радној 2020/21. години, израђен плана самовредновања и план рада Тима за СВ за наредну годину.

12.9. Актив за развојно планирање

Чланови Актив за развојно планирање у радној 2019/20. години су били:

Весна Живковић, директор, Слободанка Миладиновић, педагог, Ивана Маринковић, председник Удружења васпитача Расинског округа, Љиљана Лиздек, представник Удружења медицинска сестара, Гордана Недељковић, представник Управног одбора Установе, Александар Станојевић, представник Савета родитеља, Марија Средојевић, психолог, Далиборка Живковић, координатор у реализацији ППП, Јелена Миливојевић, стр. сарадник за музичко, Биљана Стефановић, шеф централне кухиње ОЈ *Пионир*, Горан Вукадиновић, шеф службе рачуноводства, Надица Пршић, вртић *Невен*, Биљана Михајловић, вртић *Звончић*, Нада Вукосављевић, вртић *Лабуд*, Драгана Петровић, вртић *Пчелица*, Кармела Стоиловић, вртић *Наша радост/Сунце*, Марија Милетић, вртић *Лептирић/Лане*, Марица Павловић, вртић *Голуб мира*, Марија Рупник, вртић *Колибри*, Виолета Исајловић, вртић *Владо Јурић* и Татјана Аздејковић, вртић *Бисери*.

Реализоване активности Актива за Развојно планирање у радној 2019/20.годину .

Активности	Носиоци	Динамика реализованих активности
Извештавање о остварености циљева РП за период 01.09.2018. до 31.08.2019. године ВОВ, СР, УО.	Директор	Септембар 2019.
Информисање чланова стручних актива о задацима за које су носиоци	Руководства Актива, стручни сарадници	Септембар 2019.
Израда инструмента за праћење реализације остварености циљева РП	Д. Миладиновић, М. Средојевић, Д. Живковић	Октобар 2019.
Сагледавање нивоа остварености циљева РП за период 01.09.2019. – 31.08.2020. године	Чланови Актива, задужена лица за праћење задатака	Током године, по диманици датој РП
Израда извештаја о реализацији развојних циљева за радну 2019/20. годину, на основу извештаја о остварености циљева РП и Извештаја о СВ	Чланови Актива за РП	Јул/август 2020.

У току радне 2019/20 .године ПУ Ната Вељковић је у сарадњи са Градском управом учествовала на конкурсима за пројекте које је објавило МПНТР РС а у циљу реализације проширења смештајних капацитета и повећања процента обухвата деце предшколског узраста. Пројекат за проширење смештајних капацитета вртића *Голуб мира* и *Лабуд* са МПНТР РС још увек није у процедури реализације, а даље активности ће зависити од сарадње и организације рада која је условљена пандемијом COVID19.

Јула 2020. је са Министарством правде РС потписан уговор о реализацији постављања кровног покривача на вртићу *Голуб мира*. Планиране активности ће бити евидентирани у Анексу Развојног плана Установе за 2020/21.

12.10. Тим за стручно усавршавање и професионални развој

Саставни и обавезни део професионалног развоја запослених је стручно усавршавање којим се сматра стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање квалитета васпитно-образовног рада. Увид у План стручног усавршавања запослених, као и задатке Тима за стручно усавршавање и професионални развој, је могуће остварити у Одељку 16. Годишњег плана рада Установе за 2019/20. годину.

Своје задатке у оквиру плана свих облика стручног усавршавања Установа реализује кроз рад Тима за стручно усавршавање. Д. Живковић, руководилац и чланови тимова на нивоу вртића. По потреби, у раду Тима учествују координатор Тима за самовредновање и Актива за развојно планирање.

Чланови овог Тима на нивоу вртића у радној 2019/20. су били:

Вртић „НЕВЕН“ <ul style="list-style-type: none"> • <u>Биљана Недић</u> • Валентина Филиповић • Наташа Живадиновић 	Вртић „ЗВОНЧИЋ“ <ul style="list-style-type: none"> • Љиљана Кезуновић • Марија Стефановић • Душанка Милошевић
Вртић „ЛАБУД“ <ul style="list-style-type: none"> • Милена Мијаиловић • <u>Милева Кезуновић</u> • Милица Миленовић 	Вртић „ЛЕПТИРИЋ“ и „ЛАНЕ“ <ul style="list-style-type: none"> • Јелена Микарић • <u>Сања Вацић</u> • Биљана Прокић
Вртић „ПЧЕЛИЦА“ <ul style="list-style-type: none"> • <u>Александра Шошић</u> • Верица Јовановић • Драгана Ђорђевић 	Вртић „НАША РАДОСТ“ и „СУНЦЕ“ <ul style="list-style-type: none"> • Мирела Вујичић • <u>Миленка Јовановић</u> • Бојана Вујичић
Вртић „КОЛИБРИ“ <ul style="list-style-type: none"> • Гордана Богдановић • Рајна Крстић • <u>Александра Тепавчевић</u> 	Вртић „БИСЕРИ“ <ul style="list-style-type: none"> • <u>Данијела Лапчевић</u> • Радмило Лазић • Гордана Вучићевић
Вртић „ГОЛУБ МИРА“ <ul style="list-style-type: none"> • Снежана Качаревић • Ивана Стефановић • <u>Светлана Милошевић</u> 	Вртић „ВЛАДО ЈУРИЋ“ <ul style="list-style-type: none"> • Гордана Милићевић • <u>Ивана Миленковић</u>
Вртић „ДЕЧЈИ КЛУБ“ <ul style="list-style-type: none"> • <u>Благица Срејић</u> • Тијана Миљковић 	

Сваки тим на нивоу вртића (осим вртића *Владо Јурић* и *Дечји клуб*) је чинио по један представник Актива медицинских сестара, Актива васпитача у групама са децом узраста од 3 до 5,5 година и Актива васпитача реализатора ППП, различитих програма и облика. Документација о раду тимова на нивоу вртића се чува у сваком вртићу понаособ.

Током године Тим за стручно усавршавање на нивоу Установе се састао 4 пута (следи преглед са дневним редом). На састанцима је разматрана актуелна проблематика која је у вези са задацима Тима усмереног ка остваривању што

квалитетнијих начина и облика стручног усавршавања запослених и њиховог професионалног развоја:

- 03.10.2019: 1.Окупљање Тима за стручно усавршавање и професионални развој у новој радној години;2. Грађење заједнице која учи – договор и упутства за рад у наредном периоду.
- 09.12.2019.: 1.Планови СУ на нивоу вртића за месец децембар; 2. Достављање образаца за тромесечни извештај о СУ на нивоу вртића; 3. Информација о организацији похађања програма обуке за запослене; 4. Текућа питања (достављање уверења о похађаном програму обуке 1143).
- 25.12.2019.: 1.Планови СУ на нивоу вртића за месец јануар 2020.; 2. Достављање тромесечног извештај о СУ на нивоу вртића (за вртиће који нису доставили); 3. Информација о организацији похађања програма обуке за запослене; 4. Текућа питања.
- 10.02.2020.: 1.Планови СУ на нивоу вртића за месец фебруар 2020.;2.Достављање уверења о похађаним програмима обуке у претходном периоду; 3.Информација о организацији похађања програма обуке за запослене у оквиру пројекта ЕЦЕЦ-Инклузивно предшколско васпитање и образовање; 4. Прва информација о најављеној обуци за нове Основе програма; 5. Текућа питања.

Након увођења ванредног стања/ситуације 2020. Тим за стручно усавршавање и професионални развој није имао окупљање у виду састанака. Комуникација је успешно обављана преко Вибер групе, мејлова, платформе „Вртићка заједница“, о чему постоји евиденција у електронској форми (записи). Током трајања ванредног стања/ситуације 2020. рад Тима за стручно усавршавање и професионални развој су пратили и активно учествовали у његовом раду стручни сарадници педагог, психолог и дефектолог-логопед.

Формулар за годишњи извештај о личном стручном усавршавању запослених је достављен у штампаном облику свим запосленим. До 18.06.2020. чланови Тима су извршили достављање годишњих извештаја о стручном усавршавању запослених у ВОР.

Д.Живковић је, на основу предатих годишњих извештаја о стручном усавршавању запослених у ВОР сачинила посебан извештај и доставила га директору и председнику Актива стручних сарадника и сарадника на увид,након чега ће са његовим садржајем бити упознато Васпитно-образовно веће ПУ „Ната Вељковић“.

12.11. Тим ментора и приправника

Тим приправника и ментора у 2019/20.годину су чинили: васпитно особље са статусом приправника, именовани ментори од стране директора,стручни сарадници и сарадници. Тимом приправника и ментора руководио је педагог у сарадњи са стручним сарадницима.

Основни циљ рада Тима приправника и менора је остварен ,а реализован је кроз спровођење програма увођења у посао приправника и савладавање захтева који се односе на области васпитно-образовног рада (планирање, програмирање, реализација и вредновање васпитно-образовног рада, праћење развоја и постигнућа деце, рад са децом са развојним сметњама, сарадња са колегама, породицом и локалном заједницом, професионални развој и вођење педагошке документације).

Тим приправника и ментора, у сарадњи са стручним сарадницима, реализовао је:

1. састанке Тима,
2. инструктивно-методичко-саветодавни рад (стручни сарадник-ментор-приправник),
3. угледне активности,
4. пројекте на нивоу васпитне групе и на нивоу Установе,
5. стручно усавршавање из области приправништва и менторства,
6. полагање испита за лиценцу у Установи,
7. припреме за полагање испита приправника у МПНТР РС.

Током радне године реализоване су следеће активности:

Време и место реализације	Садржај рада	Носиоци активности *присутни	Вредновање стручног Усавршавања у часовима	
			Реализатор	Слушалац
26.9.2019. 12,00 <i>Вртић Невен</i>	1.Упутство за рад Тима током 2019/2020. 2.Програм заштите деце од насиља и злостављања. 3.Развојни план Установе 2019/20 4. Приказ <i>Правилник о стандардима компетенција за проф.вас.и његов проф.раз.</i>	Педагог/ сарадник, *ментори и приправници	4	2
27.11.2019 9,00 <i>Невен</i>	Угледна активност Област- Развој говора -Евалуација активности -Увид у педагошку документацију	Пановић Кристина вас.приправник -стажиста –	8	2 Пр.вас. Тамара Савић
27.11.2019 9,00 <i>Невен</i>	Угледна активност Област- Ликовно васпитање -Евалуација активности -Увид у педагошку документацију	Тамара Савић вас.приправник	8	2 Пр.вас. Пановић Кристина
28.11.2019 9,30 <i>Невен</i>	Угледна активност Област- Музичко васпитање -Евалуација активности -Увид у педагошку документацију	Сања Миловановић вас.приправник	8	2 Пр.вас. Тамара Савић
Током године	Присуствовње приправника полагању дела испита за лиценцу у Установи.	Приправник који полаже део испита за лиценцу у Установи.	8	2

Реализатори угледних активности су у периоду припреме поред интензивне сарадње са менторима и стручним сарадницима остварили професионалну сарадњу и са васпитачима вас.група у којима су реализовали активност.

После одржаних састанака након реализације угледне активности, увида у писану припрему и размене мишљења о квалитету реализоване угледне активности, приправници су имали задатак да у писаној форми дају приказ угледне активности којој су присуствовали и документују у свом професионалном портфолију.

Инструктивно-методичко-саветодавни рад са приправницима и менторима је реализован током године кроз: праћење реализације вас-образовног рада од стране стр. сарадника и увидом у вођење педагошке документације, унапред заказане индивидуалне разговоре, телефонске контакте, дописе, на састанцима тима, коришћењем библиотечког фонда Установе. Ментори воде педагошку документацију о сарадњи са приправницима и она је доступна на увид стручним сарадницима.

Поред планираних угледних активности за приправнике и при полагању дела испита за лиценцу у Установи, планирано је и реализовано праћење активности од стране приправника.

Активности приправника

Стручно усавршавање приправника је реализовано на нивоу Установе кроз активно учешће у раду актива и тимова, присуствовањем на родитељским састанцима које су реализовали стручни сарадници и сарадници из Установе као и сарадници из других институција. Активним учешћем у организацији и реализацији приредби на нивоу вас. група и на нивоу вртића као и на нивоу града.

Један број приправника је у току периода приправништва стекао и одређена искуства у раду са децом која имају развојне потешкоће, и присуствовао је раду интерресорне комисије која је део својих активности реализовала у васпитним групама појединих вртића.

У току радне 2019/20. год. у Установи испит за лиценцу полагали су васпитачи приправници: Тамара Савић, Јелена Трипковић. У договору са секретаром Установе јуна 2020, организација полагања испита за лиценцу за три васпитача, приправника договорена је за период после почетка радне 2020/21.

У току радне 2019/20 год. у МПНТР РС испит за лиценцу полагали су васпитачи приправници: Јелена Миладиновић, Сандра Мишић, Наташа Симић,

Од 16.03.-11.05.2020. године због проглашења ванреног стања комуникација са приправницима је реализована на даљину, путем различитих платформи, а најчешће путем Viber група.

12.12. Тим за инклузивно образовање

Задаци Тима за инклузивно образовање	Реализација
<p><i>Припрема детета са сметњама у развоју и/или коме је потребна додатна подршка и његових родитеља за улазак у групу</i></p>	<p>*Током септембра и октобра 2019.године обављено је више разговора са родитељима новоуписане деце која по приложеној медицинској документацији имају развојне сметње и/или им је потребна додатна подршка, у циљу боље припреме детета и родитеља за улазак у групу-структура дневних активности, поступања и правила понашања током адаптационог периода, рад у летњем периоду, усаглашавање васпитних стилова у породици и вртићу. Због проглашене епидемије и ванредног стања од 16.03.2020.године до 11.05. 2020.године и организације рада на даљину, као и измењеног рада након престанка ванредног стања поштујући препоруке за рад у предшколским установама, родитељи су потребне информације које се тичу уписа, рада током летњег периода и других текућих питања добијали најчешће телефонским путем;</p> <p>*Током септембра и октобра 2019 године обављено је 22 индивидуална разговора са родитељима новоуписане деце који имају развојне сметње и/или им је потребна додатна подршка, укључујући и родитеље деце која похађају програм „Живимо и учимо заједно“ у групама у Читлуку и Великом Шиљеговцу;</p> <p>*Родитељи су упознати са начином праћења развоја и напредовања дечјих способности и нивоа функционисања у групи, презумања одговарајућих мера индивидуализације у раду са децом како би простор, помагала, облици, методе и средства рада прилагодили могућностима детета;</p> <p>*Упитници:</p> <ul style="list-style-type: none"> -за родитеље новоуписане деце –очекивања и развоју и напредовању детета када се ВОР реализује по инклузивним принципима (октобар-новембар); -за родитеље деце за коју је ВОР у ПУ организован по ИОПу/МИ –дефинисање области развоја у којима је њихово дете највише напредовало током досадашњег боравка и васпитно-образовног рада у вртићу, као и области у којима је потребно пружити додатну подршку у наредном периоду (октобар-новембар); -за родитеље деце која у овој радној години излазе из ПППа и уписују се у 1.разред-добити детета коме је потребна додатна подршка у редовним васпитним групама, а за коју се ВОР реализовао по ИОПу/МИ-нису реализовани због измењеног начина рада у складу са пролашеном епидемијом (редовно се упитници достављају и анализирају током маја); <p>* Од 16.03.-11.05.2020.године васпитно-образовни рад у предшколским установама, због проглашења ванреног стања реализован је на даљину, путем различитих платформи, а најчешће путем Viber група, тако да је на тај начин обављен и разговор са родитељима који су желели да својој деци одложе полазак у школу и изврше поновни упис у ППП. На основу дописа Одељења за друштвене делатности града Крушевца од 10.04.2020.године, а ускладу са актуелном ситуацијом и ванредним стањем, родитељи су обавештени о потребној документацији, начину достављање исте и раду ИРК за одлагање поласка школу;</p>
<p><i>Припрема деце у групи и њихових родитеља за долазак детета са сметњама у развоју</i></p>	<p>* Приликом индивидуалних и групних разговора са родитељима, током усмерених и слободних активности са децом, васпитачи група у сарадњи са стручним сарадницима/сарадницама, припремили су родитеље и децу васпитних група за улазак деце којој је потребна додатна подршка у групу (септембар-октобар и током године)</p>
<p><i>Процена способности детета и нивоа</i></p>	<p>*Идентификовање деце са говорно-језичким поремећајима-применом <i>Тријажног и Гобалног артикулационог теста (Ђ.Костић и С.Владисављевић)</i>, извршено је тестирање деце у свим припремним целодневним, 11 мешовитих и 6 ППП полудневних васпитних група на градском подручју;</p> <p>*Идентификовање деце којој је потребна додатна подршка у вртићима: Пчелица, Лабуд,</p>

ПУ „Ната Вељковић“

<p>његовог функционисања</p>	<p>Звончић, Лане, Сунце, Наша радост, Невен, Вук Караџић, Голуб мира, Бисери, у групама у Великом Шиљеговцу и Читлуку- реализација програма „Живимо и учимо заједно“; *Процена способности детета и његовог функционисања у групи, израда педагошког профила (44), утврђивање јаких и слабих страна детета, одређивање приоритета у раду са децом (септембар-октобар и током године за новоуписану децу), у циљу оснаживања очуваних потенцијала детета (стални задатак);</p>
<p>Избор садржаја и облика, средстава и метода васпитно-образовног рада – израда индивидуалних програма, реализација, праћење и евалуација</p>	<p>*Сарадња са родитељима деце којој је потребна додатна подршка и подстицање истих да учествују у изради ИОПа/МИ (септембар-март); *Тим за инклузивно образовање је током месеца новембра, децембра, јануара, фебруара и почетком марта радионичарским типом рада са васпитачима који имају децу којој је потребна додатна подршка израдио 26 мера индивидуализације(МИ). Њима су дефинисане области развоја на које се односе циљеви, пружање подршке, прилагођене методе, материјали и учила, простор, услови у којима се одвија *Васпитно-образовни рад по ИОПу у ПУ „Ната Вељковић“ реализује се за 5 детета. Планови су дугорочни, обухватају све области деце развоја, а њиме се усклађују методе, облици и средстава рада са могућностима деце и индивидуалним приступом у раду, стимулише како развој свих очуваних способности, тако и активира развој оних области у којима постоје извесна ограничења. Основни циљ у раду са децом којој је потребна додатна подршка је да сваком обезбедити подстицање и развој највишег степена самосталности и социјалне интеракције, као и задовољење потреба за потврдом властитог умећа што ствара осећај уважавања и поштовања његове личности; *Праћење усклађености облика, метода и средстава рада са потребама и могућностима деци којој је потребна додатна подршка, примена мера индивидуализације и прилагођавање постављених циљева ИОПа/МИ, напредовању деце у вртићима: Пчелица, Наша радост, Невен, Колибри, Звончић, Голуб мира, Лептирић, Лане, Вук Караџић, Бисери, Лабуд и полудневним групама у Великом Головоду, Великом Шиљеговцу, Великим Купцима, Жабару, Падежу, и Крвавици (стални задатак у реализацији ВОРа по ИОПу/МИ-полугодишњи и тромесечни), реализовано до марта месеца, што у последњем тромесечју због епидемије и проглашења ванредне стања није урађено директним увидом у радне књиге, већ кроз извештаје васпитача о реализацији ВОРа на даљину.</p>
<p>Саветодавно-инструктивни рад</p>	<p>*Од 24.09.2019.године до 03.02.2020.године одржано је по 3 састанка Тима за ИО са васпитачима новоуписане деце којој је потребна додатна подршка и васпитачима који већ ВОР реализују по ИОПу/МИ. Теме састанка су биле:<i>Упознавање са Правилником ближим упутствима за утврђивање права наиндивидуални образовни план (ИОП), његову примену и употребу; Индивидуализација и индивидуални рад са новоуписаном децом која имају развојну сметњуи/или им је потребна додатна подршка у редовним васпитним групама; Вођење педагошке документације о ВОРу за децу која већ похађају ПУ и за коју се ВОР реализује по ИОПу; Упутство за израду Педагошког профила за новоуписну децу; Израда мера индивидуализације (МИ), након опсервације и израде педагошких профила детета; Вођење педагошке документације о рализацији ВОРа за децу за коју се реализују мере индивидуализације и сугестија за унапређивање инклузивне праксе; Информисање о процедури за остваривање права на регресиван боравак у вртићу за децу која имају мишљењеИРК; Информисање о процедури подношења захтева Интерресорној комисији(ИРК), уколико родитељи желе да се њиховој деци одложи полазак у школу и документацију коју је потребно приложити уз захтев;</i> *26.11 и 28.11.2019.године, 21.02. и 27.02.2020.године одржане су радионице Тима за инклузивно образовање у вртићу „Невен“. У раду радионице учествовали су васпитачи који у својим групама имају новоуписану децу која имају мишљење ИРК, а циљ је био израда Мера индивидуализације, којима би се овој деци пружила додатна подршка у васпитно-образовном раду. Мере индивидуализације спроводе се током процеса васпитања и образовања, као саставни део васпитно-образовног рада васпитача о чему се води педагошка документација;</p>

ПУ „Ната Вељковић“

	<p>*Током јануара и фебруара извршен је увид у Књиге ВОРа у оним групама које ВОР реализују за одређену децу по ИОПу/МИ. У летњем периоду није извршен увид у исте-другачија организација рада због проглашене епидемије (рад на даљину и рад у ванредној ситуацији поштујући препоруке за рад и организацију рада у ПУ);</p> <p>*Инструктивни рад са васпитачима у процесу израде и примена ИОПа/МИ, који су урађени за децу са развојним и специфичним говорно-језичким сметњама у вртићима Невен, Лане, Лептирић, Вук Карацић, Наша радост, Голуб мира, Бисери, Пчелица, Звончић, Лабуд и ППП групама полудневни облик рада-Велико Головоде, Велики Купци, Лукавац, Жабаре, Падеж, Крвавица, Велики Шиљеговац и односе се на реализацију индивидуалних активности по областима развоја и прилагођавање постављених циљева напредовања детета (током године);</p>
<p><i>Сарадња са локалном Интерресорном комисијом(ИРК)</i></p>	<p>*Сарадња са ИРК током процене потребе за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке деци и вртићима (током године);</p> <p>*Сарадња са ИРК током процене потребе одлагања поласка у школу и поновног похађања ППП (април-септембар);</p> <p>*Допис Одељења за друштвене делатности града Крушевца од 10.04.2020. године, који се односи на информисање родитеља о раду ИРК, потребној документавији, начину достављање исте за одлагање поласка у школу. Захтев за одлагање са потребном документацијом подноси се у периоду од краја маја 2020.године;</p>
<p><i>Сарадња са координатором за инклузивно образовање при Школској управи и члановима Мреже за подршку увођењу инклузивне образовне праксе</i></p>	<p>*Тим за ИО је одељењу друштвених делатности Градске управе Крушевац доставио:</p> <p>-20.02.2020.године –Извештај о реализацији активности и остваривању назначених и очекиваних исхода и вредновање ефеката предвиђених ИОПом на основу дописа;</p> <p>-18.06.2020.године- Извештај о реализацији активности и остваривању назначених и очекиваних исхода и вредновања ефеката предвиђених ИОПом, на основу дописа;</p> <p>-01.10.2019.год.- Одељење друштвених делатности Градске управе Крушевац је доставило ПУ „Ната Вељковић“, списак извештаја који ИРК потражује од надлежних установа у оквиру Захтева за достављање документације за процену потреба и пружања додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету, ученику, одраслом;</p> <p>-12.10.2019.године ИРК је достављен од стране васпитача педагошки профил (почетна белешка) и белешка о праћењу адаптације детета Ј.С. од стране стручних сарадника Ј.Ј.и Д.Д. у ППП групи целодневног облика рада, вртић „Наша радост“;</p> <p>-29.10.2019.године Одељењу за друштвене делатности, Градска управа, Град Крушевац, достављена је тражена документација везана за функционисање детета Ј.И. за школску 2018./2019.годину;</p>
<p><i>Сарадња са другим васпитно-образовним установама и установама и организацијама које нису у систему васпитања и образовања, а могу допринети успешном функционисању Тима</i></p>	<p>*Центар за социјални рад:</p> <p>-13.09.2019.године- списак ангажованих личних пратиоца, који су склопили уговор са Центром за социјални рад од септембра/октобра текуће године за децу у ПУ „Ната Вељковић“-кориснике услуга „Лични пратилац детета“;</p> <p>-17.10.2019.године- списак ангажованих личних пратиоца, који су склопили уговор са Центром за социјални рад током октобра месеца текуће године за децу у ПУ „Ната Вељковић“-кориснике услуге „Лични пратилац детета“;</p> <p>-06.11.2019.године- списак ангажованих личних пратиоца, који су склопили уговор са Центром за социјални рад од новембра месеца текуће године за децу у ПУ „Ната Вељковић“-кориснике услуга „Лични пратилац детета“;</p>
<p><i>Сарадња са школом за образовање ученика са сметњама у развоју</i></p>	<p>*ШОСО „Веселин Николић“-захтев за пружањем додатне подршке у образовању и васпитању деце ван Установе-сарадња ове године није реализована;</p>

12.13. Тим за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Чланови Тим за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у радној 2019/20.били су :Весна Живковић-директор, Јелена Јовановић-секретар, Љубинка Јовановић-психолог (координатор до новембра 2019.), Слободанка Миладиновић-педагог, Сања Илић васпитач, Сандра Драгојловић-медицинска сестра на превентиви, Зоран Јанковић-референт безбедности и здравља на раду, Душан Вучићевић представник СР.Радом Тима руководио је директор.Динамика спровођења и реализација задатака била је углавном у складу са планом рада Тима. У Установи на нивоу сваког објекта-вртића постоји Тим за заштиту деце у чијем саставу је главни васпитач вртића,стр.сарадник психолог или педагог и васпитач или мед.сестра-васпитач у својству координатора, који је део унутрашње мреже заштите деце.

Задаци	Реализација	Носиоци реализације
<ul style="list-style-type: none"> Израда Програма заштите и Акционог плана, Информисање васпитног особља на в.о.већу и на састанцима у свим О.Ј. и <i>Програму заштите и Акционом плану</i> 	Током септембара месеца, израђен је Програм и Акциони план који је презентован на седници ВО већа,Савету родитеља и свим ОЈ. <i>И Програму заштите и Акционом плану</i>	Директор, координатор, руководиоци О.Ј
<ul style="list-style-type: none"> Разматрање актуелних проблема безбедности средине у сарадњи са координаторима тимова вртића и предлагање мера за отклањање истих 	Два пута у току године (по потреби чешће) извршена је процена и увид у безбедност средине свих објеката и о томе сачињен детаљан Извештај. Тим је реаговао у складу са налазима а све у циљу повећања нивоа безбедности. Стање у овој области је оптимално, али је неопходно и даље улагање.	Директор, реф.за безбедност, координатори тимова
<ul style="list-style-type: none"> Праћење реализације Програма заштите и Акционог плана, обрада података и праћење ефеката реализованих активности. Води и чува документацију. 	Током године прати се реализација Програма и Акционог плана у складу са планираном динамиком. Два пута годишње сачињен је Извештај о заступљености нивоа и облика насиља као и о реализацији превентивних активности на нивоу Установе,вртића и групе. Заступљен је само 1 ниво насиља, најћешће физичко. Прев.актив. су допринеле развоју толеранције, боље сарадње и разумевања како међу децом тако и одраслима.	Чланови Тима Установе, вртића, стручни сарадници.
<ul style="list-style-type: none"> Предлаже мере,организује консултације,води евиденцију,доноси одлуке о поступцима у случајевима дискриминације,насиља,злоставља 	Током године Тим Установе је разматрао једну пријаву која је била у вези са сумњом на насиље над дететом и сумње на дискриминацију. Тим је поступао у складу са протоколом,донети закључци и предлог	Тим Установе

ња и занемаривања.	мера заштите. Води се и чува посебна евиденција и документација.	Координатор Тима
<ul style="list-style-type: none"> • Подршка тимовима вртића у реализацији Програма заштите, сарадњи са родитељима. 	Размена и стручна подршка у реализацији Програма, Акционог плана, процене безбедности средине и сарадње са породицом током године. Обележен Дан толеранције – током целе недеље у свим вртићима.	Тим Установе и чланови тимова вртића
<ul style="list-style-type: none"> • Прати реализацију плана стручног усавршавања запослених из области превенције насиља. 	Током године васпитачи и стр. сарадници су похађали семинар <i>Превенција дискриминације и насиља у образ. систему</i>	Учесници семинара 58
<ul style="list-style-type: none"> • Припрема Извештај о реализацији Програма заштите... и извештава стручна тела и органе управљања. 	Два пута годишње (јануар- јун) обрађује податке, припрема извештај и обавештава стручна тела и органе, Школску управу...	Директор, стр сар. педагог, психолог-координатор Тима.
<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са релевантним установама (спољашња мрежа) у заштити деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. 	Током године одвијала се сарадња са релевантним установама, посебно установе социјалне и здравствене заштите како превентивно тако и интервентно ...	Тим Установе
<ul style="list-style-type: none"> • Врши анализу стања у овој области, предлаже мере и активности 	Једном годишње врши анализу реализације Програма у свим аспектима као и ниво постигнућа и остварености.	Тим Установе

Тим се, током извештајног периода, састао 3 пута у првом полугодишту, након чега су уследила прва упутства за предузимање превентивних мера у погледу епидемије сезонског грипа и пандемије COVID19. Са циљем што успешније реализације планираних и других активности од 16.03-11.05.2020. обављана је интензивна преписка писаном и електронском поштом.

12.14. Тима за заштиту животне средине – екокоординатори и мобилни координатори

Тим за заштиту животне средине су чинили главни екокоординатори Далиборка Живковић, сарадник и Сузана Живковић, васпитач. Главни мобилни координатори су биле Марија Средојевић, стр.сарадник и Далиборка Живковић, сарадник.

Тим за заштиту животне средине – еко и мобилни координатори појединих вртића:

- Данијела Радовић, вртић *Звончић*
- Сања Вељковић, вртић *Лабуд*
- Живанка Илић, вртић *Пчелица*
- Ружа Каличанин, вртићи *Наша радост/Сунце*
- Милика Грујић, вртићи *Лептирић/Лане*
- Јасна Видарић, вртић *Колибри*
- Стојана Милојевић, вртић *Бисери*
- Миланка Паунић, вртић *Голуб мира*
- Зорица Станојевић, вртић *Владо Јурић*
- Весна Цветковић, вртић *Дечји клуб*

Током 2019/2020. овај Тим је, у сарадњи са пословодством Установе и другим сарадницима, радио током 2019/2020. на:

Садржај сарадње	Динамика	Носиоци реализације	Место реализације	Напомена
Активности из области екологије	Октобар 2019.-јуни 2020., четвртом (непосредан и рад на даљину)	ППП групе и групе у којима се реализује програм „Клуб малих еколога“, Еко и мобилни координатори	Установа	Посебан осврт на Дан енергетске ефикасанос, Дан планете Земље, Светски дан вода,и др.
Културне и јавне манифестације	Европска недеља мобилности, Дан пролећа; Светски дан здравља; Дан планете Земље...	ГПР за 2019/20. у посебном делу или по одлуци РГ за еколошко образовање Града Крушевца и Тима за одрживу урбану мобиност Града Крушевца	ГПР за 2019/20. у посебном делу/ по одлуци РГ за еколошко образовање Града Крушевца	
Попуњавање ЕЕ табела, ИСЕМ података	Током године	Шеф рачуноводства	Установа	
Објављивање ЕЕ табела, ИСЕМ података на сајту		Систем администратор		

установе				
Достављање ЕЕ табела, ИСЕМ података Служби за заштиту животне средине		Референт за електронско пословање		
Редовни састанци у Градској управи, по позиву пом.градоначелника за екологију и одрживи развој,предузимање договорених активности	Током године	Директор, главни екокоординатори и мобилни координатори	Градска управа	
Редовни састанци Радне групе за еколошко образовање Града Крушевца	Током године	Главни екокоординатори	Договор	

У радној 2019/20. години је настављена реализација пројекта на нивоу вртића *Невен* под називом “Еко башта – природа и машта”. Чланови тима за реализацију наведеног пројекта су биле васпитачи Вања Тоцић, Јасмина Чолић, Маријана Гошић, Биљана Недић и Драгана Јочић. Због увођења ванредног стања/ситуације реализација ових активности прекинута (башта је била припремљена за почетак рада).

Анексом Годишњег плана рада за 2019/2020.годину планиране су, и реализоване следеће активности:

-припрема и реализација пројекта (у мери у којој је то, с обзиром на уведено ванредно стање/ситуацију било могуће, а односило се на припрему материјала за радионице) у оквиру реализације Локалног акционог плана за децу (*Екоосвести се,природи окрени се*) и Локалног акционог плана за младе (*Екосвест за екосвет*). Предвиђени кампови за децу, због новонастале ситуације (ванредно стање/ситуација), нису реализовани.

Тим се, током извештајног периода, састао 2 пута у првом полугодишту, након чега су уследила пи прва упутства за предузимање превентивних мера у погледу епидемије сезонског грипа и пандемије COVID19. Са циљем што успешније реализације планираних и других активности од почетка другог полугодишта, обављана је интензивна преписка писаном и електронском поштом.

Активности остварене изван плана

-По позиву Кола српских сестара и Школске управе у Крушевцу, учешће у хуманитарној акцији *За срећно детињство* (прикупљање затварача за РЕТ амбалажу);
 -учешће на ликовном конкурс поводом дана планете Земље (2 награде);
 -одобрен је пројекат за замену крова у врићу „Голуб мира“ (Министарство правде, средства од опортунитета).

НАПОМЕНА: Град Крушевац је 2020.добитник међународног признања за урбану мобилност. С тим у вези, Установа је добила посебно писмо захвалности ЈЛС за активно учешће и допринос остваривању овог успеха.

12.15. Тим за информационо-комуникационе технологије

У радној 2019/20.год. Тим за информационо-комуникационе технологије су чинили Стеван Драгићевић, систем администратор, Далиборка Живковић, сарадник и Слободанка Миладиновић, педагог.

Тим је осмишљавао и уређивао званичну Интернет страницу Установе, пишући прилоге о дешавањима у Установи (васпитно-образовне активности, родитељски састанци, радионице, изложбе, излети, рекреативни боравак, састанци стручних органа, посете званичника, представника НВО, пројектне активности и др.), као и у широј друштвеној заједници: стручни скупови у области васпитно-образовног рада, семинари, конференције и конгреси (С.Миладиновић, Д.Живковић) и приређујући достављене информације из вртића, чиме је уједно радио на остваривању Задатка 5.1., у оквиру Области 5 Развојног плана Установе (*Заједничко деловање запослених на промоцији рада рада у вртићима*):

Задатак	Активности	
5.1. Редовно представљати активности у Установи на званичној интернет страни Установе	Израда прилога о реализованим активностима на нивоу вртића/службе	
	Достављање прилога Тиму за уређивање интернет стране	
	Постављање материјала на званичној интернет страни Установе	

Слика: Извод из Развојног плана и насловна страна Интернет презентације Установе

Интернет страница ПУ *Ната Вељковић* је први пут постављена пре више од 13 година, а редирајнирана је 2015. Од тада се мери и број посетилаца са једне IP адресе.

Следи приказ кретања броја посета Веб стране Установе од тренутка постављања одговарајуће апликације за евидентирање броја посетилаца са различитих IP адреса.

Може се закључити да корисници и потенцијални корисници услуга Установе, као и чланови локалне самоуправе и шире заједнице, прате дешавања у Установи посетом Веб стране ПУ *Ната Вељковић*.

У периоду трајања ванредног стања(16.03-11.05.2020.) због пандемије COVID19 интензиван је рад Тима за информационо-комуникационе технологије како би комуникација на нивоу Установе и комуникација са родитељима, локалном и широм друштвеном заједницом била што квалитетнија.

1. Веб страна Установе је делимично редијајнирана, отварањем три нове рубрике: *Важна обавештења*, *Ванредно стање-стручна подршка породици*, *Е-управа*. Постављено је преко 70 прилога.

2.Формирана је платформа *Вртићка заједница*.

Вртићку заједницу је чинило 209 запослених, и представљала је непосредну подршку васпитно-образовном особљу (број различитих активности од 29 марта до 1.јуна 2020. у учуионици је 5105, што је подразумевало постављање стручних материјала и обука стручног усавршавања, њихово преузимање, али и давање коментара), а родитељима/другим законским заступницима деце је преко ове заједнице стручна подршка пружана на посредан начин. Наведено је резултат сагледавања података којима располажемо (број корисника који посећују сајт, обраћање телефоном и путем електронске поште, те апликације вибер и истраживања) родитељи/други законски заступници су користили и користе садржаје који се налазе на сајту, као и учуионици. Такође, објављивање садржаја на интернет страници ПУ „Ната Вељковић“, уважавајући препоруку МПНТР и наш позив у том контексту, су пратиле и колеге из других предшколских установа у Расинском управном округу, чиме смо допринели јачању стручних капацитета и унапређивању хоризонталне размене на нивоу система предшколског васпитања и образовања и тако представљамо један од примера квалитетне комуникације са родитељима, запосленима и представницима шире и уже локалне заједнице преко квалитетно дизајнираног интерфејса web странице.

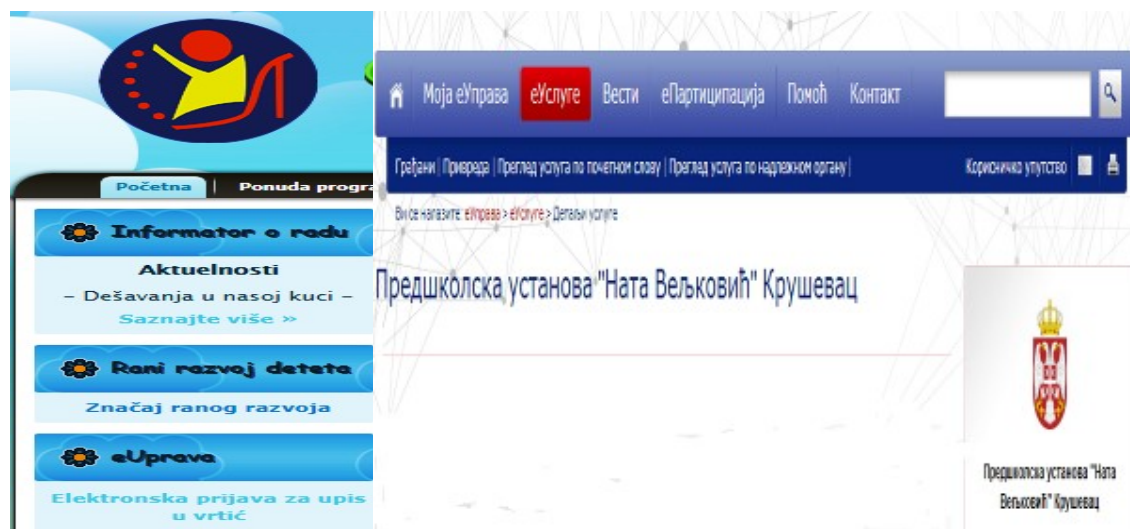
3. Рад Youtube канала ПУ *Ната Вељковић* је ажуриран крајем марта 2020.

Постављено је 419 прилога који имају преко 13.200 приказа. Поред летописца, још 53 васпитача из свих вртића је било укључено у тимски рад и слало је видео прилоге о активностима деце. Видео прилози су прикази дечјих активности у породичном окружењу, које деца реализују сама или уз подршку и помоћ родитеља. Приказано је богатство дечјих компетенција - знања, вештина и умења из различитих области развоја/рада. Захваљујући добро организованој сарадњи са породицом у времену COVID-19, остаће траг-доказ на You tube каналу ПУ *Ната Вељковић* о активностима деце које су родитељи планирали и реализовали у договору са васпитачима група и тимовима на нивоу Установе.

Ванредно стање је онемогућило заједничко дружење и живот у вртићима, али нађен је начин да деца пошаљу поруку другарима и васпитачима, као и широј заједници како живе, уче – играју се и раде, у за све нас непријатној новонасталој ситуацији.

<https://www.youtube.com/channel/UCqykHaazM7x-r8j8lTuWjiQ/videos>

Родитељима је било омогућено да преко портала *eУправа*, као и прошле радне године, могу електронским путем да поднесу пријаву за упис деце у ПУ *Ната Вељковић*. Електронско подношење захтева за упис у припремни предшколски програм и остале програме у целодневном трајању вршило се од 23.03-12.06.2020. године. Број поднетих електронских пријава за упис деце у предшколску установу је био 570.

https://www.euprava.gov.rs/eusluge/opis_usluge?generatedServiceId=4855

Тим за информациону делатност је у 2019/2020. сарђивао са летописцима у делу достављања прилога за уређивање званичне интернет стране Установе.

Летописци:

- Весна Станојевић-вртић *Невен*
- Драгана Парапид - вртић *Звончић*
- Миланка Јаковљевић – вртић *Лабуд*
- Славица Јевтић – вртић *Наша радост*
- Јасмина Јовановић - вртић *Сунце*
- Мирјана Анђелковић– вртић *Пчелица*

- Гордана Павловић – вртић *Лане*
- Милунка Качаревић – вртић *Лептирић*
- Лидија Сорман Ђурић – вртић *Колибри*
- Ана Марковић– вртић *Бисери*
- Зоран Милетић – вртић *Владо Јурић*
- Јелена Јевтић - вртић *Голуб мира*
- Смиља Миловановић – вртић *Дечји клуб*.

12.16. План рада Тима за припрему, организацију и реализацију излета и рекреативног боравка деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи

Тим за припрему, организацију и реализацију излета и рекреативног боравка у *јесењем периоду* реализовао је све активности по плану чиме је остварена квалитетна реализација одмора и рекреације деце у природи.

Тим на нивоу Установе састајао се четири пута годишње у месецу септембру, октобру, марту и мају. У месецу септембру и октобру Тим на нивоу Установе се састајао како би се припрема, организација и реализација спроводила по плану и делегирали задаци на основу документа "Обавезе запослених поводом припреме, организације и реализације излета и рекреативног боравка деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи".

Током припреме, организације и реализације сваки од чланова Тима подносио је извештај координатору Тима, тако да су се проблеми који су се јављали у функционисању по налогу директора адекватно решавали.

У *пролећном периоду* због проглашења ванредног стања услед пандемије корона вируса, актуелне епидемиолошке ситуације и препорука Министарства просвете, науке и технолошког развоја за вртиће Тим на нивоу Установе се састајао у месецу марту и мају и донео је одлуку да се рекреативни боравак и излет деце не реализује.

Тим на нивоу вртића кога су чинили главни васпитачи, директор и координатор Тима састајао се четири пута годишње у месецу септембру, октобру, јануару и марту како би главни васпитачи добили сва потребна обавештења, писани материјал и стручне сугестије о припреми, организацији и реализацији излета и рекреативног боравка деце за текућу годину.

Тим на нивоу вртића кога су чинили васпитачи група деце од 4. год. до поласка у школу и координатор Тима у јесењем периоду састајао се пре реализације рекреативног боравка 2 пута и пре реализације излета 8 пута како би се добила сва потребна обавештења о припреми и реализацији као и стручне сугестије за планирање активности и садржаја на основу Програма излета и рекреативног боравка.

Сви чланови Тима поступали су у складу са документом "Обавезе запослених поводом припреме, организације и реализације излета и рекреативног боравка деце у вртићу "Јеленко" у Рибарској Бањи".

Током године чланови Тима реализовали су следеће активности:

Активност/Начин реализације	Време	Место	Носиоци
Реализација састанка са члановима Тима на нивоу Установе и на нивоу вртића; руковођење припремом, организацијом и реализацијом излета и рек. боравка деце на нивоу Установе; увид у припрему, организацију и реализацију целодневног излета и рек. боравка, које спроводе чланови Тима на нивоу Установе и вртића; предузимање мера у случајевима насталих проблема; подношење Извештаја о реализацији целодневног излета и рек. боравка Управном одбору и Савету родитеља.	Септембар, октобар, новембар, јануар, март мај	вртић "Невен" вртић „Јеленко" Рибарска Бања	Директор

ПУ „Ната Вељковић“

Активност/Начин реализације	Време	Место	Носиоци
Израда Годишњег плана и Програма излета и рекреативног боравка; израда Плана рада Тима за припрему, организацију и реализацију излета и рекреативног боравка деце.	Јун, август	вртић "Невен"	Стручни сарадник за физичко васпитање
Израда обавештења за родитеље о организацији и реализацији излета и рек. боравка, цени и условима плаћања; израда стручних сугестија за васпитаче о организацији и реализацији; израда стручних сугестија за реализацију родитељског састанка; израда списка за пријаву деце за излет и рек. боравак.	Септембар, јануар	вртић "Невен"	Стручни сарадник за физичко васпитање
Реализација састанка са члановима Тима на нивоу Установе и на нивоу вртића .	Сеп.,окт., јануар,март мај	вртић "Невен"	Стручни сарадник за физичко васпитање
Прикупљање пријава деце за излет и рек. боравак; формирање група и смена деце, васпитача, прев. и мед. сестара, пратилаца деце, сервирки и спремачица за излет и рек. боравак; израда Распореда реализације излета и рек. боравка; израда спискова путника; израда спискова за осигурање деце; реализација састанка са васпитачима; праћење припреме, организације и реализације излета и рек. боравка; координирање и сарадња са члановима Тимова; сарадња са родитељима/старатељима; избор лекара за рек. боравак; вођење документације; израда презентације за сајт Установе; израда полугодишњег и годишњег извештаја.	Септембар, октобар, новембар, јануар, фебруар, март, мај, јул	вртић "Невен" вртић „Јеленко" Рибарска Бања	
Израда дописа о реализацији излета/рек. боравка и сарадња са директорима Дома здравља Крушевац, Спец. болнице Рибарска Бања, Полицијске управе Крушевац и "Југопревоза" Крушевац .	Септембар, октобар	вртић "Невен"	
Учешће у раду Тима; реализација састанка са васпитачима вртића и припадајућих група на сеоском подручју; сарадња са координатором Тима током припреме, организације и реализације.	Септембар, октобар, јануар, март	Вртићи	
Анимирање деце и родитеља за излет/рек. боравак; попуњавање пријаве деце за излет/рек. боравак; учешће у раду Тима; присуство састанцима које води координатор; сарадња и реализација састанка са родитељима/старатељима; сарадња са родитељима по повратку; припрема деце; склапање уговора са родитељима; припрема за реализацију; реализација; вођење документације.	Септембар, октобар, новембар, јануар	Вртићи вртић "Невен" вртић „Јеленко" Рибарска Бања	Васпитачи

ПУ „Ната Велковић“

Активност/Начин реализације	Време	Место	Носиоци
Учешће у раду Тима; организовање уређења објекта и дворишта вртића пре доласка и одласка деце; организовање прев. – здрав. заштите; припрема хигијенског, санитетског материјала, лекова и суплемената; сарадња са лекаром, медицинским сестрама и васпитачима; сарадња са шефом кухиње "Пионир"; реализација и вођење документације.	Септембар, октобар, новембар, март, мај	вртић "Невен" вртић „Јеленко“ Рибарска Бања	Прев. сестре
Присуство састанцима које води коорд. Тима; увид у здрав.-хигијенске услове у објекту и дворишту; увид у здравствено стање деце у сарадњи са васпитачима/лекаром на излету/рек.боравку; збрињавање деце приликом промене здрав. стања у сарадњи са лекаром и васпитачем; сарадња са амбулантом Спец. болнице Р. Бања и Домом здравља Крушевац у случајевима промене здрав. стања деце; вођење докум.; израда извештаја.	Септембар, октобар, новембар	вртић "Невен" вртић „Јеленко“ Рибарска Бања	Прев. сестре Мед. сестра
Учешће у раду Тима; организовање групе/смене на основу програма; увид у реализацију вор-а на излету/рекреативном боравку; сарадња са коорд. Тима; вођење документације; израда извештаја.	Септембар, октобар, новембар	вртић „Јеленко“ Рибарска Бања	Вођа излета/ руков. смене
Учешће у раду Тима; организовање обиласка објекта са циљем утврђивања безбедности средине за реализацију излета и рекреативног боравка; израда извештаја.	Септембар, октобар, новембар, март, мај	вртић "Невен", „Јеленко“ Рибарска Бања	Шеф служ. одржа., Реф.без., здр. на раду, ППЗ и одбране
Учешће у раду Тима; израда уговора за родитеље за излет и рекреативни боравак.	Септембар, октобар, фебруар, март, мај	вртић "Невен"	Секретар Установе
Учешће у раду Тима; попуњавање уговора за родитеље и достављање васпитачима; избор превозника; осигурање деце за излет и рек. боравак; вођење документације.	Септембар, октобар, фебруар	вртић "Невен"	Шеф рач. у сарадњи са рад. служ. рач.
Учешће у раду Тима; сачињавање јеловника за излет и рекреативни боравак; припрема и дистрибуција хране; израда извештаја.	Септембар, октобар, новембар, март, мај	"Невен" „Јеленко“ Рибарска Бања	Шеф кухиње у сарадњи са дијететич.
Одржавање тех. исправности објекта и дворишта током боравка деце; вођење документације	Октобар, новембар	Рибарска Бања	Служба одржавања

12.17. Група за уређење средине за васпитно-образовни рад и израду дидактичких средстава

Чланови *Групе за уређење средине за васпитно-образовни рад и израду дидактичких средстава* реализовали су активности у циљу да васпитно-образовна средина (заједнички простор у вртићу) буде безбедна и да се користи као средина за учење и развој. Приликом осмишљавања заједничке средине за учење чланови групе су се руководили педагошким и естетским принципима. Чланови групе који су радили у прилагођеним просторима (ван седишта Установе) у реализацији ових активности сарађивали су и са школом током трајања ППП.

12.18. Тим за припрему, организацију и реализацију Завршне приредбе предшколаца

Завршна приредба предшколаца које је требало да се одржи на Слободишту почетком јуна месеца, је одложена због пандемије изазване вирусом COVID-19 (мај-јун) и обуставе рада ПУ, тако да Тима није био у могућности да реализује планиране активности.

13. ПРОГРАМИ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА И САРАДНИКА

Рад стручних сарадника и сарадника одвијао се у складу са *Правилником о програму свих облика рада стручних сарадника*. Основни циљ рада стручних сарадника био је остваривање утицаја на подстицање и несметан развој деце предшколског узраста и доприношење остваривању и унапређивању васпитно-образовног рада у установи у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања. Стручни сарадници и сарадници су током године радили на остваривању следећих задатака:

- рад на стварању оптималних услова за развој деце и остваривање васпитно-образовног рада,
- праћење и подстицање целовитог развоја детета,
- подршка васпитачима у креирању програма рада са децом и јачању васпитачких компетенција и њиховог професионалног развоја,
- пружање подршке васпитачима за унапређивање васпитно-образовног рада,
- учешће у праћењу и вредновању васпитно-образовног рада,
- пружање подршке родитељима/старатељима за јачање њихових васпитних компетенција и развијање сарадње породице и установе по питањима значајним за васпитање и образовање деце,
- подршка отворености установе према педагошким иновацијама,
- сарадња са институцијама, локалном самоуправом, стручним и струковним организацијама од значаја за успешан рад установе,
- стално стручно усавршавање и праћење развоја педагошке и психолошке науке и праксе.

Током трајања ванредног стања, у периоду од 16.03.2020. године, задаци стручних сарадника и сарадника били су и:

- формирање заједнице професионалне подршке и учења међу васпитачима (кроз одржавање постојећих заједница учења и креирање нових путем апликације Viber, постављање садржаја на званичној интернет страници Установе, отварање дигиталне учионице [vrtickazajednica@gmail.com](mailto:VRTICKAZAJEDNICA@gmail.com) и постављање садржаја),
- остваривање подршке породицама на даљину, у новонасталим околностима (формирање Саветовалишта на даљину на званичној интернет презентацији ПУ и израда и дистрибуција едукативних online материјала за родитеље који се односе на вештине превазилажења настале кризе, комуникације са децом, представљања адекватних садржаја за рад са децом у новим околностима...)
- координација активности васпитача у остваривању посебних облика ВОР-а и сарадње са породицом у ситуацији изолације (кроз учешће у избору и селекцији предлога активности и игара, у складу са развојним могућностима деце, учешће у избору активности и игара за децу са којом се рад реализује по ИПП/ИОП-у...),
- оставривање континуитета у процесу евалуације ВОР-а (кроз израду, прикупљање и анализа електронских извештаја васпитача о реализацији облика ВОР-а на даљину и оставреној сарадњи са породицом на месечном нивоу).

14. ПЛАНОВИ РАДА ОРГАНА УПРАВЉАЊА

14.2. Управни одбор

У току радне 2019/20. год. одржано је 9 седница Управног одбора. У раду руководства Установе континуирано је била присутна сарадња и подршка од стране свих чланова Управног одбора Установе, а посебно из редова запослених, који су заједно са руководством били укључени у доношење одлука значајних за Установу. Директор је са сарадницима у току радне године своје активности у Установи усмерила у складу са постављеним стратешким циљевима развоја Установе и проценом актуелних потреба вртића, деце, родитеља, колектива и локалне средине у циљу унапређења квалитета рада и побољшања односа.

14.3. Савет родитеља

У току радне 2019/20.год. одржано је шест седница СР. Састанцима су присуствовали родитељи на нивоу Установе, разматрана значајна питања која се односе на васпитнообразовни рад. У свим аспектима свога рада Савет родитеља је тесно сарађивао са директором и давао мишљења.

15. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Током радне 2019/20 године *Програм заштите деце од насиља* реализован је у складу са Годишњим планом рада Установе *Ната Вељковић*. Посебан извештајни период је од 16.03.-11.05.2020.

1. Анализа и обрада података указује да је међу децом заступљен само I ниво насиља . Није било случајева насиља II и III нивоа. Најчешће присутан облик насиља међу децом је физичко насиље у виду гурања, ударања и гребања као и психичко насиље у виду ругања и називања погрдним именима.
2. У радној 2019/20 год. укупно се догодило 5 повреда деце. Од тога 4 повреде су се догодиле у периоду септембар/јануар, а 1 у периоду фебруар/јун.
 - 3 повреде се догодиле у радној соби вртића;
 - 2 повреде су се догодиле у дворишту вртића.

Све повреде које су се десиле током овог периода разматрао је тим вртића који јепоступао у складу са процедуром и о томе водио евиденцију. У свим случајевима деца су била адекватно збринута уз поштовање процедуре и редоследа поступања. Највећи број повреда се десио током слободних активности и игре деце. У свакој васпитној групи води се и евиденција повреда деце која су се десила у породици.

3. У радној 2019/20 години није вођен дисциплински поступак против запослених лица у Установи који је у делокругу рада Тима за заштиту деце на нивоу Установе.

4. У извештајном периоду васпитачи и стручни сарадници(58) су похађали 1 акредитован семинар за области стварања толерантне и недискриминативне средине за учење и развој сваког појединца, заштита од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације :

Кроз усаглашено деловање на плану стручног усавршавања запослених на нивоу Установе и на индивидуалном плану развоја запосленог током 2019./2020. године, запослени ће похађати програме обуке, стручне скупове и друге облике стручног усавршавања из ове области.

5. Тим за заштиту деце од насиља на нивоу Установе у радној 2019/20 години реализовао је 5 **превентивних активности** у 13 вртића. Циљ активности је био да се промовише сарадња и разумевање међу вршњацима, здрави стилови живота деце, родитеља и запослених у Установи.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ НА НИВОУ УСТАНОВЕ:

- „*Басне нас уче*“, обрада прича и басни *Пријатељи помажу једни другима*“ „*Јабука*“, „*Бајка о вилином селу*“, у свим васпитним групама са децом узраста од 3-7 год. Циљ је био да се код деце развијају позитивне моралне вредности и јасно уочавање разлика у схватању доброг и лошег поступања као и последице истог. Анализирани су поступци и понашања ликова из басни и прича, истицане су моралне поуке и врлине.

- **Обележавање Међународног дана толеранције 16 новембра, активностима под називом „Кад се деца сложе све се може“** у свим вртићима Активности су имале за циљ да код деце негују прихватање различитости у многим особинама као што су изглед, говор, понашање, развијају толеранцију и **недискриминаторно понашање**.
- **„Агресивност код деце и како је превазићи“** стручна тема која је презентована родитељима деце узраса од 3-5 година у свим вртићима. Тему су презентовали васпитачи у сарадњи са стучним сарадницима-психолозима у свим вртићима, на родитељским састанцима. Циљ презентације је био да се подстичу и јачају здрави стилови родитељства, развијају позитивне вештине у комуникацији са децом у превазилажењу агресивних облика понашања деце.
- **Моја породица слави ...** - радионице за децу и родитеље поводом **Обележавања Међународног дана породице**, под називом *Моја породица слави 8 март* (6 вас.гр реализовало је радионице 4-5.03.2020.) Циљ радионица је био да деца кроз заједничке активности стичу сазнања о постојању различитих породичних култура и обичаја, поштовање и уважавање различитости и неговање духа толерантности.

Садржај који је реализован био је подједнако ефектан како за децу тако и за родитеље, осећај заједништва који се развио, комуникација и позитивна атмосфера, задовољство резултатима заједничког стваралаштва, указује да је уложени труд и те како био вредан. Радионице су пружиле могућност васпитачима боље сагледавање односа и квалитета комуникације између деце и родитеља, што умногоме олакшава планирање и реализацију даљих партнерских односа. У прилог томе говоре и резултати добијени анкетитањем родитеља које је спроведено у свим вртићима након реализације радионица.

- *Моја породица слави Васкрс-Породична радост, породична радионице* реализоване у периоду ванредног стања 17-19.04.2020. у свим породицама деце која похађају вртић. Прилози о реализацији радионица - <https://www.nataveljkovic.edu.rs/ponuda-programa-i-usluga.html>
https://www.youtube.com/channel/UCqykHaazM7x-r8j8ITuWjiQ?view_as=subscriber

Другарство се шири – Заједничке активности деце два суседна вртића, дружење деце, није реализовано у складу са датим планом због увођења ванредног стања. Ванредно стање је онемогућило заједничко дружење и живот у вртићима, али нађен је начин да деца пошаљу поруку другарима и васпитачима, као и широј заједници како живе, уче – играју се и раде у за све нас непријатној новонасталој ситуацији.

Активности су реализоване путем постављања прилога, активности деце из свих вртића на <https://www.youtube.com/channel/UCqykHaazM7x-r8j8ITuWjiQ/videos>

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ НА НИВОУ ВРТИЋА

Тимови за заштиту деце на нивоу вртића у сарадњи са Тимом на нивоу Установе, поред осмишљавања плана за информисање родитеља о Програму заштите деце и реализације родитељског састанка на тему „Агресивност код деце и како је превазићи“, реализовали су најмање по једну превентивну активност предвиђену Акционим планом за Програм заштите од насиља. Циљ активности је био да се код деце развијају позитивне моралне вредности и норме понашања, прихватање различитости и афирмација особина пожељног понашања. Активности су реализоване тимским радом деце, васпитача и родитеља и других чланова породице. Тимови су реализовали и активност предвиђену Акционим планом за Програм заштите од

ПУ „Ната Вељковић“

дискриминације, вређања угледа, части и достојанства личности – обрада поеме *Сваком једном Сунце сине*, аутора Т. Ђурић.

Вртић	Активност	Учесници
<i>Бисери</i>	Активности из области физичког васпитања <i>Један тим, један сан удружите се групе сад.</i>	Деца од млађе до ППП групе, васпитачи и родитељи
<i>Голуб мира</i>	- Обележавање дана толеранције - Обележавање дана Уједињених нација - Дан кућних љубимаца	Деца од старије и ППП група, васпитачи и родитељи
<i>Дечји клуб</i>	Лепи манири – радионица у ППП Креативне радионице са бакама	Деца, баке/родитељи, васпитачи и родитељи ППП и васпитних група
<i>Звончић</i>	-Драматизација приче <i>Нешто о породици Зековић</i>	Деца, васпитачи, родитељи ППП групе.
<i>Лептирић Лане</i>	-Драматизација „Лепе речи“	Деца и васпитачи средње, старије ППП групе и родитељи
<i>Владо Јурић</i>	-драматизација приче из књиге, <i>Сваком једном сунце сине</i> (Дедино благо и Породица Зековић)	Деца, васпитачи и родитељи припремне, млађе и јаслене групе
<i>Пчелица</i>	- <i>Добродошлица новим другарима</i> - уз игре и песме - <i>Кад се деца сложе све се може</i>	Васпитачи и деца старијих, ППП група и родитељи
<i>Наша радост Сунце</i>	- Ватрогасац у вртићу - Дружење са децом ОШ <i>Драгомир Марковић</i>	Васпитачи, деца ППП група
<i>Колибри</i>	-драматизација текста по књизи <i>Сваком једном сунце сине</i> -Будимо пристојни – 4 чаробне речи	Деца, васпитачи ППП , старијих и средњих група и родитељи
<i>Невен</i>	- <i>Безбедно детињство</i> – ватрогасац у вртићу - припрема и реализација донаторске приредбе <i>Кад се руке сложе све се може</i>	Деца, васпитачи свих восп. група
<i>Лабуд</i>	Драматизација текста <i>Живот у тишини</i> Квари игра	Деца, васпитачи и родитељи.

Евиденција о реализованим активностима у сваком вртићу се води од стране Тима за заштиту и саставни је део документације о раду .

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ НА НИВОУ ВАСПИТНЕ ГРУПЕ, током читаве радне године, васпитачи су у оквиру редовног васпитно-образовног рада планирали, реализовали и евидентирали, просечно, по једну превентивну активност недељно.

На основу опсервације, анализе и обраде добијених података применом интерних инструмента, може се закључити да се насилни облици понашања међу децом не повећавају. Облици физичког насиља(првог нивоа), се појављују чешће код деце млађег узраста што је и очекивано јер су развојно одређени. Уочава се смањење појављивања облика социјалног, психичког и сексуалног насиља првог нивоа, међу децом у свим вртићима. Наведена констатација је настала као резултат сагледавања ефеката реализације превентивних активности и акција који се огледају:

- у раду са децом кроз поштовање правила понашања групе,развијање пожељног просоцијалног понашања,разумевање својих и потреба других ,развијање толерантног и одговорног односа према себи и другима,
- у раду са родитељима повећан је квалитет сарадње, посебно тимски рад и веће ангажовање и учешће родитеља у непосредној реализацији активности са децом,
- у Установи је присутна клима сарадње и уважавања , што нам указује да превентивно деловање има изузетну важност и да са истим треба наставити и у наредном периоду.

Током радне 2019/20 године Установа је сарађивала са институцијама које чине спољашњу заштитну мрежу и то:

- Сарадња са Центром за социјални рад одвијала се у циљу превазилажења проблема који су се јављали на релацији родитељи-ПУ (разведени родитељи/старатељи,хранитељи)као и размена информација о развоју,понашању и напредовању детета у групи. Сарадња се одвијала и у вези обезбеђивања додатне подршке за децу на основу мишљења Комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне,здравствене или социјалне подршке детету,укључивањем личних пратилаца.
- Сарадња са Здравственим институцијама и Установама се одвијала најчешће са Дечјим диспанзером,Стоматолошком службом,Здравственим центром Крушевац у вези размене информација око здравственог сатања деце и превазилажења конкретних здравствених проблема и повреда деце.
- Са Полицијском Управом и Комуналном полицијом Крушевац,остварена је сарадња у циљу стварања бољих услова за безбедно одрастање деце.

16. ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Процесом самовредновања руководио је Тим за самовредновање, који је планирао, организовао и спровео самовредновање са запосленима, родитељима/другим законским заступницима и представницима локалне заједнице, те анализирао добијене резултате. Динамика спровођења процеса била је углавном у складу са предвиђеном у Годишњим планом рада Установе.

Предмет самовредновања током радне 2019/20. године била је област квалитета **Професионална заједница учења**.

Извештај садржи опис и процену остварености стандарда квалитета рада, као и предлог мера за унапређивање квалитета рада. Предложене мере биће интегрисане у документа Установе (РП, ГПР) и њихова примена у наредној години праћена увидом у документацију васпитне групе и рада стручних органа.

Активности самовредновања вршене су на основу увида и анализе следећих докумената: Статут установе, Годишњи план рада за радну 2019/20. годину, Извештај о реализацији ГП, Предшколски програм дечјег вртића, документација стручних органа и тимова, документација која се односи на сарадњу са ЛЗ, сајт Установе, различите дигиталне апликације за комуникацију (нпр. вибер групе...), педагошка документација васпитача, документација стручних сарадника и сарадника, упитници за родитеље, документација правне службе (различити правилници, препоруке, упутства...), Оперативни план рада ПУ „Ната Вељковић“ од 01.04.2020. године током трајања ванредног стања услед епидемије COVID-19.

За потребе процеса самовредновања, спроведено је истраживање путем дигиталне платформе *Гоогле упитници* у коме су учествовали запослени (144), родитељи/други законски заступници (399) и представници ЛЗ (2).

Опис стандарда:

3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију.

3.1.1. У установи се организују прилике за узајамно информисање свих учесника о различитим аспектима живота и рада установе.

3.1.2. Запослени адекватно примењују дигиталне технологије за размену информација са свим релевантним учесницима.

3.1.3. Учешће у стручним органима и телима заснива се на принципима тимског рада.

3.1.4. Запослени остварују сарадњу са различитим установама (културним, образовним, спортским...) у циљу остваривања програма.

3.1.5. Новопридошлом особљу пружа се подршка у раду и прилагођавању на нову средину.

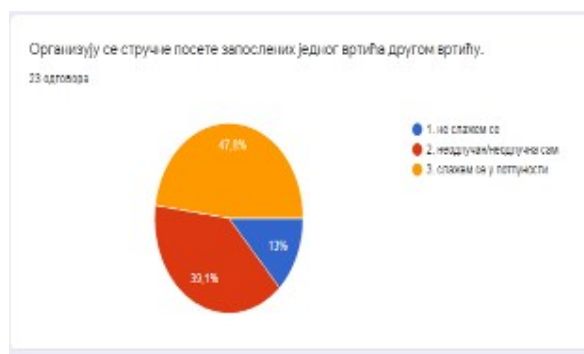
Процена остварености стандарда

Анализом документације установе, може се закључити следеће:

- документима установе се планира рад различитих тимова који доприносе квалитету рада установе у различитим областима;
- информисање запослених о различитим аспектима живота и рада се врши на седницама ВОВ, стручних актива, састанака тимова, колегијума пословодства,

интерних састанака у ОЈ Вртићи и Пионир, групаonline платформи/група (путем сајта, платформе *Вртићка заједница* и вибер група)

- стручне органе/тимове на нивоу Установе чини најмање по један представник стручне службе и свих вртића, и то: представници васпитног особља различитих профила стручности (мед. сестре васпитачи, васпитачи) и представници осталих служби, по потреби. Структура и број чланова органа и тимова су променљиви, сходно постављеним циљевима, задацима и мотивацији запослених;
- тимове на нивоу вртића, у зависности од циља формирања и деловања, чине представници васпитног особља различитих профила стручности и различитих стручних актива;
- остварује се тимско планирање, програмирање и реализација различитих врста активности у оквиру делатности Установе;
- постоји стручна сарадња између објеката и служби, али је треба подићи на виши ниво,

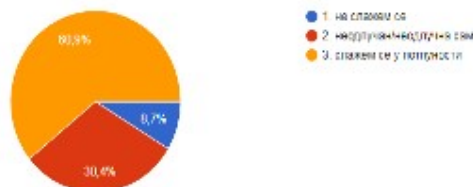

- информисање родитеља се врши непосредно на родитељским састанцима и у личним контактима, али и путем огласних табли, дигиталних платформи (*Вртићка заједница*), сајта и You tube Установе....
- преко 90% учесника у истраживању наводи да се организују прилике за узајамно информисање свих учесника о различитим аспектима живота и рада установе, док је 100% њих навело да се користе дигиталне апликације за комуникацију са родитељима,
- учешће у стручним органима и телима се у великој мери заснива на принципима тимског рада;
- Установа остварује сарадњу са основним и средњим школама на територији Града Крушевца кроз различите нивое сарадње;
- Установа сарађује са Градском управом, Школском управом Крушевац, месним заједницама, стручним, културним, хуманитарним, просветним, здравственим институцијама и другим установама и предузећима у граду, струковним удружењима васпитача, медицинских сестара, стручних сарадника и учетеља што је видљиво у програмским документима, педагошкој документацији васпитне групе и вртића, документацији стручних сарадника и сарадника, сајту Установе....
- Установа остварује сарадњу са осталим предшколским установама, посебно у Расинском округу;
- новозапослено васпитно особље учествује у раду *Тима приправника и ментора*.

- новозапосленима се пружа могућност да проуче документа установе, законска и подзаконска регулатива релевантна за њихов рад и професионални развој;
- стручни сарадници, ментори и искуснији радници (по делатности) уводе у посао новопридошле раднике, али и кроз неформалну подршку.

Новозапослено особље се привремено информише о специфичностима установе, упознаје се са оперативним разрађеним списом посла, информише се о правима и обавезама из радног односа, о очекиваној професионалној комуникацији на свим репацијама...

23 одговора

3.2. У установи се негује клима поверења и заједништва.

3.2.1. У установи се доследно поштују норме које се односе на права и одговорности свих.

3.2.2. Стручни сарадник и васпитач континуираним заједничким радом унапређују васпитно-образовни процес

3.2.3. У установи постоји стална сарадња и размена искустава на нивоу установе/објекта/радних јединица.

3.2.4. У развијању и остваривању визије развоја установе уважавају се перспективе свих учесника.

Процена остварености стандарда

- ПУ поседује докуменат у којима су прецизирана правила понашања и одговорност свих запослених и родитеља.
- Утврђене су и спроводе се мере у случају непридржавања договорених норми понашања.
- Стручни сарадник/сарадник и васпитач континуираним заједничким радом унапређују васпитно-образовни процес, кроз
 - ◆ рад на стварању оптималних услова за развој деце и остваривање васпитно-образовног рада (преко 60% сматра оствареним у великој мери),
 - ◆ праћење и подстицање целовитог развоја детета (61% сматра у потпуности оствареним, а 27% сматра делимично оствареним),
 - ◆ заједнички рад на креирању програма рада са децом и јачању васпитачких компетенција и њиховог професионалног развоја (једна трећина сматра делимично оствареним),
 - ◆ учешће у праћењу и вредновању васпитно-образовног рада (преко 70% сматра оствареним у великој мери),
 - ◆ пружање подршке родитељима, односно старатељима за јачање њихових васпитних компетенција и развијање сарадње породице и установе по питањима значајним за васпитање и образовање деце (преко 75% сматра оствареним у великој мери),

- ◆ заједничку отворености установе према педагошким иновацијама (преко 75% сматра оствареним у великој мери),
- ◆ стално стручно усавршавање и праћење развоја педагошке и психолошке науке и праксе (преко 85% сматра оствареним у великој мери).
 - Сарадња и размена искустава на нивоу установе и вртића је планирана документима Установе. Размена се одвија кроз састанке, радне групе, рад стручних органа, активности у вртићима у оквиру различитих програма/пројеката, активности у оквиру рада тимова, заједнички боравак у вртићу *Јеленко* и др.
 - У развијању и остваривању визије развоја установе делимично се уважавају перспективе осталих учесника. Видљиво је у документима (РП, ГПР) да су донети на основу сагледаних потреба и интересовања других учесника - интересиних група (анкете, упитници). Иако почивају на добрим основама, треба наставити заједнички рад на процесу конципирања планова и програма (нпр. стварање прилика да се дају примедбе, предлози и сугестије у функцији унапређивања квалитета планова и програма).

3.3. У установи се развија култура самовредновања.

3.3.1. Запослени преиспитују своје компетенције у односу на улоге и одговорности професије.

3.3.2. Васпитачи и стручни сарадници критички сагледавају своју праксу кроз заједничка истраживања и процес рефлексije.

3.3.3. У установи се примењују одговарајући начини праћења и вредновања који доприносе бољем разумевању и развијању праксе.

Процена остварености стандарда

- Васпитачи су упознати са компетенцијама васпитача (посебно разрађени на радионици у оквиру рада стручних актива васпитача и медицинских сестара, новембар 2019.)
- Кроз рад стручних тимова (Тим за СВ, Тим за СУ) и стручних органа врши се преиспитивање остварености компетенција сваког васпитача и спроводе се интерна истраживања.
- Праћење и вредновање које доприноси бољем разумевању и развијању праксе у Установи се одвија кроз:
 - праћење и вредновање остварености плана и програма кроз увид у педагошку документацију васпитне групе (сагласност 92% анкетираних),
 - праћење и вредновање различитих васпитно-образовних активности кроз непосредан увид (сагласност 90% анкетираних),
 - учешће родитеља у планирању и реализацију активности (сагласност преко 70% анкетираних),
 - евалуација од стране родитеља након завршеног сегмента васпитно-образовног процеса (сагласност 63%, несигурно 37%), на чему је потребно надаље интензивније радити.

3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја.

3.4.1. Установа је место заједничког учења са колегама, критичког преиспитивања и вредновања праксе вртића који се одвијају у планирано време.

3.4.2. Васпитачи и стручни сарадници размењују искуства и користе резултате истраживања у функцији развоја.

3.4.3. Планирање и реализација стручног усавршавања остварује се на основу анализе потреба запослених, установе и савремених токова образовног система.

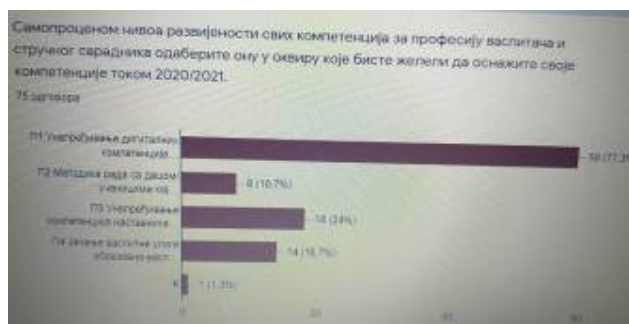
Процена остварености стандарда

Стварње прилика за заједничко учење и професионални развој запослених одвијају се у складу са ГПР (стр. 122-147, 188-189) у оквиру стручних тела и органа, кроз различите облике рада. Тиме се стварају и услови за вредновање и унапређивање васпитно-образовне праксе.

Стручно усавршавање медицинских сестра-васпитача, васпитача и стручних сарадника/сарадника ПУ *Ната Вељковић* планира се у складу са потребама и приоритетима васпитања и образовања деце (приоритетни програмски задаци), приоритетним областима које прописује министар МПНТР РС и на основу сагледавања нивоа развијености свих компетенција за професију васпитача и стручног сарадника/сарадника.

Потребе и приоритете стручног усавршавања Установа је током 2019/2020. планирала и на основу исказаних личних планова професионалног развоја медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручног сарадника/сарадника и резултата самовредновања.

Потребе и приоритети су испитивани и током трајања ванредног стања 2020. године, како би се дао што бољи одговор струке у новонасталој ситуацији. Лични план професионалног развоја запослених у васпитно-образовном раду сачињаван је на основу самопроцене нивоа развијености свих компетенција за професију медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручног сарадника/сарадника.

Извршена је и анализа остварености стручног усавршавања по приоритетним областима. Анализа је показала да су се запослени стручно усавршавали у складу са изабраним приоритетним областима стручног усавршавања од значаја за развој васпитања и образовања. Међутим, потребно је напоменути да је у наредном периоду потребно у већој мери усагласити планирање и реализацију различитих облика стручног усавршавања којим се остварују исказане потребе (приоритети), јер је уочено да у целости нису испоштовани резултати истраживања који су интегрисани у друге сегменте Извештаја о реализацији годишњег плана рада за 2019/2020.

Специфичност начина стручног усавршавања запослених током 2019/2020. је повезана са чињеницом да је 15.марта 2020. због увођења ванредног стања услед пандемије COVID19 јесте коришћење дигиталних платформи Установе (*Вртићка*

заједница-апликација Google-classroom (210 чланова до 1.јуна) и званична интернет страница ПУ „Ната Вељковић“ (за остваривање сати стручног усавршавања на нивоу Установе, као и рад Youtube канал ПУ *Ната Вељковић* који је ажуриран крајем марта 2020. године (постављено је 419 прилога који имају преко 13.200 приказа). Ове платформе су коришћене и за хоризонталну размену како на нивоу Установе, тако и са запосленима у делатности предшколског узраста у Расинском округу (а и шире).

3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници.

3.5.1. Запослени су ангажовани на промоцији вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници.

3.5.2. Установа сарађује са основним школама на нивоу вртића/групе у циљу остваривања континуитета дечјих искустава.

3.5.3. Установа сарађује са другим установама, релевантним институцијама, организацијама и удружењима.

3.5.4. Установа иницира и/или учествује у различитим акцијама у локалној заједници у циљу заступања и промовисања права детета.

Процена остварености стандарда

Родитељи и локална заједница се правовремено и континуирано информишу о активностима, догађајима и достигнућима у установи кроз:

- припрему промотивног материјала: флајери, плакате, билтени, информатори...
- различите интернет платформе и апликације (нпр. сајт Установе, Google учионица, Youtube канал Установе, вибер групе...)
- учешћем у културним и јавним манифестацијама у локалној заједници
- промовисање ВО рада Установе у региону и шире на стручним скуповима и сл.
- промовисање актуелних збивања и ВО рада у Установи путем средстава јавног информисања (радио, ТВ, интернет, новине...)

Сарадња са основном школом је планирана документима установе. Она се остварује на различитим нивоима (сарадња директора/стручних сарадника/учитеља-васпитача/ученика-деце...). И ове радне године, настављено је са достављањем портфолија деце стручним сарадницима/учитељима школе (током јуна 2020.). Међутим, због увођења ванредног стања, у радној 2019/20. години непосредна сарадња ПУ и ОШ је била оскуднија, првенствено у организацији активности у којима учествују представници вртића и школе. Транзицији у циљу остваривања континуитета дечјих искустава потребно је посветити више пажње и активности.

Сарадња са институцијама у локалној заједници је планирана документима установе. Установа сарађује са Градском управом, Школском управом Крушевац, месним заједницама, стручним, културним, хуманитарним, просветним, здравственим институцијама и другим установама и предузећима у граду, струковним удружењима васпитача, медицинских сестара, стручних сарадника и учитеља. Током ове радне године, услед проглашења епидемије, посебно је била интензивна сарадња са кризним штабом ЛС и ЗЈЗ. Докази о остварености наведене сарадње јасно су видљиви у документацији васпитних група и вртића - летописи, сајту и Youtube каналу Установе.

Посебно се истиче учешће Установе и њених представника у различитим пројектима/акцијама на нивоу локалне заједнице, које имају за циљ промовисања права

детета: пројекати *Подришка деци и породици – добробит за будућност, Инклузивно предшколско васпитање и образовање*, различити пројекти васпитно-образовног карактера у овину остваривању ЈПА за децу и младе и други...

Анализа садржаја показује да је већина стандарда и индикатора у оквиру области *Професионална заједница учења* оставрена. Ради даљег развијања квалитета рада, Тим за СВ предлаже мере за унапређивање квалитета рада предшколске установе у овој области.

	Предлог мера	Начин праћења остваривања предложених мера
1.	заједнички радити на примени одговарајућих начина праћења и вредновања који доприносе бољем разумевању и развијању праксе	Документација васпитача и стручних сарадника, ГПР, РП...
2.	унапредити стручну сарадњу између објеката	увид у документацију/ истраживања...
3.	радити на транзицији у циљу остваривања континуитета дечјих искустава	Документација сарадње Установе, вртића и васпитне групе са ОШ...

17. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

17.1. Стручно усавршавање и праћење остваривања стручног усавршавања васпитно-образовног особља

„Професионални развој је сложен процес који подразумева стално развијање компетенција наставника, васпитача и стручног сарадника ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја деце, ученика и полазника, односно њихових постигнућа.

Саставни део професионалног развоја је стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање васпитно-образовног, образовно-васпитног, васпитног, стручног рада и неге деце."

Стручно усавршавање, као сегмент професионалног развоја, произилази из законских основа (*Закон о основама система васпитања и образовања, Закон о предшколском васпитању и образовању, Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручног сарадника 81/17 и Правилник о изменама и допунама Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника – Сл.гласник РС, број 48/18, те Правилник о Стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја број 110-00-571/2018-04 од 30.8.2018.*).

Стручно усавршавање медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручних сарадника/сарадника ПУ *Ната Вељковић* планирано је у складу са потребама и приоритетима васпитања и образовања деце (приоритетни програмски задаци), приоритетним областима које прописује министар МПНТР РС и на основу сагледавања нивоа развијености свих компетенција за професију васпитача и стручног сарадника/сарадника. Потребне и приоритете стручног усавршавања Установа је током 2019/2020. планирала и на основу исказаних личних планова професионалног развоја медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручног сарадника/сарадника и резултата самовредновања. Потребне и приоритети су испитивани и током трајања Ванредног стања 2020., како би се дао што бољи одговор струке у новонасталој ситуацији. Лични план професионалног развоја запослених у васпитно-образовном раду сачињавао је на основу самопроцене нивоа развијености свих компетенција за професију медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручног сарадника/сарадника.

Стручно усавршавање медицинске сестре-васпитача, васпитача и стручних сарадника/сарадника ПУ *Ната Вељковић* јесте обавезна активност утврђена педагошком нормом у оквиру 40-часовне радне недеље.

Стално стручно усавршавање остварује се активностима које:

- 1) предузима Установа у оквиру својих развојних активности
- 2) се спроводе по одобреним програмима обука и стручних скупова
- 3) предузима министарство надлежно за послове образовања, Завод за унапређивање образовања и васпитања и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања и Педагошки завод Војводине, центри за стручна усавршавања
- 4) се организују на међународном нивоу у области образовања и васпитања, односно на међународним семинарима, програмима обука и стручним скуповима везаним за образовање и васпитање
- 5) предузима васпитач и стручни сарадник/сарадник у складу са личним планом професионалног развоја, и то у активностима које нису наведене у тачкама од 1) до (објављивање стручних радова, чланака, ауторство и коауторство одобреног наставног средства, међународни скупови и др.)
- 6) остварују високошколске установе на основу програма у оквиру целоживотног учења

Специфичност начина стручног усавршавања запослених током 2019/2020. је повезана са чињеницом да је 15.марта 2020. због увођења ванредног стања услед пандемије COVID19 јесте коришћене дигиталних платформи Установе (*Вртлићка заједница*-апликација Google-classroom (210 чланова до 1.јуна) и званична интернет страница ПУ „Ната Вељковић“ (за остваривање сати стручног усавршавања на нивоу Установе. Ове платформе су коришћене и за хоризонталну размену како на нивоу Установе, тако и са запосленима у делатности предшколског узраста у Расинском округу (а и шире).

Подаци о оствареном личном стручном усавршавању запосленог су евидентирани у Бази стручног усавршавања, књигама неге и васпитно-образовног рада, књигама васпитно-образовног рада васпитача, књигама рада стручних сарадника и сарадника, документацији Тима за стручно усавршавање (у штампаном и електронском облику), у документацији задужених лица на нивоу стручних органа, актива и тимова Установе у штампаном и електронском облику), те годишњим извештајима о личном стручном усавршавању запослених који су у једном примерку достављени стручној служби, а након обраде података чувају се у досијеу запосленог у правној служби.

Други примерак запослени чувају у личном портфолију професионалног развоја. Сви запослени нису доставили овај извештај.

Увид у документацију показује да **сви запослени нису остварили прописан број сати који се остварују кроз стручно усавршавање на нивоу Установе** (због недоласка на седнице стручних органа и тела, неукључивања у рад *Вртићке заједнице* или других организованих или препоручених облика стручног усавршавања на нивоу вртића). Овде се треба изузети запослене који су били оправдано одсутни (коришћење боловања, нпр.). Број запослених који нису остварили потребан број сати стручног усавршавања на нивоу Установе је већи у односу на претходну радну годину, уз констатацију да су кроз планиран рад стручних органа и тимова у Установи (Годишњи план рада Установа за 2019/2020.) **створени услови за остаривање потребног броја сати стручног усавршавања на овом нивоу стручног усавршавања запослених**, како кроз облик стручног усавршавања, тако и кроз избор одговарајуће приоритетне области.

У првој години реализацији пројекта „Подршка деци и породици – добробит за будућност“ обезбеђене су додатне прилике за остваривање стручног усавршавања које предузима Установа у оквиру својих развојних активности, које се спроводе по одобреним програмима обука и стручних скупова, које предузима министарство надлежно за послове образовања и/или предузима запослени у складу са личним планом професионалног развоја.

У том смислу, и у наредном периоду је посебну пажњу обратити на остваривање потребног броја сати стручног усавршавања запослених на нивоу појединих вртића.

Запослени су током 2019/2020.године похађали доленаведене програме сталног стручног усавршавања који су остварени извођењем обуке или кроз учешће на конференцијама/стручним скуповима, а представљају стручно усавршавање изван Установе. **Сви запослени нису остварили прописан број сати кроз акредитоване програме или скупове стручног усавршавања**, до тренутка закључивања овог извештаја (јули 2020.).

Програм обуке Учење у пројектном приступу реализован је у сарадњи Установе и ИК *Паблик практикум*. Преосталим семинарима тј. програмима обуке запослени су присуствовали по позиву УВРО *Јефимија* и других струковних удружења, кроз реализацију пројеката или на личну иницијативу (стручној служби су достављена одговарајућа уверења).

Приоритетне области стручног усавршавања од значаја за развој васпитања и образовања	Број похађаних обука по приоритетима СУ у 2019/2020.	Назив програма обуке
П1 Унапређивање дигиталних компетенција деце и васпитача/стручних сарадника/сарадника и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији васпитно-образовног процеса	IV	
П2 Методика рада са децом којој је потребна додатна образовна подршка (рад са децом из	II	

осетљивих група, децом са сметњама у развоју, мигрантима...)		
ПЗ Унапређивање компетенција васпитача и стручног сарадника/сарадника у области планирања и реализације васпитно-образовног рада (подизање нивоа методичких знања релевантних за остваривање циљева васпитања и образовања)	I	Учење у пројектном приступу, 18/19/25/26.1. и 1.2./ 8 бодова, 176 учесника „Са Пепељугом око света-пројектно планирање у вртићу“, 7.12.2019.30 учесника
П4 Јачање вештине улоге образовно-васпитне установе кроз развијање програма превенције насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања.	III	Подршка образовно-васпитним установама за квалитетнију заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања 28.9./8 бодова/16 учесника Првапомоћ-сачувајмо живот, 28/29.10.2019. бодова 16,16 бодова, учесника 2 Традиционалне рукотворине у вртићу и школи-ткање и вајање вуне у функцији подстицања креативности деце, 12.10.2019., 8 сати, 25 учесника Плесих антистрес-антистрес радионица за децу предшколског узраста, 7.12.2019.,8 сати, 28 учесника Превенција дискриминације и насиља у образовном систему, 6 и 7.3., 8 бодова, 58 учесника

Називи стручних конференција и скупова, релевантни подаци:

- 3.међународна научно-стручна конференција „Даровитост-потребе 21.века“-2 учесника, 3,4 и 5.10., 3 бода
- Изазови у грађењу културе вртића као места заједничког живљења, 4 учесника, 5-8.12. 2019., 4 бода

Представници Установе су на појединим облицима стручног усавршавања имали и **статус аутора и излагача**, и то:

Учешће на стручним скуповима, трибинама – по позиву:

Далиборка Живковић: *Екологија тела-одрастање без насиља*, пројекат Зашто рода небом хода, Локални план акције за децу

Далиборка Живковић: *Сазнања о здрављу и родитељству-морална обавеза младих*, пројекат Зашто рода небом хода, Локални план акције за децу

17.2. Потребе и приоритети стручног усавршавања

17.3. Обавезно стручно усавршавање

17.4. Праћење остваривања стручног усавршавања васпитно-образовног особља

Извршена је и анализа остварености стручног усавршавања по приоритетним областима. Анализа је показала да су се запослени стручно усавршавали у складу са изабраним приоритетним областима стручног усавршавања од значаја за развој васпитања и образовања. Међутим, потребно је напоменути да је у наредном периоду потребно у већој мери усагласити планирање и реализацију различитих облика стручног усавршавања којим се остварују исказане потребе (приоритети), јер је уочено да у целости нису испоштовани резултати истраживања који су интегрисани у друге сегменте Извештаја о реализацији годишњег плана рада за 2019/2020.

Када је реч о остваривању Циља 7.1. дефинисаног у оквиру Области 7. Развојног плана Установе изводе се закључци:

- да су у оквиру Задатка 7.1.1. (*У сваком вртићу организују се различити облици СУ у складу са исказаним потребама васпитног особља*), остварене активности.

- да су у оквиру Задатка 7.1.2. (*Обука запослених и примена знања у области у којој су се усавршавали*), остварене активности (и даље радити на примени наученог).

17.5. Стручно усавршавање запослених у другим ОЈ

Стручно усавршавање запослених у ОЈ "Заједничке службе" (секретара установе, шефа и чланова службе рачуноводства, референта безбедности и здравља на раду, ППЗ и одбране) и ОЈ"Пионир" (дијететичара, куvara, посластичара) вршено је у складу са указаним потребама и могућностима Установе у погледу стручног усавршавања запосленог (а у вези са конкретном струком о чему евиденцију воде сами запослени).

17.6. Библиотечко-информациона делатност

Библиотечко-информациона делатност је остварена у складу са Годишњим планом рада Установе.

Сваке среде, у периоду од 10,00 до 14,00 часова (до проглашења ванредног стања/ситуације), радила је библиотека ПУ *Ната Вељковић*. Стручну помоћ при избору и коришћењу литературе обезбеђивала је Далиборка Живковић, координатор у реализацији Припремног предшколског програма, различитих облика и услуга. У периоду ванредног стања/ситуације стручна препорука је вршена као подршка у смислу препоруке стручне литературе путем установљених канала комуникације.

Током радне 2019/2020.године организоване су и посете деце овој библиотеци, током којих су оствариване активности усмерене ка развијању љубави према књизи код деце предшколског узраста. Саме активности су пружале одличан ослонац за развијање осећања сигурности и добродошлице током боравка деце у вртићу, без обзира да ли се налазе у радној соби или другом простору у коме се реализује васпитно-образовни рад.

18. ЗАДАЦИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ОСНОВА ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНОГ РАДА

Социјална заштита деце реализована је у складу са *Правилником о основама програма социјалног рада у ПУ*.

Стручни сарадници и сарадници, васпитачи, запослени у економско-правној служби и руководство Установе су информисали родитеље/старатеље о правима деце и породица у систему друштвене бриге о деци и социјалне заштите, најчешће путем индивидуалних разговора, рада у *Саветовалишту за родитеље/друге законске заступнике* (пружање подршке родитељима у адекватном обављању родитељске функције кроз саветодавни рад), општим састанцима са родитељима новоуписане деце и др.

Пријем деце у целодневни боравак вршен је у складу са *Правилником о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у ПУ*.

У сарадњи са локалном самоуправом, а складу са *Одлуком о друштвеној бризи о деци Града Крушевца*, Установа је омогућила остварење права на бесплатан боравак у ПУ, и то за:

- треће и свако наредно рођено дете у породици,
- децу корисника новчане социјалне помоћи,
- децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом
- децу без родитељског старања

Право на умањену цену боравка имала су деца самохраних родитеља и друго дете из породице уколико су оба детета у вртићу. У периоду од 16.03-08.05.2020. године, током трајања ванредног стања и обуставе рада ПУ, родитељи нису имали задужења за трошкове боравка детета у вртићу.

Установа је предузимала потребне радње да се обухват деце из друштвено осетљивих група повећа (нпр. путем понуде различитих програма, увођењем бесплатног програма „Живимо и учимо заједно“, у насељима Велики Шиљеговац и Читлук, а у оквиру пројекта *Инклузивно предшколско васпитање и образовање*, подршке родитељима у процесу укључивања у ПУ, кроз двојезичне информаторе (ромско/српска) за родитеље о упису деце у ППП, обезбеђивањем лица за личну помоћ детету коме је потребна додатна подршка, а на основу Мишљења ИРК и друго).

Током 2019/20. године Установа је имала континуирану сарадњу са институцијама социјалне заштите, а посебно са Центром за социјални рад у циљу заштите права и интереса деце која похађају ПУ, а коју прати ЦСР и Комисијом за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету/ученику.

19. ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Програм превентивно здравствене заштите деце реализован је у складу са планираним задацима за ову радну годину све до проглашења пандемије Ковид-19, 16. марта 2020.г., када су реализоване све активности и мере по свим препорукама Министарства здравља и Министарства просвете.

1. На формирању здравих навика радило се свакодневно, деца су подстицана да се осамостаљују кроз активности у одржавању личне хигијене, при облачењу и свлачењу, коришћењу тоалета, правилно да се хране и користе прибор за јело. Ове активности су реализовали васпитачи, мед. сестре-васпитачи и превентивне сестра у континуираној сарадњи са родитељима.
2. Контрола здравственог стања спроводила се свакодневно при пријему деце и током боравка у вртићу од стране васпитача, мед. сестара – васпитача у сарадњи са превентивном сестром. У случају промене здравственог стања код деце обавештавани су родитељи ради преузимања деце и даљег лечења код свог педијатра.
3. Праћење раста и развоја деце у свим узрасним групама организовано је мерењем њихове телесне тежине и висине два пута годишње.
4. Контрола и праћење хигијенско – епидемиолошких услова одвијала се на дневном нивоу у складу са планом. Вршено је требовање потребног материјала за одржавање хигијене и дезинфекције на месечном нивоу. Због пандемије утрошено је више средстава за хигијену, рукавица, маске за вртиће и све запослене. Водило се рачуна о свакодневном одржавању чистоће свих просторија, кухињског блока, посуђа, површина, играчака, проветрености, осветљености и оптималне температуре. Посебна пажња је посвећена на препоруке Министарства здравља и Министарства просвете што се тиче здравствено хигијенских мера које смо сви колективно поштовали и уредно спроводили.
5. Превентивна здравствена заштита обухватила је континуирану сарадњу са Заводом за јавно здравље, Дечијим диспансером и Стоматолошком службом за децу. У оквиру сарадње када је било потребе и неке актуелне ситуације све мере и препоруке од стране З.З.Ј.З. су адекватно спроведене. Сарадња са Дечијим диспансером спроводила се посетама лекара педијатра у вртићима при чему је праћено здравствено стање деце, епидемиолошке ситуације и здравствено хигијенски услови. Стоматолошка служба Дома здравља организовала је системацке прегледе у дечијој амбуланти, саветодави рад и активности правилног одржавања оралне хигијене.
6. У циљу заштите здравља и безбедности деце обављени су санитарни прегледи запослених на сваких шест месеци /септембар-март/. Санитарне прегледе обавља З.З.Ј.З. Крушевац у сарадњи и организацији са превентивном сестром.

7. Правилној исхрани деце се посвећује велика пажња кроз сарадњу са дијететичарима из наше кухиње „Пионир“ где се води рачуна о квалитету, квантитету, дистрибуцији и начину исхране. Редовно су праћени стандарди и нормативи у исхрани деце. Садржај јеловника је прилагођен узрасту деце и специфичним потребама/дијети/ поједине деце која имају посебан режим исхране прописан од стране лекара који ми такође поштујемо и спроводимо у сарадњи са васпитним особљем, родитељима и превентивном сестром.
8. Континуирано су реализоване едукативне и саветодавне активности особља, деце и родитеља кроз индивидуалне и групне разговоре, информативне паное, ликовне активности и кроз игровне активности за децу „Како се правилно перу руке“.
9. Приликом реализације рекреативног боравка и излета у вртићу „Јеленко“ у Рибарској Бањи поштоване су све неопходне здравствено-хигијенске мере заштите из области П.З.З.
10. Редовно су спровођене мере дезинсекције, дератизације и дезинфекције од стране З.З.Ј.З. Крушевац./на шест месеци и по потреби/.
11. Стручно усавршавање П.П.З. реализовано је стручним предавањима и тестовима.
12. Вођење медицинске документације у сарадњи са васпитачима група односи се на књигу посета лекара (педијатра, стоматолога) ,на евиденцију деце са проблемима у расту, развоју, исхрани и здрављу (где је од родитеља прикупљена лекарска документација како би били упознати са здрав. стањем деце и пратили све везано за здравље деце).

Због проглашења пандемије COVID-19 и обуставе непосредног во рада у периоду од 16.03-11.05.2020. године, деца нису долазила у вртиће, а запослени су у великој мери радили од куће. Хигијена вртића се редовно одржавала, тако да се по распреду дежурало, чистило, проветравале су се и дезинфиковале све просторије. Управа је радила по распореду дежурстава са смањеним бројем запослених за све службе/остали запослени су обављали рад од куће/ и спроводиле су се све мере предострожности и превентивно-здравствене заштите (пролаз кроз дезобаријеру, мерење температуре безконтактним топломером, ношење маске, одржавање дистанце, дезинфекција простора и површина, проветравање, често прање руку и дезинфекција).

По попуштању мера и враћању у рад свих вртића, спроводили смо све мере прописане од стране Министарства здравља и Министарства просвете како би на најбољи начин сачували здравље деце и запослених.

Поновном отварању вртића предходило је комплетно чишћење простора, површина и играчака, након чега смо у сарадњи са ЗЗЈЗ Крушевац обавили дезинфекцију свих просторија.

Родитељи који су били радно ангажовани могли су да доводе децу у вртић само уз потврду лекара-педијатра да је дете здраво и уредно вакцинисано, не старију од 7 дана. У просторије вртића нису улазили родитељи, пријем деце се врши на улазним вратима вртића где је тријажна медицинска сестра са главним васпитачем мерила деци

температуру, и бринула о свим прописаним мерама везаним за здравље и пријем деце, (деца пролазе кроз дезобаријеру, дезификују руке и одлажу маске у посебне канте за медицински отпад), након чега одлазе у своје васпитне групе уз поштовање дистанце и броја деце у групи како би се испоштовале дате препоруке. Запослени су поштовали све препоручене мере у раду (пролазак кроз дезобаријеру, мерење температуре, сви су поштовали дистанцу, ношење маски и визира, често прање руку и дезинфекцију). Све просторије вртића су свакодневно чишћене, проветраване и дезификоване више пута дневно. Честе контроле спроводила је санитарна инспекција у свим објектима. Све препоруке Министарства здравља и Министарства просвете су адекватно спровођене како би што боље очували здравље деце и запослених.

20. ИСХРАНА, БРОЈ И ВРСТА ОБРОКА

20.1. Циљеви и задаци исхране предшколске деце

План исхране деце реализован је у складу са Правилником о нормативима исхране деце у предшколским установама, применом НАССР сертификата у производњи и дистрибуцији хране.

Јеловници су пратили потребе узраста деце и време њиховог боравка у Установи. Саджај јеловника је био истакнут на видним местима у вртићима (у кутку за родитеље, испред кухиње, на Интернет страни Установе) за период од недељу дана.

Током године у сарадњи са родитељима, спроводио се специјални режим исхране деце са здравственим сметњама, по извештају лекара специјалисте – дијета за децу осетљиву на глутен, јаја, млеко и млечне производе, пилетину, рибу... У сарадњи са родитељима спроводио се и посебан режим исхране за децу из верских разлога.

Редовно су се одржавали састанци са превентивним сестрама и сервиркама, вршен је надзор и контрола сервирања хране као и спровођење мера хигијене приручних кухиња.

Сарадња са стручним и инспекцијским службама, одвијала се редовно, често и ван плана, а све у циљу унапређивања квалитета исхране деце и превазилажења евентуалних проблема.

Саветодавно-едукативном аспекту у исхрани деце посвећена је посебна пажња. Развијање позитивних навика деце у исхрани је био задатак на коме се тимски и перманентно радило. Релизоване су и креативне радионице са децом и родитељима, посебно у току месеца октобра и априла и за време обележавања Дечје недеље. У оквиру рада *Саветовалишта за родитеље* у Установи учествовали су и дијететичар који су обављали саветдадни рад са родитељима на тему здраве и правилне исхране.

Током трајања ванредног стања, кухиња „Пионир“ је радила несметано и припремала оброке за социјално угрожене категорије становништва и „Црвени крст“, као и за трећа лица у оквиру објекта „Натина кашика“.

ДИРЕКТОР

Весна Живковић, спец. струковни васпитач
